

เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

REASONS AND SATISFACTIONS ON CARRIER FLOWERS SERVICE BUSINESS
IN CHACHOENGSAO PROVINCE

ร.ร.ร.
นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย
MISS RATANAPORN THAGULSUPACHAI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 27135

วัน, เดือน, ปี 11 ก.พ. 2540

พ.ศ. 2539

ISBN 974-621-656-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**REASONS AND SATISFACTIONS ON CARRIER FLOWERS SERVICE BUSINESS
IN CHACHOENGSARO PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1996

ISBN 974-621-656-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ ธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
นักศึกษา	นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ศิริพรรณ ชุ่มนม
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.	2539

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ
ธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ
ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า รายได้ในการขาย ชั่วโมงในการประกอบอาชีพและความเป็นอิสระใน
การทำงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรได้จากผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา จำนวน 50 ร้านค้า ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว
ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการ
ประกอบอาชีพผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ด้วยตนเองสามารถ

ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยได้ 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์และแปลความข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์การพรรณาเชิงสถิติ ส่วนข้อมูลที่เป็นตัวเลขจะแสดงเป็นร้อยละ ใช้สถิติพื้นฐาน, ทาความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา โดยทั่วไปการเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษ ร้อยละ 40 วิธีการเข้าสู่อาชีพมักเริ่มจากครอบครัวดำเนินการอยู่แล้ว ร้อยละ 44 และจะต้อง ใช้เงินลงทุนเดิมประมาณ 1,001-5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 50
2. ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจด้านดอกไม้โดยเฉพาะมีโอกาสที่สามารถ ขยายสาขาได้เพิ่มขึ้น ในด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถขายได้มากขึ้นเรื่อย ๆ มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการ ในด้านความสัมพันธ์ต่อลูกค้า ในด้านรายได้เป็นที่น่าพอใจ ในการขาย สามารถกำหนดส่งดอกไม้ให้เป็นเวลาได้ทันลูกค้าตามชั่วโมง ในการทำงานและด้าน ความเป็นอิสระในการทำงานมีความเป็นตัวของตัวเองในการประกอบอาชีพอิสระ
3. ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ปัญหาอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ปัญหาเงินทุน เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ปัญหาด้านทำเลที่ตั้งของร้านค้า ปัญหาด้านความรู้ในการคัดเลือกดอกไม้ ปัญหาด้านลูกจ้างในร้าน ปัญหาด้านลูกค้าและปัญหาด้านระยะเวลา

Thesis Title Reasons and Satisfactions on Carrier
Flowers Service Business in Chachoengsao province
Student Miss Ratanaporn Thagulsupachai
Thesis Adviser Assoc. Prof Dr.Preeyaporn Wonganutrohd
Thesis Co-advisers Dr. Siripum Choomnoom
Level of Study Master of Industrial Education in
Vocational Administration
Department Industrial Education, King Mongkūt's
Institute of Technology Ladkrabang
Year 1996

ABSTRACT

The purposes of this research were to study reasons and five aspect satisfactions on carrier flowers service business in Chachoengsao Province consisting of advance in carreer, social relationship, income,time on task and work independence.

The studied subjects were 50 shopkeepers who carrier flowers service business in Chachoengsao Province. This research was chosen by purposive sampling. Questionnaires were used to compile the data divided into 4 parts : part 1 the background of the shopkeepers, part 2 reason of choosing for carrying flowers service business, part 3 the satisfaction for carrier flowers service business while part 4 the problems in running that business rcspectively.

The researcher interviewed the subjects by herself which was the observation participation in the event. The collected data, 50 questionnaires which was equal to 100 percent, were analyzed and interpreted by using descriptive statistic. The figure data and the collected data by interviewing were examine through percentage.

The finding as followings :

1. The reason and satisfaction on carrier flowers service business in Chachoengsao Province Generally, most subjects hold it as adopted from their ancestor 40 percentage, there was the way to do this career for the person whose family ran it 44 percentage, The average income was 1,001 - 5,000 baht per month 50 percentage.

2. The satisfaction for carrier flowers service business : in the aspect of advancement in carrear, the subjects is satisfied by having more branches. For the social relationship aspect, they felt happy when their customs recieved required flowers, enough for the income of selling flowers. In terms of time on task, they were satisfied by ability to send flowers to their customers in time, and in case of freedom in working,they were independent on carrier service business.

3. The problem concern about carrier business were money for starting business, the area of establishing, knowledge. of flower, service, the shop and customers. and time to keep flowers.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณหลาย ๆ ท่าน ที่คอยให้กำลังใจ และแนะนำแนวทางพร้อมทั้งให้ความเมตตากรุณาผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร. ศิริพรรณ ชุ่มชุม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมท่านได้เสียสละเวลาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมทั้งอาจารย์ไพรัตน์ นิกน้อย อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร ไชยะ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้แนะนำผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์คุณหญิงวนิดา ฐปะเดมีย์ รองศาสตราจารย์ ดร. เมธิ ปลัณธานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเชิญ และอาจารย์สมบูรณ์ ไทรแจ่มจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวีวรรณ ชินะตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีระพล เทพหัสติน ณ อยุธยา อาจารย์โอวาท พูลศิริ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรวรรณี ลีกิจวัฒน์ ดร. มาลัย จีรวัดเกษตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ที่ท่านได้ให้ข้อคิดในการทำวิจัย ข้อมูล เอกสาร ประสพการณ์ในการศึกษาหาความรู้ ทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน เช่น นำคณะนักศึกษาไปทัศนศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูล ที่จะทำการวิจัยศึกษาข้อมูลให้สำเร็จสมบูรณ์จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่จังหวัด เจ้าหน้าที่เทศบาล เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรจังหวัด เจ้าหน้าที่ธนาคารและร้านดอกไม้ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา ทุกอำเภอ พร้อมทั้งร้านดอกไม้ในจังหวัดชลบุรีที่ได้ทำการทดลอง เครื่องมือ ซึ่งได้กรุณาตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ด้วยความเต็มใจ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน อาจารย์อรรถัย จันทรสถาพร อาจารย์สุชาติ ราชสมบูรณ์ อาจารย์สุมล ราชสมบูรณ์ อาจารย์อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ อาจารย์ภาวิณี ยินดีสิงห์ อาจารย์ศิวะ วงศ์ตุรน และคุณเย็นจิตต์ หลวงมูล ที่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ (บันทึก-ณวี แซ่ตัน) และครอบครัวตระกูลศุภชัย
ครอบครัวดิฉันบังวัดนะ พี่ ๆ น้อง ๆ หลาน ๆ และญาติ ๆ เพื่อน ๆ ของผู้วิจัยที่ให้ความ
อนุเคราะห์สนับสนุน อุปถัมภ์ให้ความรักความเมตตาและห่วงใยเสมอ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์และครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่
งานบัณฑิตศึกษา และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่เป็นอุปสรรคประสทธิประศาสน์วิชา ให้มีการศึกษาความรู้
และขวัญกำลังใจผู้วิจัยเป็นอย่างดียิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VII
สารบัญตาราง	IX
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	8
เชิงอรรถ	10
2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
ความเป็นมาและคุณค่าของงานประดิษฐ์ด้านดอกไม้	12
การประกอบอาชีพธุรกิจบริการ	15
การเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการ	17
คุณสมบัติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการ	19
ความสำคัญของทรัพยากรบุคคล	26
ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	28
ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้	32

VII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่	องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจ บริการด้านดอกไม้	34
	เชิงอรรถ	39
3	วิธีดำเนินการวิจัย	46
	วิธีการศึกษาและวิธีการวิจัย	46
	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และการทดลองใช้เครื่องมือ..	49
	การตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อมูล	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล	51
	เชิงอรรถ	52
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5	การสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	76
	สรุปผลการวิจัย	76
	การอภิปรายผลการวิจัย	81
	ข้อเสนอแนะ	96
	เชิงอรรถ	98
	บรรณานุกรม	106
	ภาคผนวก	109
	ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	110
	ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	122
	ประวัติผู้เขียน	135

VIII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปในจังหวัด ฉะเชิงเทรา	4
2. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	48
3. จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้าง จำแนกตามจำนวนสมาชิก	54
4. จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้าง จำแนกตามอายุ	55
5. จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา	56
6. จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้าง จำแนกตามประสบการณ์ในการขาย	57
7. จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้าง จำแนกตามอายุงาน	58
8. จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้าง จำแนกตามกำไร (บาท/เดือน)	59
9. จำนวนและร้อยละของ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามการเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้	60
10. จำนวนและร้อยละของ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามวิธีการเข้าสู่อาชีพ	61
11. จำนวนและร้อยละของ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามเงินลงทุนเดิม	62
12. จำนวนของ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตาม โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13. จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ สัมพันธ์ต่อลูกค้า	64
14. จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ รายได้ในการขาย	65
15. จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ชั่วโมงในการทำงาน	67
16. จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ความเป็นอิสระในการทำงาน	68
17. จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ เงินทุน	70
18. จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ทำเลที่ตั้งของร้านค้า	71
19. จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้.....	72
20. จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ บริการลูกค้า	73
21. จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ลูกจ้าง	74
22. จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ระยะเวลาการจัดเก็บสินค้าดอกไม้	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ กำลังประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมนั้น คือ ปัญหาการว่างงานของพลเมืองไม่ว่าจะในประเทศ หรือต่างประเทศที่เจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมหรือประเทศเกษตรกรรมก็ยิ่งปรากฏว่ามีผู้ว่างงานในสังคมระดับต่าง ๆ อยู่เสมอ ผู้วิจัยก็มองเห็นการประกอบอาชีพของตัวเองแล้ว ทำให้เกิดความพึงพอใจในอาชีพที่ทำอยู่ ทุกวันนี้เริ่มตั้งแต่บรรพบุรุษ บิดา มารดา พี่ ๆ จนมาถึงตัวเราเอง ก็ยังดำเนินกิจการอยู่

เดิมการวางแผนกำลังคนเน้นที่ความต้องการธุรกิจบริการของภาคเอกชน และงานในส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ นั่น คือ การเตรียมคนเพื่อไปเป็นลูกจ้างของรัฐและเอกชน เท่านั้นเอง การวางแผนกำลังคนมุ่งที่ความต้องการของตลาดแรงงานในระบบ (Formal Sector) มิค่อยได้นึกถึงกำลังคนในภาคนอกระบบ (Informal Sector) ซึ่งจะประกอบอาชีพอิสระอาชีพที่เน้นการพึ่งตนเอง ไม่เป็นลูกจ้างใคร แต่เป็นนายตนเอง และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้เน้นในเรื่องการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระมากยิ่งขึ้น

การประกอบอาชีพอิสระมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก การประกอบอาชีพอิสระ เป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างงาน โดยในระยะเริ่มต้นนั้นแม้ว่าจะเป็นการสร้างงานให้ตนเอง แต่ไม่ช้าไม่นานก็สามารถสร้างงานเพิ่มขึ้นอีกในประเทศไทยเราแต่เดิมนั้นฐานเศรษฐกิจของประเทศ คือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ แม้ในขณะนี้ผู้ประกอบอาชีพได้กลายเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่หลายราย ก็ยังคงเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ¹

ในสังคมไทยการประกอบอาชีพอิสระเป็นสิ่งสำคัญ และมีมาช้านานแล้ว ดังจะเห็นได้จากการทำนา ทำไร่ และทำสวน อาชีพอิสระเหล่านี้ เป็นแหล่งอาหารเลี้ยงชีวิตของคนไทยมาตลอด และเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจ ในปัจจุบันการประกอบอาชีพอิสระได้เปลี่ยนเนื้อหาสาระไปบ้าง เช่น เปลี่ยนจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมและบริการเป็นต้น การจำหน่าย

สินค้ากิจกรรมด้านบริการและกิจกรรมการประกอบการตามสายวิชาชีพ เช่น อู่ซ่อมรถ รับเหมาก่อสร้างและการขายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น อาชีพอิสระมีบทบาทอย่างกว้างขวาง ในระบบเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาชีพอิสระสอดคล้องกับ นิสัยของคนไทยและสภาพแวดล้อมของชุมชน

จากการสำรวจแรงงานไทยทั่วราชอาณาจักร เมื่อเดือนสิงหาคม 2531 พบว่า ในจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด 29.5 ล้านคนนั้น เป็นผู้ประกอบอาชีพนอกระบบถึงประมาณล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.6 ของผู้มีงานทำทั้งหมด² นอกเหนือไปกว่านั้น ยังมีงานวิจัยที่แสดงว่า สินค้าส่งออกไทยจากอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งเป็นการประกอบอาชีพอิสระมีมูลค่ามากกว่าจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่³

✕ การประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาธุรกิจรายย่อยเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนา⁴ การประกอบอาชีพอิสระเป็นการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยในแง่การปกครองตนเอง และเป็นแนวทางแก้ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาประเทศทางภาคพื้นเอเชียโดยเฉพาะ⁵

✕ การประกอบอาชีพอิสระเป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการแก้ปัญหาการว่างงานของประเทศ เป็นที่ยอมรับกันว่าแนวทางหนึ่งในการบรรเทาปัญหาการว่างงานหรือการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งอยู่ในรูปของการประกอบธุรกิจขนาดย่อมและธุรกิจรายย่อย เป็นส่วนใหญ่ ธุรกิจขนาดย่อมในประเทศกำลังพัฒนา นับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของการมีงานทำในประเทศ เพราะเป็นแหล่งที่สามารถรองรับแรงงานได้มากที่สุด โดยทั่วไปแล้วธุรกิจขนาดย่อมในประเทศต่าง ๆ มีการจ้างงานเกินกว่าครึ่งหนึ่งของการจ้างงานในธุรกิจทั้งประเทศ⁶ และการประกอบอาชีพของธุรกิจขนาดย่อมมีการขยายจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงพัฒนาแต่ก็มีปัญหาสำคัญบางประการ เช่น ปัญหาการว่างงานอาจมีสาเหตุจากหลายประการ สาเหตุประการหนึ่ง คือจากระบบการศึกษาที่ยังไม่สามารถสร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน การมีอาชีพหรือการมีงานทำ ประสบการณ์ที่ผ่านมาของสังคมไทย ไม่มีค่านิยมให้ประกอบอาชีพอิสระมากนัก⁷ ค่านิยมการเข้าสู่ตลาดแรงงานยังคงเป็นค่านิยมเดิม คือ มุ่งหวังการเข้ารับราชการ หรือการทำงานในภาครัฐมากกว่าเอกชน

การประกอบอาชีพอิสระในปัจจุบันนี้ ถึงแม้ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐก็ตามแต่ ก็ยังมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่อีกมากมาย โดยเฉพาะในระบบภูมิภาคที่ประชากรส่วนใหญ่ยัง ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระมากพอ ทำให้การที่จะพัฒนาแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อช่วยลดภาวะการว่างงานในเขตพื้นที่ชนบทนั้น ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ปัจจุบันนี้ ภาวะแวดล้อมเศรษฐกิจของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการขยายกิจการจากภาคเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการเป็นผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการและระบบสื่อสารข้อมูล เพื่อที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามา ประกอบอาชีพในภาคเศรษฐกิจประกอบกับนโยบายของแผนอาชีพศึกษาฉบับปัจจุบัน เน้นถึงความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำความรู้ไปใช้ แต่ละรูปแบบและเพื่อนำไปปฏิบัติกับอาชีพจริง ๆ หรือมีความถนัดเฉพาะด้านการประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงชีพและครอบครัวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดละโว้ ซึ่ง เป็นจังหวัดที่จะต้องรองรับความเจริญจากกรุงเทพมหานคร มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น การเข้าสู่อาชีพต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพอิสระ การประกอบอาชีพด้านประดิษฐ์ตกแต่ง อู่ซ่อมรถยนต์ รับเหมา ก่อสร้างหรือเป็นร้านขายของเน็ตเดิลก็ถือเป็นอาชีพได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1-9 คน จำนวนมากตั้งกิจการของตนเอง ดังตารางที่ 1 ที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป และจำนวนลูกจ้างประกอบอาชีพซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับงานอิสระประเภทหนึ่ง ธุรกิจบริการด้านดอกไม้เป็นธุรกิจ สินค้าที่ลดกรรมที่สามารถทำ รายได้ให้แก่ครัวเรือน เป็นการ ใช้ศิลปการจัดตกแต่งและสามารถช่วยภาครัฐในเรื่องลดปัญหาการว่างงานได้อาชีพหนึ่ง

สภาพการตลาดและปัจจัยอันได้แก่ แนวโน้มของอุปสรรคมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยไปแสดงให้เห็นลู่ทางในการขยายส่วนแบ่งตลาดของผลิตภัณฑ์ให้เพิ่มขึ้นอีกในอนาคตธุรกิจบริการด้านดอกไม้ได้สร้างงานให้กับคนไทย สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจบริการด้านดอกไม้ได้รับความสนใจจากนักลงทุนรายย่อย คือ ปัจจัยทางด้านเครื่องใช้รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ เนื่องจากเป็นสินค้าที่จัดอยู่ในหมู่สินค้าที่ลดกรรม ซึ่งอาศัยความเชี่ยวชาญ ความประณีตและแรงงานเป็นหลักแต่ในขณะเดียวกันก็ทำรายได้ให้กับผู้ลงทุนเป็นจำนวนไม่น้อย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการที่มีทุนอันไม่มากนักสามารถเข้ามาลงทุนได้ ซึ่งเป็นการขยายฐานของธุรกิจบริการด้านดอกไม้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1
จำนวนสภาประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปและจำนวนลูกจ้าง
จังหวัดละเซิงเทรา
ณ วันที่ 29 เมษายน 2537

ขนาด	ขนาด 1		ขนาด 2		ขนาด 3		ขนาด 4		ขนาด 5		ขนาด 6		ขนาด 7		รวม									
	สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.	ช. ฅ. สปก.								
จังหวัด																								
ละเซิงเทรา	682	1,306	704	100	880	523	105	1,934	1,198	54	2,156	1,591	104	10,740	11,927	14	2,958	6,402	12	7,954	3,990	1,071	27,928	36,335

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัด กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
 หมายเหตุ จำนวนตามขนาดและเพศ

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสภาประกอบกรขนาด 1 ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1-9 คน ในจังหวัดละเซิงเทรา มีจำนวนมากที่สุด 682 แห่ง และขนาด 7 ที่มีลูกจ้าง 1,000 คนขึ้นไป มีจำนวนสภาประกอบกรน้อยที่สุดอยู่ 12 แห่ง แสดงว่าสภาประกอบกรส่วนใหญ่ในจังหวัดละเซิงเทรานิยมใช้จำนวนลูกจ้าง ตั้งแต่ 1 - 9 คน ซึ่งจัดเป็น สภาประกอบกรขนาดเล็ก

ดอกไม้เป็นพืชพันธุ์ที่มีคุณค่า เป็นเอกลักษณ์การแก่มนุษย์ทุกรูปทุกนาม เป็นเครื่องหมายแห่งความรัก ความสุขสุดซึ้ง ไม่เคืองครัด จิตใจเบิกบาน เสมือนโลกวิมานดอกไม้สวรรค์โดยแท้ เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ เมื่อดอกไม้มารวมกันแล้ว ก็จะกลายเป็นปรัชญาที่ว่า "ศิลปการจัดดอกไม้" ที่มีคุณค่า เป็นกลวิธีแห่งความสุข ความสำเร็จในชีวิต ดอกไม้มีความงามสดชื่นรื่นรมย์และมีสง่าราศีทุกแห่งสถานตั้งแต่บ้านเรือนไปจนถึงสำนักงานใหญ่ ๆ ทุกหนทุกแห่งในโลกนี้ เราจะพบเห็นบ่อย ๆ เวลาจะแสดงความยินดีหรืออวยพรปีใหม่ วันเกิด ความสำเร็จในกิจการงานการเรียนการศึกษา ก็มักจะต้องใช้ดอกไม้มัดช่อหลายหลากสี พวงมาลัยดอกไม้สดจัด ดอกไม้จัดเป็นแจกัน กระเช้าหรือท่อนเป็นของขวัญมอบกันอยู่เสมอ ๆ ดอกไม้พูดได้สารพัดอย่างด้วยภาษาที่ลึกซึ้งนั้น แสดงถึงความสามารถของดอกไม้ในชีวิตประจำวัน คิดกันแล้วในแง่ของจิตวิทยา ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค น้ำ และจะต้องมีดอกไม้สื่อความหมาย เพื่อเป็นศิลปะวิชาการ การดำรงชีพให้ทันกับสภาวะแวดล้อม เทคโนโลยีใหม่ ๆ รู้จักคิดเลือกวัตถุดิบมาอย่างมีแบบแผน ในการจัดดอกไม้ ความรอบรู้และประสบการณ์เหล่านี้ จะช่วยให้ประหยัดและสร้างผลงานในด้านดอกไม้ โดยธรรมชาติให้สวยงามยิ่งขึ้นเป็นแรงเสริมจิตใจมนุษย์ให้สดชื่นเสมอ

การประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้จึงถือเป็นอาชีพธุรกิจขนาดเล็ก เริ่มจากกิจการภายในครอบครัวโดยสืบทอดจากรรพบุรุษ หรือพ่อ-แม่ ตั้งเป็นร้านเล็ก ๆ การลงทุนก็ไม่สูงมากนักและจะขยายตัวเมื่อกิจการมั่นคงแล้ว ธุรกิจบริการด้านดอกไม้เป็นธุรกิจที่ยอมรับกันทั่ว ๆ ไปว่าเป็นการสร้างบรรยากาศที่เป็นพิธีการ เพราะปัจจุบันคนส่วนใหญ่ต้องเร่งรีบกับการใช้เวลาในการทำธุรกิจประจำวันมากขึ้น ความต้องการใช้ดอกไม้เพื่อการบูชาพระ ตกแต่งบ้านสถานที่ในโอกาสพิเศษ หรือมอบให้บุคคลอื่นในโอกาสที่สำคัญ ๆ และดูเหมือนว่าจะทวีความต้องการมากขึ้นเรื่อย ๆ

✕ แต่งานวิจัยเรื่องการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ยังมีผู้ศึกษาน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่นโยบายของรัฐได้พยายามเน้นและส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อสร้างงานและเศรษฐกิจให้กับพลเมืองของประเทศ ประกอบกับผู้วิจัยได้ประกอบอาชีพอิสระธุรกิจบริการด้านดอกไม้อยู่แล้ว ซึ่งพบปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพก็คือ มีรายได้น้อย การขยายบางครั้งเป็นไปตามเทศกาลและผู้ประกอบอาชีพต้องมีใจรักและมีความสามารถทักษะเทคนิคทางศิลปะในการจัดดอกไม้ จึงเป็นสาเหตุการวิจัยในการประกอบอาชีพดอกไม้อยู่ที่ความพึงพอใจในอาชีพ

ส่วนหนึ่ง ในขณะที่ เด็วยกกันก็มีผู้ให้ความสนใจในการเลือกอาชีพด้านดอกไม้มากขึ้น โดยเฉพาะในเมืองหลวงมีการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้มาก แต่ผู้วิจัยเฉพาะในจังหวัดฉะเชิงเทราที่อยู่ในภาคตะวันออกเป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว โดยการเพิ่มของโรงงานอุตสาหกรรม

แนวโน้มก็จะเพิ่มโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น การเข้าสู่อาชีพการบริการต่าง ๆ ก็เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะด้านดอกไม้ที่ผู้วิจัยมีความสามารถ และถนัดด้วยใจรัก และสนใจมาโดยตลอดเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการปูพื้นฐานในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในโอกาสต่าง ๆ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการบริการด้านดอกไม้ เพื่อให้สัมพันธ์กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) เน้นอาชีพอิสระเป็นนโยบายหนึ่งของแผน ดังนั้น เจ้าของร้านขายดอกไม้ หรือเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจบริการดอกไม้จะต้องอาศัยความเป็นอิสระ ในการเข้าสู่อาชีพให้เกิดความพึงพอใจที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพอิสระ โดยการสนับสนุนของรัฐบาล

ผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านดอกไม้มีปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพต่างกันที่ผู้วิจัยทำการจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ได้พบสภาพปัญหาของผู้ประกอบการหลาย ๆ ด้าน พบว่า บางคนมาจากเป็นธุรกิจของครอบครัวที่สืบทอดมา คือ มีใจรักทางด้านการจัดตกแต่งดอกไม้ และเป็นอาชีพที่ทำกำไรให้กับครอบครัวได้

จากที่ผู้วิจัยได้ประกอบอาชีพด้านดอกไม้ ได้พบปัญหาจากการประกอบอาชีพด้านนี้

1. ต้องศึกษาการตลาดอย่างใกล้ชิดทั้งในราคาและรูปแบบ
2. ขาดเงินทุนหมุนเวียน
3. การประกอบอาชีพนี้ ต้องการผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความถนัดในด้านดอกไม้การจัดดอกไม้เป็นอย่างยิ่ง
4. ต้องอดทนกับความจู้จี้ของลูกค้าในเรื่องราคาและรูปแบบ
5. กิจการต้องอาศัยธรรมชาติ (ความสดชื่นของดอกไม้) และไม่สามารถควบคุมได้
6. ดอกไม้ทั้งในฤดูกาลและนอกฤดูกาลของภายในประเทศและต่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงด้านราคาอยู่เสมอ ไม่คงที่
7. หาลูกจ้างที่มีฝีมือยาก ถ้ามีค่าแรงก็สูงเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจเรื่องการประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้เป็นอย่างมากในการศึกษาเหตุผลและความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญจะนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ปัญหาอุปสรรคตามสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการขยายกิจการจากเกษตรกรรม เป็นอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการเพื่อนำไปประกอบอาชีพจริง ๆ หรือมีความถนัดเฉพาะด้านการประกอบอาชีพเลี้ยงชีพครอบครัวได้ เพื่อช่วยลดภาวะการว่างงานในเขตพื้นที่ชุมชนนั้น ๆ ได้

ในฐานะที่ผู้วิจัยได้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จึงสนใจในเรื่องความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นอย่างยิ่ง และเรื่องนี่ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษามาก่อน ผู้วิจัยหวังว่าผลของการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่ต้องการศึกษาอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้มีความพึงพอใจ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพมีหลายประเภทอาศัยหลักเกณฑ์บางอย่างที่ตนเอง เห็นว่าสำคัญ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่จะเลือกประกอบอาชีพอิสระ ได้ใช้ประสบการณ์ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ เพื่อพิจารณาในการตัดสินใจเพื่อเป็นแนวทางสร้างความคิดใหม่ ๆ แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระและเป็นประโยชน์กับผู้เข้าสู่อาชีพอิสระนั้น ๆ ¹⁰

แนวคิดที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัย

เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดการวิจัยของ กุสุม่า โกลเศยะ โยธิน¹¹ ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ ได้แก่

1. โอกาสความก้าวหน้าสามารถยึดเป็นอาชีพที่มั่นคงได้
2. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า สร้างความเป็นกันเองกับลูกค้า ชักจูงลูกค้าและร้านดอกไม้ให้มีความเข้าใจ ในธุรกิจบริการด้านดอกไม้
3. รายได้ ขึ้นอยู่กับปริมาณของการขาย มีผลตอบแทนเป็นตัวเองแล้วแต่ฤดูกาลของดอกไม้ ราคาไม่คงที่ขึ้นอยู่กับเทศกาล ประเพณีเป็นส่วนใหญ่
4. ชั่วโมงในการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับ Order ของลูกค้ามีการบริการรับจัดนอกสถานที่ สามารถปรับสภาพแวดล้อมของดอกไม้ให้เข้ากับบรรยากาศที่เหมาะสม ยืดหยุ่นตามเวลาของผู้ขายดอกไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ความเป็นอิสระในการทำงาน ยึดเป็นอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ตาม ปริมาณ คุณภาพของดอกไม้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาเหตุผลการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพด้านธุรกิจบริการด้านดอกไม้
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเหตุผลความพึงพอใจและปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ธุรกิจด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ร้านตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าของกิจการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง 50 ราย จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ 50 ราย เป็นเจ้าของร้านค้า

ตัวแปร ได้แก่ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ ปัญหา และอุปสรรคในการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพธุรกิจด้านดอกไม้ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจากปัจจัยต่าง ๆ มี 5 ด้าน คือ

1. โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ
2. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า
3. รายได้ในการขาย
4. ชั่วโมงในการประกอบอาชีพ
5. ความเป็นอิสระในการทำงาน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ผลการวิจัยมีความชัดเจน และมีขอบเขตที่แน่นอนจึงได้มีการนิยามศัพท์ที่จะใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ หมายถึง ความพึงพอใจในความก้าวหน้าในอาชีพ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้ามีรายได้และมีชั่วโมงการทำงานที่มีอิสระ และได้พักผ่อนและมีความเป็นอิสระในการทำงาน
2. โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งการขยายจากร้านเล็กเป็นร้านใหญ่มีกิจการของตนเองขายได้มาก มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีลูกจ้างเพิ่มขึ้น
3. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า หมายถึง การประสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการกับลูกค้าในโอกาสต่าง ๆ เช่น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าช่วยเหลือสังคมด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่อชุมชน
4. รายได้ในการขาย หมายถึง ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนหรือกำไรที่ได้รับจากการจัดจำหน่ายดอกไม้ตามคำสั่งซื้อ ทำให้มีรายได้เพียงพอกับอาชีพสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ สามารถใช้จ่ายและมีกำไร มีเงินทุนหมุนเวียน
5. ชั่วโมงในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพการทำงานส่วนใหญ่มีชั่วโมงการทำงานในระยะสั้น สามารถกำหนดการสั่งดอกไม้เป็นเวลา และเตรียมดอกไม้ได้ล่วงหน้า มีเวลาพักผ่อนและระยะเวลาสามารถปรับเปลี่ยนได้
6. ความเป็นอิสระในการทำงาน หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของธุรกิจด้านดอกไม้หรือบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านดอกไม้ประกอบอาชีพรายได้เอง โดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง มีกิจการของตนเอง มุ่งแสวงหารายได้หรือกำไรสามารถตัดสินใจได้เอง
7. ธุรกิจบริการด้านดอกไม้ หมายถึง ธุรกิจการประกอบอาชีพด้านดอกไม้ โดยมากมักเป็นธุรกิจครอบครัว ซึ่งสามารถหารายได้ที่ดีให้แก่ ผู้ประกอบอาชีพ
8. ร้านค้าในจังหวัดฉะเชิงเทรา หมายถึง ร้านค้าที่จัดจำหน่ายดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ร้านค้าเล็ก และร้านค้าใหญ่
9. ร้านค้าเล็ก หมายถึง กิจการธุรกิจขนาดเล็กที่เป็นแผงลอยหรือขายหน้าร้านหรือเข้าหน้าร้าน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
10. ร้านค้าใหญ่ หมายถึง ร้านที่มีอาคาร สามารถรับจัดดอกไม้สดทั้งในและนอกสถานที่ และจัดงานในพิธี และโอกาสพิเศษ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

เชิงอรรถ

¹เจลิยว สุวรรณกิตติ, "แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน : การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว," บทความประกอบการสัมมนาเรื่อง ก้าวต่อไปของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, ณ โรงแรมรีเจนท์ชะอำ โดยสำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 19-20 มิถุนายน 2530.

²มันส์ วชิรชานนท์ และคนอื่น ๆ, "การประกอบอาชีพอิสระนอกกระบบในเมือง," วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 28 (3) : 34-35 พฤษภาคม-มิถุนายน 2534.

³ชณะ กสิการ, Cooperative Training in Thailand, บทความเสนอในที่ประชุม International Symposium on Cooperative Training in Asian Countries ที่กรุงโซล ประเทศเกาหลี, 5-6 มีนาคม 2534.

⁴Harry G. Miller and George A. Williams. "Initiation" of Mico-enterprise in Developing Countries : A Role for Education, เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สถาบันอุดมศึกษากับการพัฒนาธุรกิจ รายย่อย, ณ วิทยาลัยนครเชียงใหม่, 13-15 พฤศจิกายน 2531.

⁵Myrdal, Gunnar, Asian Drama (New York : Pantheon, 1968), p. 28.

⁶สมชอบ ไชยเวช, "การประกอบธุรกิจขนาดเล็ก." ใน วารสารเศรษฐกิจและสังคม, ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน 2538.

⁷พจน์ สะเพียรชัย, "รัฐจ้างงานน้อยลงกระตุ้นให้คิดทำอาชีพอิสระหันหาเอกชน," เดลินิวส์, 4 มิถุนายน 2534, หน้า 6.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸ กรมอาชีวศึกษา, ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา, ปีที่ 4, ฉบับที่ 32 (มกราคม 2532), หน้า 5.

⁹ วัฒนาสิน จันทนาสิน, หนังสือชุดมรดกไทย (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2517), หน้า 1-4.

¹⁰ คณิง จันทรศิริ, หลักรการจัดดอกไม้ (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2530), หน้า 1.

¹¹ กุสุมา โกเศษโยธิน. แบบแผนการเข้าสู่อาชีพและความพึงพอใจในอาชีพของสตรีที่ย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ, (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526), หน้า 75.

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดละเซียงเทรา ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความเป็นมาและคุณค่าของงานประดิษฐ์ด้านดอกไม้
2. การประกอบอาชีพธุรกิจบริการ
3. การเข้าสู่อาชีพธุรกิจ
4. คุณสมบัติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการ
5. ความสำคัญของทรัพยากรบุคคล
6. ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ
7. ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
8. องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการ

ด้านดอกไม้

ความเป็นมาและคุณค่าของงานประดิษฐ์ด้านดอกไม้

มนุษย์เราทุกชาติทุกภาษาต่างก็พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นเป็นลำดับ ทั้งเครื่องประดับตกแต่งร่างกาย อาคารสถานที่ ซึ่งโดยเฉพาะเมื่อมีความสุข ความสบายทั้งร่างกาย จิตใจและได้เห็นธรรมชาติที่สวยงามก็เกิดแรงบันดาลใจที่จะทำสิ่งประดิษฐ์ที่สวยงามขึ้น ไว้ใช้ไว้ชมเป็นอาหารตา อาหารใจ อันเป็นที่มาของศิลปวัฒนธรรม¹

ศิลปการจัดดอกไม้ของไทยจะเริ่มมีมาแต่เมื่อใด ใครริเริ่มนั้น ไม่มีใครทราบได้ เพราะในอดีตที่แสนนานนั้น เรายังไม่มีอักษรไทยที่จะจารึกเรื่องราวใด ๆ ไว้ คงใช้วิธีจำคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมา เฉพาะเรื่องที่สำคัญ ๆ เท่านั้น เท่าที่ค้นได้จากหนังสือเรื่องตำหรับทำวศรจุฬาลักษณ์หรือเรื่องนางนพมาศ ปรากฏว่าในรัชสมัยของสมเด็จพระร่วมเจ้าแห่งกรุงสุโขทัยนั้น ศิลปในการจัดแต่งดอกไม้ได้เจริญอยู่แล้ว นั้นย่อมเป็นหลักฐานแสดงว่าได้มีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ริเริ่มมาก่อนหน้านั้นเป็นแน่ กล่าวกันว่าในพระราชพิธีจองเปรียง ซึ่งมีในวันเพ็ญเดือน 12 ประชาชน ชาย-หญิงต่างประกวด โคมชัก โคมแขวน โคมลอยกัน ฝ่ายพระสมณกัณท์ทำ โคมลอยร้อยด้วยดอกไม้เป็นรูปต่าง ๆ ประกวดกัน ถวายให้ทรงอุทิศบูชาพระบวรพุทธบาท ซึ่งประดิษฐานยังนมมทานที นอกจากนี้ยังมีพระราชพิธีสนามใหญ่เปิดโอกาสให้เจ้าเมือง เศรษฐี คหบดี เข้าเฝ้าถวายบังคมสมเด็จพระร่วงเจ้าเพื่อถวายเครื่องราชบรรณาการ พระสมณกัณท์ก็ร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ ใส่เมี่ยงหมากถวายให้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ผู้มาเฝ้า นางนพมาศ ร้อยดอกไม้สีเหลืองเป็นรูปพานทองสองชั้น รองช้น มีระย้าระบายงดงามในชั้นใส่เมี่ยงหมาก และร้อยดอกไม้เป็นตาข่ายคลุมชั้นอีกทีหนึ่ง ดูเป็นที่เจริญตาและถูกกาลเทศะ

จากความในพระราชพิธีสองครั้งทีกล่าวถึงนี้ แสดงให้เห็นว่าตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เป็นราชธานีราว 600 ปีเศษมาแล้ว ชาวไทยรู้จักร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปต่าง ๆ เช่น โคม รูปสัตว์ รูปเครื่องใช้ เช่น พาน ตลอดจนร้อยตาข่ายดอกไม้ สิ่งเหล่านี้ย่อมชี้ให้เห็นความเจริญในทางสติปัญญาและจิตใจของชาวไทยแต่สมัยนั้น ได้ดี เป็นที่น่าภาคภูมิใจว่าความเจริญนี้ เรายังสามารถรักษาไว้ได้ตลอดมา ทั้งนี้เพราะชาวไทยนิยมใช้ดอกไม้เป็นพฤษบูชาอยู่เสมอ จึงคงสอแลกหลานผู้คนให้รู้จักจัดดอกไม้ ร้อย ๆ มา

ในสมัยรัตนโกสินทร์ ทราบจากสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงเมตตา ตรัสเล่าประทานว่า เจ้าคุณธานี ธิดาเจ้าพระยามหาเสนา (บุณนาศ) ซึ่งเป็นเจ้าจอมใน รัชกาลที่ 1 และเป็นพระมารดาของกรมหมื่นสุรินทรรักษ์ได้เป็นช่างดอกไม้อย่างมีชื่อเสียง ในสมัยนั้น ท่านช่างคิดประดิษฐ์ทำดอกไม้เป็นรูปต่าง ๆ และเป็นช่างสืบต่อมาจากธิดาและ นัดดาในกรมนี้เมื่อลองคิดเทียบจากวันเฉลิมพระยศ

ในรัชกาลที่ 4 มีพระราชนิมิตการทำดอกไม้ของไทยเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะมิ พระราชพิธีใด ๆ เจ้านายฝ่ายในต้องประกวดกันจัดแต่งดอกไม้มาถวายให้ทรงใช้ในงานนั้น เสมอ พระเชษฐภคินีผู้ใหญ่ คือ กรมหลวงสมรรัตนสิริเชษฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีราชการ ฝ่ายในเป็นผู้ทรงพระปรีชาสามารถในการจัดแต่งร้อยกรองดอกไม้มาก พระนามในทางช่าง ดอกไม้เหลืองลืออยู่จนทุกวันนี้ โดยที่สมเด็จพระกรมหลวงสมรรัตนสิริเชษฐเป็นพระเจ้าพี่นางเธอ องค์ใหญ่ ประกอบกับดำรงตำแหน่งอธิบดีราชการฝ่ายในด้วย จึงมักทรงบัญชาการให้เจ้านาย ฝ่ายใน ทั้งปวงทำดอกไม้ตกแต่งพระแท่นมณฑลในพระราชพิธีต่าง ๆ บ้าง ดอกไม้ตกแต่ง

พระทวารพระบัญชาในพระที่นั่งต่าง ๆ บ้าง และไม่ว่าจะมีงานใดเสด็จ กรมหลวงช่างทรง เกณฑ์ดอกไม้ได้เรื่อย ๆ ไป นอกจากจะทรงเกณฑ์ให้ทำแบบโบราณแล้ว ยังทรงคิดดัดแปลง การทำดอกไม้แบบใหม่อีก เช่น แต่โบราณมามีการร้อยตาข่าย ร้อยเฟื้องอะไรต่าง ๆ ติด โคร่งไม้หุ้มผ้าขาวมีแบบซ้ำ ๆ ตามต้นฉบับเดิม เช่น บันไดแก้ว พู่กลั่น กลิ่นคว่ำ กลิ่นตะแคง กลิ่นเงิน ครั้นมาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ทรงคิดทำโคร่งลวดทาสีขาว และ ประดิษฐ์ดอกไม้ให้มีรูปร่างแปลกพิสดารงดงามออกไปอีกมาก เช่น รัชชูปถัมภ์ พวงแก้ว ทรงแปลงบันไดแก้วเป็นรูปวิมานพระอินทร์ วิมานแทน นับได้ว่าการประดิษฐ์ดอกไม้ได้เจริญ ก้าวหน้าขึ้นอีกมากในตอนนั้น

ในระหว่างที่สมเด็จพระพันปีหลวงมีพระนามเลื่องลือในทางร้อยมาลัยพระวิมาดาเธอ กรมพระสุทธสาสนีนาถ พระอัครชายาในรัชกาลที่ 5 พระองค์หนึ่งก็มีนามเลื่องลือในทางร้อย ดอกไม้เป็นตาข่ายแบบต่าง ๆ เจ้านายในตำหนักนี้ ทรงร้อยตาข่ายได้ทุกแบบตามต้นฉบับเดิม และพลิกเพลงเพิ่มเติมอีก ทั้งสลัปลีได้อย่างงดงามด้วย

การจัดดอกไม้ในรูปแบบอื่น ๆ ก็มีการพัฒนาขึ้นอีกมากมาย แต่เฉพาะเรื่องตาข่าย เครื่องแขวนนั้นมีบันทึกไว้แต่ในแต่ความจริงนั้น ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่าจะต้องมีช่างผู้ชำนาญ การมากมายในสมัยนั้น เพราะต้องทำถวายรับงานเจ้านายเป็นประจำ แต่เนื่องจากผู้รู้หนังสือ ไม่ได้มองเห็นเรื่องนี้เป็นกรรมสำคัญของบ้านเมือง จึงไม่ได้จดบันทึกไว้ให้เป็นเกียรติเป็นศรี เป็นที่เคารพบูชาของคนรุ่นหลัง และบรรดาช่างเองก็ทำงานแต่ละครั้งอย่างสุดฝีมือ เพื่อให้ได้ งานอย่างประณีตสวยงาม เป็นที่เจริญตา เจริญใจและเพื่อความพอใจ

คุณค่าของงานประดิษฐ์ดอกไม้

งานประดิษฐ์ดอกไม้ของไทยนั้น แม้ว่าจะเสียเวลาและแรงงานมากแต่สิ่งที่เป็นผล ตอบแทนก็ทำค่ามิได้ นอกจากความสวยงามอย่างวิจิตรบรรจงแล้ว สิ่งที่เราได้จากงานนี้ คือ การฝึกสมาธิจิต ฝึกความคิดสร้างสรรค์ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกทั้งก่อให้เกิด ความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะและฝึกอาชีพที่มั่นคง เชื่อแนเหลือเกินว่าผู้ที่รักศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้ ไร่ไม้ ไร่ธรรมชาติ อารมณ์อันละเอียดอ่อน ละมุนละไมจะก่อให้เกิดผลงานที่ประณีตมีคุณค่า มากขึ้นเป็นลำดับช่วยส่งเสริมให้ชาติไทยมีของดีมีค่ามากขึ้น

แม้ว่าคนไทยเราใช้เวลาและแรงงานมากในการประดิษฐ์ดอกไม้สด หรืองานฝีมืออื่น ๆ แต่ผลที่ได้รับนั้น เป็นที่น่าประทับใจแก่ผู้ทำและผู้ชมยิ่งนัก จึงไม่น่าจะเสียเวลาและแรงงานทั้งหมดไปกับการสร้างสรรค์สิ่งที่ยั่งยืนด้วยคุณค่านี้

ข้อที่น่าสังเกต ขณะที่เรายู่กับงานประดิษฐ์ดอกไม้สดนั้น ความสวยงามของดอกไม้และความงามของสิ่งประดิษฐ์ช่วยให้ผู้คนที่เกิดความเพลิดเพลินมีความสุข ความพอใจที่ได้รับทำให้รู้สึกคล้ายกับว่า เวลาได้ผ่านไปอย่างรวดเร็ว ลืมเวลา ลืมความทิว ลืมความง่วง ลืมสิ้นแม้อารมณ์เช่นมัวทั้งปวงนั้น คือ เรามีความสุขทำให้ลืมความทุกข์อื่น ๆ นั้นเอง ดังนั้นนับว่าการประดิษฐ์ดอกไม้ก่อให้เกิดสมาธิจิตอันเป็นสภาวะที่เป็นสุขประการหนึ่ง ซึ่งยากที่บุคคลธรรมดาจะฝึกสมาธิจิตจากการนั่งสงบ ทำให้จิตว่าง อันนำมาซึ่งความสงบสุข แต่การนั่งประดิษฐ์ดอกไม้สด เป็นขั้นแรกของการฝึกสมาธิ คือ เพียงกำหนดจิตใจให้อยู่ในแวดวงของความคิดเรื่องเดียวอย่างมีระเบียบ ซึ่งก็ช่วยให้จิตใจสงบเกิดความสุขทางหนึ่ง

นอกจากงานประดิษฐ์ดอกไม้สดแบบไทย ซึ่งบรรพบุรุษได้คิดประดิษฐ์เอาไว้เป็นแบบแผนโดยวิธีนำกลีบดอกไม้ ใบไม้ มาพันหรือจับจับแล้วเย็บร้อยหรือกรองเป็นลักษณะต่าง ๆ ทำให้ได้รูปแบบใหม่ที่แปลกไปจากลักษณะเดิมนอกจากจะสวยงามอย่างประหลาดเหมาะแก่การสักการะบูชารัตนตรัย หรือการนำไปกราบผู้ใหญ่หรือให้ใคร ๆ ในโอกาสพิเศษแล้วการประดิษฐ์ลักษณะนี้ยังช่วยให้ดอกไม้ที่สวยสดงดงามอีกด้วย แทนที่จะเหี่ยวเฉาไปในเวลาอันควร แก่ชนิดของดอกไม้

ความคิดในการประดิษฐ์ดอกไม้แบบไทยนี้ ได้ช่วยยื้อยื้อไว้ในศิลปะแขนงนี้ เลียนแบบและคิดออกแบบเพิ่มเติมอยู่เสมอ นับได้ว่าบรรพบุรุษได้เริ่มปรากฏฐานไว้ให้ลูกหลานได้สืบทอดแนวความคิดนั้นให้เจริญงอกงามขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง จึงกล่าวได้ว่า งานประดิษฐ์ช่วยให้มนุษย์เกิดความคิดสร้างสรรค์ อันนำไปสู่ผลงานที่มีความงาม และแบบอย่างอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยแท้

การประกอบอาชีพธุรกิจบริการ

ความหมายของอาชีพอิสระ

การประกอบอาชีพบริการด้านดอกไม้จัดเป็นอาชีพอิสระประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นอาชีพส่วนตัว ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามของคำว่า อาชีพอิสระ ดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำว่า "อาชีพอิสระ" ที่ปรากฏในนิยามของกฎหมายบางฉบับมีความหมายเฉพาะเจาะจงว่าคือ กฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรมและบัญชีปราชญ์ศิลปกรรม ดังนั้นในความหมายเฉพาะนี้อาชีพอิสระจึงหมายถึงงานเพียง 6 กลุ่มนี้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงมีคำหนึ่ง "อาชีพส่วนตัว" ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว หมายถึงผู้ที่ป็นนายจ้างตนเอง จะทำมาหากินอะไรก็ได้ กิจการจะเล็กหรือใหญ่แค่ไหนไม่สำคัญขอให้ป็นนายจ้างตนเอง ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวนั้น เมื่อพัฒนาขึ้นไปก็อาจเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ผู้ป็นเจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนวิสาหกิจใหญ่ก็ได้²

ได้มีผู้ให้ความหมายของอาชีพอิสระไว้หลายประการ เช่น ใน Longman Dictionary of Business English ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบอาชีพอิสระ (Self Employed Person) ว่าหมายถึงบุคคลที่ทำงานเพื่อตนเอง ไม่ป็นลูกจ้างใคร เช่น เจ้าของธุรกิจขนาดย่อม³ เป็นต้น

ผู้ประกอบอาชีพอิสระ คือ บุคคลที่ประกอบอาชีพหารายได้เอง โดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง⁴

อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่ประกอบกันป็นธุรกิจภายในครอบครัวที่ต้องใช้ความรู้หรือทักษะที่ต้องการฝึกฝนอบรมพอสมควร เช่น อาชีพทำของที่ระลึกด้วยวัสดุในท้องถิ่น การปลูกผัก การเลี้ยงปลา เป็นต้น และผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ประกอบการขนาดย่อมที่ป็นธุรกิจในครอบครัว⁵

อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพส่วนตัวทั้งในภาคเศรษฐกิจที่ป็นระบบ (Formal Sector) และภาคเศรษฐกิจที่ไม่ป็นระบบ (Informal Sector) เจ้าของกิจการเป็นผู้ประกอบการเอง ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยได้รับค่าตอบแทนป็นรูปแบบของกำไรไม่ใช่เงินเดือน⁶

การประกอบอาชีพอิสระหรือการประกอบอาชีพส่วนตัวของธุรกิจบริการด้านดอกไม้ป็นเป็นการจ้างงานตัวเอง หรือป็นเจ้านายจ้างตัวเอง โดยผู้ประกอบอาชีพอิสระป็นผู้ทำงานในกิจการของตนเอง เพื่อมุ่งแสวงหารายได้หรือกำไร ส่วนใหญ่ป็นกิจการขนาดเล็กใช้เงินลงทุนน้อย วิธีดำเนินงานไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อนใช้แรงงานมากกว่าเครื่องจักร ป็นกิจการที่สามารถเข้าริเริ่มดำเนินการได้ง่ายมีการแข่งขันสูง⁷

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ เป็นอาชีพที่สามารถดำเนินการเองได้ โดยลงทุนน้อย ใช้ความคิดและกำลังกายค่อนข้างมาก เน้นการพึ่งตนเอง

บุคคลที่เป็นเจ้าของธุรกิจที่ประกอบอาชีพหารายได้เอง โดยไม่มีนายจ้างไม่อยู่ในฐานะลูกจ้างแต่เป็นนายตนเอง เป็นเจ้าของกิจการและจะต้องปฏิบัติงานเอง อาจมีผู้ช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

การเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการอาชีพ

การที่บุคคลเข้าไปสู่การประกอบอาชีพอาจมีสาเหตุแตกต่างกัน แต่สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การที่บุคคลเข้าสู่อาชีพนั้นเป็นไปตามคุณลักษณะของบุคคล และทักษะของบุคคล และทักษะของบุคคลนั้น ๆ จากงานวิจัยของ Harvey ความสนใจในอาชีพนั้น ๆ เป็นเหตุผลสำคัญในการเลือกอาชีพ งานวิจัยของ Watts แสดงว่าทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจและครอบครัวมีผลต่อการเลือกอาชีพ แต่งานวิจัยของ Wibben แสดงว่าเงินเป็นเหตุผลสำคัญที่สุดในการทำธุรกิจ

ยุพิน ประจวบเหมาะ ได้วิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ พบว่า เหตุจูงใจที่สำคัญที่ทำให้เกิดความต้องการประกอบอาชีพอิสระเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. รายได้ดี
2. คิดว่าตนเองมีความสามารถพอ
3. ชอมหาประสบการณ์ใหม่ ๆ
4. ชอผลงานเสียงและทำทาส
5. ไม่ชอบการเป็นลูกน้อง
6. ครอบครัวทำอยู่แล้ว
7. เรียนมาโดยตรง
8. มีพรรคพวกช่วย^๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระนอกระบบ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษากรณีตัวอย่างในกรุงเทพฯ เช่น การวิจัยของ ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร และ ดร.ประดิษฐ์ ชำสมบัติ พบว่า ร้อยละ 89 ของผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัว เป็นผู้ริเริ่มกิจการเอง การริเริ่มกิจการได้ อาศัยประสบการณ์มากกว่าอาศัยการศึกษาในสถาบันการศึกษา, สาเหตุสำคัญที่ตัดสินใจประกอบอาชีพส่วนตัว ได้แก่ การมีประสบการณ์ในอาชีพนั้น ๆ มาก่อนและการมองเห็นช่องทางในการหารายได้และกำไร ผลการวิจัยของ ดร.วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา พบว่า ผู้ประกอบอาชีพนอกระบบส่วนใหญ่อาศัยประสบการณ์จากการทำงานก่อนที่จะประกอบอาชีพของตนเอง สำหรับเหตุผลที่ประกอบอาชีพส่วนตัวนั้น ผู้ประกอบอาชีพด้านการค้าให้เหตุผลว่าไม่ทราบว่าจะประกอบอาชีพอะไรที่ดีกว่านี้ เป็นกิจการที่ใช้เงินทุนน้อยไม่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญมากสามารถฝึกฝนได้ง่าย ผู้ประกอบอาชีพด้านहतถอุตสาหกรรม ให้เหตุผลว่ามีความถนัด ความชำนาญและสนใจในอาชีพนี้ ส่วนผู้ประกอบการด้านบริการให้เหตุผลว่า ชอบทำงานอิสระไม่ทราบว่าจะทำอะไรที่ดีกว่านี้

การศึกษารายกรณีของ มานี ไชยธีรานุกศิริ¹⁰ พบว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพของกรณีศึกษา ที่เป็นช่างฝีมือนั้น ไม่ได้เกิดจากความตั้งใจที่แท้จริง หากเกิดจากความบังเอิญที่เพื่อนชักชวนและต้องการหารายได้ ส่วนกรณีศึกษาที่เป็นเจ้าของสถานประกอบการนั้น เลือกอาชีพด้วยการไตร่ตรอง

จากการศึกษาเป็นรายกรณีของกองวิจัยการศึกษา¹¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า กระบวนการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้ประกอบอาชีพภาคพาณิชย์กรรม และบริการนั้น มี 4 รูปแบบด้วยกันคือ

1. ประกอบอาชีพตามอย่างบิดา-มารดา
2. ประกอบอาชีพโดยไม่ตั้งใจมาก่อนหรือทำด้วยความบังเอิญ
3. มีความตั้งใจและหาหนทางที่จะเข้าสู่อาชีพที่เลือกไว้
4. ทดลองทำหลาย ๆ อาชีพ จนกระทั่ง พบว่าควรจะทำงานอะไรที่เป็นหลักและ

ยึดเป็นอาชีพ

จากการศึกษาของ สุรพงษ์ ไชยวงศ์¹² พบว่า แต่ละกรณีศึกษามีวิธีการเข้าสู่การประกอบอาชีพอิสระไม่เหมือนกันตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ก็มีลักษณะหลากหลาย

การเข้าสู่อาชีพอิสระนั้น ไม่มีรูปแบบแน่นอนตายตัวมีวิถีทางและเงื่อนไขที่หลากหลาย ในการเข้าสู่อาชีพอิสระ แต่อาจจำแนกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ ได้แก่

1. ริเริ่มกิจการเอง
2. เป็นอาชีพของบิดา-มารดา พี่ น้อง หรือบรรพบุรุษ

คุณสมบัติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการ

คุณลักษณะของบุคคลและบุคลิกภาพของบุคคลมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการประกอบอาชีพงานวิจัยของ Word แสดงให้เห็นว่าในการประกอบอาชีพนั้น คนที่ ประสบความสำเร็จมากกับคนที่ประสบความสำเร็จน้อย มีคุณลักษณะและมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ Nicol พบว่าบุคลิกภาพสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ งานวิจัยของ Willbur และงานวิจัยของ Rosenberg มีผลที่สอดคล้องกันว่าแรงจูงใจใฝ่ ลัทธิ (Achievement Motivation) เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ของความสำเร็จในการประกอบ อาชีพ แรงจูงใจใฝ่ลัทธิเป็นลักษณะการยอมรับที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ มุมานะบากบั่น ฝ่าฟัน อุปสรรค ทำงานหรือแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของตน

ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน (Locus of Control) เป็นจิตลักษณะที่สามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคคลได้ ความเชื่ออำนาจภายในตน (Internal Control) เป็นความเชื่อของบุคคลที่ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้รับหรือเกิดขึ้นกับตนนั้นเกิดจากการกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะสิ่งที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ก็ตาม เป็นต้นว่ามีความเชื่อว่าทำดีจะได้ดี ทำชั่วจะ ได้ชั่ว หากพยายามมากจะได้ผลตอบแทนมาก เมื่อพยายามน้อยก็จะได้ผลตอบแทนน้อย

ความเชื่ออำนาจภายนอกตน (External Control) เป็นความเชื่อของบุคคลที่ว่า สิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้รับหรือเกิดขึ้นกับตนนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นด้วยการกระทำของตน ขึ้นกับสาเหตุ ภายนอกต่าง ๆ เช่น ความบังเอิญ โชคเคราะห์ เป็นต้น

Weiss and Sherman ได้ทดลองใช้ความเชื่ออำนาจภายในตนและภายนอกตน ทำนายการใช้ความพยายามในการทำงานประเภทเดียวกัน ผลการทดลองปรากฏว่า หลังจาก ประสบความล้มเหลวในการทำงานมาแล้วบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในตน จะยังคงมีความหวังว่า

หากตนเองพยายามทำงานให้หนักมากขึ้น จะทำให้ได้รับความสำเร็จ บุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน
 ตนใช้ความพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกตน¹³

Strickland ได้สรุปผลจากการวิจัยต่าง ๆ ว่า คนที่เชื่ออำนาจภายในตนจะมีวิถี
 การทำงาน และรู้จักทาลู่ทางในการทำงานเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมาย ทำงานโดยคำนึงถึงความ
 สามารถของตน คนที่เชื่ออำนาจภายนอกตนจะทำงานตามอิทธิพลของสังคมบุคคลที่มีความเชื่อ
 อำนาจภายในตนจะมีพฤติกรรมการทำงานสูงกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกตน¹⁴

ปราโมทย์ เจนการ ได้ศึกษาคุณลักษณะและองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของผู้ประกอบการ
 พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นดังนี้

1. มีความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุผล
2. มีความสามารถในการคิดค้นประดิษฐ์
3. มีความสามารถในการรับรู้ในโอกาสทางธุรกิจ
4. มีแรงจูงใจไม่สิ้นฤทธิ์
5. มีความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายใน
6. เป็นคนมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์
7. มีความเป็นผู้นำ¹⁵

McClelland ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้ประกอบการ พบว่า บุคลิกภาพที่น่าสนใจ
 ของผู้ประกอบการมีดังนี้

1. ต้องการความสำเร็จ เป็นความต้องการที่เบ่งแรงผลักดันให้มุ่งไปสู่การ
 บรรลุเป้าหมาย
2. ปรารถนาที่จะรับผิดชอบ ชอบทำงานด้วยวิธีของตนเองแต่จะรับผิดชอบกับ
 ผลงานที่เกิดขึ้น
3. มีความเสี่ยงพอประมาณ
4. คิดคำนึงถึงความเป็นไปได้ของความสำเร็จ เชื่อกันว่าตนเองจะทำได้
 สำเร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ถูกกระตุ้นจากผลงาน กระทบที่จะรู้ผลงานของตนเอง ถูกกระตุ้นให้สร้างผลงานให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จากการเรียนรู้ผลงานที่ผ่านมา
6. มีไฟตลอดเวลา กระตือรือร้น คล่องแคล่ว ชุ่มเเทเวลาให้กับงาน
7. มองไกล วางแผนและคิดถึงอนาคต
8. มีทักษะในการจัดการ
9. ทักษะเกี่ยวกับงาน ผู้ประกอบการเห็นว่าเงินสำคัญรองลงมาจาก "ความสำเร็จ"¹⁶

ตั้ง

Souerwine ได้แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น มีคุณสมบัติ

1. มีความยืดหยุ่น
2. มุ่งมั่น ในเป้าหมายของงาน
3. พร้อมที่จะปฏิบัติงาน
4. รู้ว่าบทบาทของตนคืออะไร และแสดงตามบทบาทนั้น
5. มุ่งอนาคต
6. มีความเต็มใจที่เสี่ยง
7. มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
8. มุ่งมั่น ในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริง
9. มีโลกทัศน์ที่กว้างและมีความคิดสร้างสรรค์
10. อุตสาหแต่ความคลุมเครือต่าง ๆ¹⁷

Clegg and Barrow ได้สรุปว่าบุคคลผู้เริ่มต้นธุรกิจและประสบความสำเร็จจะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความสามารถที่จะถอยหลังเพื่อกลับมาเริ่มต้นใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความคิดริเริ่ม
4. มีความมุ่งมั่นในผลลัพธ์
5. มีความสามารถในการเสี่ยง
6. มีความผูกพันกับงานที่ทำ ทำงานหนักและทำงานมากกว่าปกติ¹⁸

การวิจัยเกี่ยวกับอาชีพอิสระในด้านการค้าขายในประเทศแคนาดาของ Hache พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้แก่คุณภาพของการบริการ ความพยายามการทำงาน โดยไม่กลัวความเหนื่อยยาก

Baumbach ได้สรุปว่าจากการศึกษาวิจัยหลายฉบับแสดงว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณลักษณะบางประการเหมือนกัน โดยมีมากในคุณสมบัติต่อไปนี้

1. มีความเป็นมิตร มีความสามารถที่จะเข้ากับบุคคลอื่นได้แม้ว่าจะต้องออกนอกทำก็ตาม
2. มีความกระตือรือร้น มีความศรัทธา กระตือรือร้นในการทำงานมีความเชื่อมั่นและจงรักภักดี
3. มีความจริงใจ เป็นคนตรง ไปตรงมาและซื่อสัตย์
4. มีความขยันขันแข็ง เริ่มทำงานแต่เช้าและเลิกเย็นเพื่อให้งานที่ทำมีประสิทธิภาพสูงสุด ตั้งใจทำงานอย่างจริงจังและทำงานหนัก
5. มีความกระฉับกระเฉง สุขภาพดี แข็งแรง ระเบียบเรียบร้อยตลอดเวลา
6. มีความพากเพียร มุ่งมั่นในวัตถุประสงค์ ไม่ท้อท้ง่าย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องทำงานนาน ๆ และในขณะที่ธุรกิจไม่ค่อยคี่
7. มองโลกในแง่ดี ยอมรับความช่วยเหลือของผู้อื่น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าเสี่ยงในระดับปานกลาง
8. มีความคิดริเริ่ม ชอบเริ่มต้นด้วยตนเอง หนึ่งตนเอง ทำงานยาก ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่น มีความคิดดี ๆ แล้วนำไปปฏิบัติ

9. มีความรับผิดชอบ กล้ายอมรับผิด ไม่บิดการะรับผิดชอบให้คนอื่น
10. มีความตัดสินใจที่ดี ตัดสินใจโดยไม่ลังเลและอย่างมีเหตุผล¹⁹

เจเลียว สุวรรณเกตุ ได้สรุปว่าผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัวที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณสมบัติเฉพาะตัวดังนี้

1. ต้องเป็นคนที่สามารถทนทำงานหนักได้เกินกว่าบุคคลปกติ
2. เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (อย่างแท้จริง) และมีความมุ่งมั่นที่จะทำอะไรให้ได้
4. ในการประกอบกิจการใด ๆ มักจะตั้งเป้าหมายสูง (แต่สามารถปฏิบัติได้เสมอ)
5. ไม่เบื่อง่าย ไม่ชอบทิ้งอะไรกลางคัน เมื่อพบอุปสรรค
6. เห็นคุณค่าของเงิน
7. มีพลังในการแก้ปัญหาอย่างไม่เสื่อมถอย
8. ไม่ใช่คนเสี่ยงแบบกล้าเสี่ยงและเป็นนักเก็งขนาดที่มีความสามารถ
9. รู้จักใช้ความผิดแทนพลังเป็นบทเรียน
10. รู้จักใช้คำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น ให้เป็นประโยชน์
11. มีความคิดริเริ่มและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ เหล่านั้น
12. รู้จักใช้ทรัพยากรที่จำกัด (รวมทั้งเวลา) ได้อย่างเป็นประโยชน์
13. ในการทำงานชอบตั้งแต้เกณฑ์สูง เข้าไว้ (แต่ต้องทำได้เสมอ)²⁰

บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในกิจการงานของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพอิสระ และธุรกิจขนาดย่อมล้วนเป็นที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning) กล่าวคือ เป็นผู้ตั้งใจสังเกตพิจารณาตัวอย่างและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็น หนีวิเคราะห์หาเหตุผล แล้วสร้างระบบความคิดที่จะพัฒนากิจการของตนให้ดีขึ้น และต้อง

ทำเช่นนั้นเป็นเวลานานหลายปีต่อเนื่องกัน สิ่งที่ต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ควรจะครอบคลุม
สิ่งต่อไปนี้ ให้ใช้เลขหมายเป็นเชิงอรรถ

1. การเรียนรู้ที่จะชอบหรือรักกิจการที่ทำอย่างมีเหตุผล
2. การเรียนรู้เทคนิควิธีการของอาชีพนั้น ๆ
3. การเรียนรู้ทักษะธุรกิจและการจัดการ
4. การเรียนรู้และพัฒนาบุคลิกลักษณะที่ดีของตนเอง

จากการศึกษารายกรณีผู้ประกอบการอาชีพในภาคอุตสาหกรรมของ มานี ไชยธีรานุกุลศิริ พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในอาชีพ ได้แก่

1. ความต้องการเบื้องต้น ได้แก่ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ความต้องการเกียรติยศ
ชื่อเสียง

2. คุณลักษณะที่เหมาะสมเป็นที่พอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น มีความรับผิดชอบ
อดทน ชยัน ช่างสังเกต ใจเย็น มีมนุษยสัมพันธ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ²¹

จากการศึกษารายกรณีของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สำนักงาน
คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัจจัยอยู่ 3 ประการ ที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ปัจจัยเหล่านั้น ได้แก่

1. ปัจจัยพื้นฐานหรือคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการ
ประกอบอาชีพอิสระ ปัจจัยด้านนี้ประกอบด้วย

- 1.1 ความขยันอดทน ทำงานประเภทหนักเอาเบาสู้ ไม่ทอดทิ้งในการ
ทำงาน
- 1.2 ประหยัด
- 1.3 ฉลาดมีไหวพริบ มีความคิดริเริ่ม รู้ทันคน ทันเหตุการณ์ มองเห็น
การณ์ไกล
- 1.4 ซื่อสัตย์และมีคุณธรรม
- 1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย

- ก. พุดจาไพเราะ พุดเก่ง พุดดี
 - ข. การมีสังคม สามารถคบค้าสมาคมได้กับคนทุกชั้น
 - ค. มีความสามารถร่วมงานกับคนอื่น และการบำรุงรักษาบุคลากร
- 1.6 มีสุขภาพดี
 - 1.7 ความสามารถและความถนัดในงานอาชีพ มีความรู้และความถนัดในงานที่ทำ
 - 1.8 มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพที่ทำอยู่
 - 1.9 ใฝ่หาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม-ปัจจัยด้านนี้ประกอบด้วย
 - 2.1 ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการอยู่ในทำเลที่เหมาะสม
 - 2.2 ครอบครัว มีส่วนช่วยสนับสนุนดังนี้
 - ก. เป็นกำลังใจหรือแรงผลักดันที่ทำให้ตั้งใจประกอบอาชีพเพื่อให้มีฐานะมั่นคง
 - ข. คนในครอบครัวช่วยเหลือกิจการอยู่เบื้องหลัง
 - 2.3 เพื่อนฝูง
 - 2.4 มีสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพ
 3. ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขเฉพาะกรณี ปัจจัยด้านนี้ประกอบด้วย
 - 3.1 ความต้องการที่จะหนีจากสังคมเก่า ซึ่งมีความยากจนไปสู่สังคมใหม่ที่ดีกว่าเดิม
 - 3.2 ความต้องการที่จะให้เป็นที่ยอมรับของสังคม
 - 3.3 ความต้องการที่จะวางรากฐานครอบครัวให้มั่นคง เพื่อบุตรภรรยา จะได้ไม่ต้องลำบากเหมือนตนเอง เคยประสบมาแล้ว²²

จากผลการวิจัยของ สุรพงษ์ ไชยวงศ์ พบว่า เงื่อนไขที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระได้แก่ ความชอบในอาชีพที่ตนเองถนัด หรือตั้งใจจะดำเนินการและการมีค่านิยมที่ชอบในอาชีพอิสระ

จากที่กล่าวมาแล้วอาจสรุปได้ว่า คุณสมบัติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ได้แก่

1. การมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ
2. มีแรงผลักดันหรือมีเหตุจูงใจที่ดีในการที่จะเลือกประกอบอาชีพ
3. มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพชนิดหรือประเภทนั้น ๆ
4. มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระนั้น
5. มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง²³

ความสำคัญของทรัพยากรบุคคล

การบริหารงานต่าง ๆ นั้น การบริหารงานบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้องค์กรนั้น ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวได้ โดยแท้จริงดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้เน้นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลทางการศึกษาไว้ว่า การศึกษานั้น ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานที่ เรียกว่า 4 M's คือ

1. MANAAGEMENT ระบบบริหารที่มีความซับซ้อนมากกว่าระบบบริหารใด ๆ
2. MAN POWER ในด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนความคิดทางการพัฒนา
3. MONEY ในด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนความคิดทางการพัฒนา
4. MANTERIALS วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนา²⁴

แต่ปัจจัยทั้งหมดนี้ "บุคคล" เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้องค์กรเคลื่อนไหวดำเนินกิจกรรมบริหารอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น นั่นคือ บุคคลเป็นผู้ใช้ปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์นั่นเอง นั่น หมายถึงว่า หากองค์กรใดสามารถดำเนินการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพยุติธรรมแล้ว ก็ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าองค์กรนั้น จะได้คนดีมีความรู้ความสามารถเข้าสู่องค์กร และทำให้บุคคลเหล่านั้นอยู่ปฏิบัติงานให้องค์กรอย่างเต็มความสามารถจนกว่าจะพ้นจากองค์กรไป

ทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรทางการบริหารที่นักบริหารและนักวิชาการให้ความสนใจมากทุกยุคทุกสมัย

จอมพลถนอม กิตติขจร ได้กล่าวไว้ทำนองเดียวกันกับจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ว่า "ในบรรดาปัจจัยในการพัฒนาประเทศนั้น กำลังคนนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด คนสำคัญอย่างยิ่งกว่าเงินหรือสิ่งของมากมายนัก เพราะถ้าคนสามารถแล้วทุกอย่างจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และรวดเร็ว"²⁵

การทดลองของ Elton Mayo ที่เมือง Hawthorn ได้รับการยอมรับโดยเป็นการพิสูจน์ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า "คนมิใช่เครื่องจักร คนมีชีวิตจิตใจ ความพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ เงินมิใช่เครื่องตอบแทนอย่างเดียวกับมนุษย์ต้องการ"²⁶

Amitai Etzioni ได้กล่าวสนับสนุนคณะผู้ทำการทดลองว่า "คนมิใช่เศรษฐกิจที่ปฏิบัติได้เช่นเดียวกับปัจจัยทางกายภาพ แต่คนเป็นสิ่งมีชีวิต"²⁷

การสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานย่อมสร้างความกระตือรือร้นและกำลังใจทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน ซึ่งเท่ากับเป็นการบำรุงขวัญให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและมีกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน โดยไม่ย่อท้อ จะเห็นได้ว่ากำลังใจของผู้ปฏิบัติงานจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานนั้น จะได้รับการตอบสนองทางด้านกำลังใจหรือไม่เพียงใด นอกจากการสนองตอบทางการเงิน จ้างจ้ง บัญชี ได้กล่าวไว้ว่า "กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยได้ยกคำกล่าวของ Napoleon Bonaparte ว่า ในยามศึกสงครามภาวะแห่งกำลังใจนับว่าเป็นส่วนประกอบในการยุทธถึงสามในสี่ส่วน การจัดกำลังใจ แสหายกรให้ได้สัดส่วนสมดุลกันนั้น เป็นเพียงส่วนประกอบหนึ่งในสี่ส่วนเท่านั้น"²⁸

ดังจะเห็นได้ว่าคนนับเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงาน นักบริหารงานจึงจำเป็นต้องศึกษาหาหนทางและวิธีการตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ มา เพื่อทำให้คนในองค์การทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่ได้มุ่งหมายเอาไว้ การที่จะประพฤติดต่อกันเพื่อให้คนแสดงพฤติกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การย่อมเป็นการยาก ทั้งนี้เพราะคนไม่มีระบบหรือกฎเกณฑ์ที่บังคับให้เป็นไปตามที่ผู้บริหารต้องการเหมือนกับเครื่องสมอกลหรือเครื่องจักรอื่น ๆ

พฤติกรรมของคนในด้านการปฏิบัติงานขององค์การจะแสดงออกในรูปของความเต็มใจ ความสนใจ และความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ดีที่สุดขึ้นอยู่กับ "ความพึงพอใจ" เป็นสำคัญ การปฏิบัติงานของคนในองค์การรู้สึกเฉย ๆ ใเอียง ๆ ไม่ให้ความสนใจแก่งานของตนอย่างเต็มที่ มีความวิตกกังวลหวาดกลัวว่าตนเองจะถูกตัดเงินเดือนหรือถูกออกจากงานจะเกิดความท้อแท้ไม่ยินดียินร้ายกับงาน บุคคลเหล่านี้จะตกอยู่ในสภาพของการเสียขวัญจะเกิดความระส่ำระสายในการปฏิบัติงาน ผลที่ตามมาคือ ทำให้งานขององค์การล่าช้า เกิดความสับสน ไม่นั่นใจในฐานะของตน สภาพในลักษณะนี้ย่อมชี้ชัดว่าองค์กรนั้น ไม่อาจจะดำเนินการต่อไปได้หรือดำเนินการไปก็ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ หน่วยงานทั้งหลายจึงพยายามสร้างความพึงพอใจด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้กำลังใจกับผูปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะได้มีความพึงพอใจมีความรู้สึกที่มั่นคงปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลหรือความพึงพอใจของกลุ่มบุคคล

ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

ในการประกอบอาชีพอิสระนั้น ย่อมประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ปัญหาบางอย่างเป็ปัญหาาร่วมกันในการประกอบอาชีพอิสระทุกอาชีพ ปัญหาบางอย่างอาจเป็ปัญหาเฉพาะในการประกอบอาชีพอิสระในบางอาชีพ ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพอิสระมีดังนี้

ลักษณะนิสัยบางประการของคนไทยก็อาจเป็อุปสรรคต่อการประกอบอาชีพอิสระจากเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีผู้วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของคนไทยซึ่งจะมีผลต่อการเป็อุปสรรคของการประกอบอาชีพอิสระไว้ ดังนี้

1. อ่อนแอในการทำงาน
2. รักความสนุกและความเอร็ดอร่อยมากเกินไป
3. สุรุษสุร่ายและฟุ้งเฟ้อ
4. มั่งง่ายและมั่งได้
5. ไม่มีระเบียบวินัยในสังคม
6. ไม่ชอบรับผิดชอบ
7. ขาดความรักชาติด้วยการกระทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ไม่ประพฤติตามหลักธรรมทางศาสนา
9. เชื่อถือในเรื่องไสยศาสตร์มากเกินไป

ซึ่งลักษณะนิสัยดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากคนไทยจะไม่ค่อยสนใจประกอบอาชีพอิสระแล้ว ยังอาจพากันมองเห็นว่าอาชีพอิสระมีสถานภาพทางสังคมต่ำ และเห็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ

เจลีเยว สุวรรณกิตติ ได้สรุปว่าอุปสรรคสำคัญในการประกอบอาชีพส่วนตัวได้แก่

1. อุปสรรคจากตัวเอง ได้แก่การขาดความรู้ที่ประกอบอาชีพ ขาดความกระตือรือร้นที่จะประกอบอาชีพด้วยตนเอง มีทัศนคติที่ผิดพลาดและขาดคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ประกอบการที่ดี
2. อุปสรรคอันเกิดจากการขาดความจำเป็นพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นกฎระเบียบของสังคมบ้านเมือง
3. อุปสรรคอันเกิดจากกฎระเบียบ ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นกฎระเบียบของสังคมบ้านเมือง
4. อุปสรรคอันเกิดจากองค์กัที่เกี่ยวข้อกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัวนั้นเอง ขาดระบบการทำงานที่ถูกต้อง เช่น ขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วย หรือขาดเป้าหมายที่ต่อเนื่อง และเป้าหมายไม่มีผลทางปฏิบัติ อันแท้จริง²⁹

จากการรายงานการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการประกอบอาชีพอิสระมีดังนี้ งานวิจัยของกรมวิชาการ เรื่องการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ สรุปได้ดังนี้

1. ขาดเงินที่จะใช้ในการประกอบอาชีพ
2. ขาดความรู้และข้อมูลตลอดจนคำแนะนำในการประกอบอาชีพอิสระ
3. ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากรัฐบาล
4. ขาดตลาดที่รับซื้อสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผลผลิตทางเกษตรต้นทุนสูง แต่ราคาขายต่ำ
6. ศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์
7. ประชาชนสนใจอาชีพรับจ้างมากกว่าอาชีพอิสระ
8. ประชาชนมีค่านิยมว่า อาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่ดีและมั่นคง³⁰

จากรายงานการวิจัยของ เรื่องการศึกษาการประกอบอาชีพอิสระ ของผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษา พบว่า

เมื่อหันเหคิดจะออกไปประกอบอาชีพอิสระแล้ว ประสบกับปัญหาและอุปสรรค
นานาประการเป็นต้นว่า ขาดความรู้ ความสามารถ ขาดประสบการณ์และ
ความชำนาญที่เพียงพอในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องแหล่งกู้ยืม
เงินทุนในการประกอบการ ทำให้หันเหไม่กล้าที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง³¹

มีงานวิจัยหลายฉบับที่ผลการวิจัยสอดคล้องกันว่า อุตสาหกรรมขนาดย่อมต้องเผชิญ
กับปัญหาดังต่อไปนี้

1. ขาดความสามารถ
2. ปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ ในด้านของราคาที่สูงขึ้นและการมีมากพอที่จะจัดซื้อ
3. ขาดทักษะในการตลาด และการพัฒนาผลผลิต
4. ขาดเงินทุนในการดำเนินงาน
5. ขาดลูกจ้างที่มีทักษะและมีฝีมือ³²

จากเอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าปัญหาอุปสรรคและสาเหตุของ
ความล้มเหลวในการประกอบอาชีพอิสระ มีดังนี้

จากการศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระในประเทศไนจีเรียของ Ngwu พบว่า ปัญหาสำคัญ
ของการประกอบอาชีพอิสระคือ ขาดเงินทุน ขาดเครื่องมือและวัตถุดิบ ขาดประสบการณ์และ
ความชำนาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Clegg and Barrow ได้สรุปว่าผู้เริ่มต้นธุรกิจมักจะประสบความล้มเหลวด้วยสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ขาดความรู้ความชำนาญ
2. ไม่มียุทธศาสตร์ในด้านการผลิตและการตลาด
3. คาดคะเนภาวะการตลาดดีเกินไป
4. เริ่มธุรกิจในเวลาไม่เหมาะสม
5. ขาดต้นทุนในการดำเนินงาน
6. เริ่มต้นด้วยเงินทุนมากเกินไป
7. ขยายกิจการเร็วกว่าที่ทุนมีอยู่
8. คาดคะเนกำไรผิดพลาด
9. มีสถานที่ตั้งไม่เหมาะสม
10. ขาดความสามารถในการเลือกและบริหารลูกน้อง
11. ระบบบัญชีไม่ดี³³

Baumbach ได้ศึกษาธุรกิจของอเมริกา จำนวน 570 แห่งที่ล้มละลายแล้ว สรุปว่าสาเหตุที่ทำให้ล้มละลายมีดังนี้

1. สภาพธุรกิจตกต่ำ
2. ขาดประสิทธิภาพในการจัดการ
3. เงินทุนไม่พอเพียง
4. หนี้สูญ
5. การแข่งขันระหว่างธุรกิจ
6. ทรัพย์สินเสื่อมราคา
7. ทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม
8. ดอกเบี้ยเงินกู้มากเกินไป
9. ความพอใจในสินค้าของท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป³⁴

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วสามารถสรุปได้ว่า ปัญหา และอุปสรรคในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่

1. คุณลักษณะและบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระนั้น ๆ
2. ขาดความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต การขายหรือบริการ
3. สภาพแวดล้อมไม่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น ทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม ครอบครัวยังไม่สนับสนุน เป็นต้น

ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

นิยามของความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ เป็นประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ เพราะนักวิชาการยังไม่มีคำตอบชัดเจนในการให้คำนิยามของความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ และมักจะสับสนกับความหมายของคำว่า "ขวัญ" (Morale) ด้วย เนื่องจากความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเป็นตัวแปรที่มีความเป็นนามธรรมสูง เป็นแนวคิดที่สลับซับซ้อนและยากที่จะวัดโดยไม่มีเอาความคิดเห็นส่วนตัวมาปะปนด้วย ดังนั้น ก่อนที่จะให้คำนิยามของความพึงพอใจจะยกความหมายของคำว่า "ขวัญ" (Morale) ดังนี้

Felix A. Negro ให้ความหมายของคำว่า "ขวัญ" ไว้ว่า "ขวัญ คือ ความรู้สึกที่ทำหรือพฤติกรรมของกลุ่มคนที่ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานอย่างหนึ่ง โดยไม่ย่อท้อ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานร่วมกัน"³⁵

สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้ความหมายไว้ว่า ขวัญ เป็นนามธรรมที่ไม่มีรูปร่างและขวัญที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้น คือ "ความตั้งใจของคนทำงานที่จะอุทิศ เวลาและแรงกายของตนเพื่อสนองความต้องการและวัตถุประสงค์ขององค์การ"³⁶

ดังนั้นความหมายของขวัญในการประกอบอาชีพ หมายถึง สภาพทางจิตใจความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ

แต่ในเรื่องของนิยามหรือความหมายของคำว่า พึงพอใจนั้น จะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามความหมายของนักวิชาการหลายท่านดังนี้

Strauss and Sayles อธิบายว่า "ความพอใจในการประกอบอาชีพ หมายถึง "ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ให้บรรลุเป้าประสงค์ขององค์การ

คนจะรู้สึกพอใจในการปฏิบัติงานเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทน ทั้งทางด้านวัตถุและทาง ด้านจิตใจ ซึ่งสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้"³⁷

Wolman ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า "ความพอใจ คือ ความรู้สึกมีความสุข เมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ตามความต้องการหรือแรงจูงใจ"³⁸

Yolder ได้ให้ความเห็นว่า "ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความพึงพอใจในงาน ที่ทำและมีความพึงพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้น ให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและ ทางด้านจิตใจและสามารถสนองความต้องการของเขาได้"³⁹

Smith ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานว่า "ความพึงพอใจใน การทำงานเป็นผลรวมทางจิตวิทยา สรีระวิทยาและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้ผู้ทำงานในหน่วยงานนั้น พุดได้อย่างจริงใจว่าเขาพอใจในการทำงาน"⁴⁰

Morse มีความเห็นว่าความพึงพอใจในการทำงานนั้น หมายถึง "ทุกสิ่งทุกอย่างที่ ลดความตึงเครียดของผู้ทำงานให้น้อยลง ถ้ามีความตึงเครียดมากก็จะเกิดความไม่พอใจใน การทำงาน ความเครียดเป็นผลรวมจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อใดความต้องการได้รับการ ตอบสนองความเครียดจะลดลง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดความพึงพอใจ"⁴¹

Good ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานว่า หมายถึง "คุณภาพสภาพ หรือระดับความพึงพอใจของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจและทัศนคติของบุคคลที่มีต่อ คุณภาพของงานนั้น ๆ"⁴²

ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า พึงใจว่า "เหมาะ พอใจ ชอบใจ"⁴³

ปภาวดี ดุลยจินดา ได้ให้ความหมายของความพอใจในงาน หมายถึง "ทัศนคติ ในทางบวกต่องานที่ทำอยู่และจะเกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคลเพียงคนเดียว ซึ่งบุคคลนั้นจะตัดสินใจ ระดับความพอใจในงานของตนจากประสบการณ์และสิ่งที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นเกณฑ์"⁴⁴

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานว่า "เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจาก ความรู้สึกกระตือรือร้นกับความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีชีวิตและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตาม เป้าหมายขององค์การ"⁴⁵

แน่นอน พงษ์สามารถ ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน ก็คือ "ท่าที่ทัว ๆ ไป ซึ่งมีผลมาจากท่าที่ต่อสิ่งต่าง ๆ สามอย่าง คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับงานโดยตรง ลักษณะเฉพาะของปัจเจกบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ในสิ่งที่อยู่นอกหน้าที่การงาน"⁴⁶

เทพพนม เมืองแมน ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่า "เป็นภาวะของความพึงพอใจหรือภาวะของการมีอารมณ์ในทางบวกที่มีผลเกิดขึ้น เนื่องจากการประเมินผลประสบการณ์ในงานของคน ๆ หนึ่ง อย่างไรก็ตามความรู้สึกชอบงานของคน ๆ หนึ่งนั้น จะขึ้นอยู่กับว่างานนั้นได้ทำให้บุคคลได้รับความต้องการทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ อันเป็นส่วนสำคัญที่จะให้มีชีวิตอยู่รอดหรือสมบูรณ์มากน้อยเท่าใดด้วยสิ่งที่ขาดหายไประหว่างงานที่เสนอให้ทำกับสิ่งที่จะได้รับจะเป็นรากฐานแห่งความพอใจ และไม่พอใจ"⁴⁷

จากนิยามของคำว่าขวัญและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปความแตกต่างว่า "ขวัญ" เป็นทัศนคติในระดับกลุ่มบุคคลซึ่งอธิบายความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ในอนาคต ส่วน "ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ" เป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่องานที่ทำอยู่ในอดีตตามพฤติกรรมที่ผ่านมา ซึ่งจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน สภาพของงานที่ทำและยังรวมไปถึงความสัมพันธ์และความร่วมมือของบุคคลต่าง ๆ ในหน่วยงานนั้น ๆ ด้วย ถ้าบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวมีความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่อการทำงานผลที่เกิดก็คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้มีการทุ่มเทแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงาน อุทิศเวลาให้กับการทำงานแต่ถ้าเกิดมีทัศนคติและความรู้สึกไม่ดีต่อการทำงานแล้วมักจะเกิดความไม่พึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

การประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ เป็นอาชีพส่วนตัวประเภทหนึ่งความสำเร็จและคุณภาพของผลงานเป็นสิ่งสำคัญต่อการประกอบอาชีพอย่างยิ่ง จำเป็นที่จะต้องอาศัยผู้ร่วมงานเป็นกำลังสำคัญ ดังนั้นการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้ได้ดังกล่าวย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง และปัจจัยอย่างหนึ่งที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการทำงาน เรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

การสร้าง ความสนใจในการกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะทำให้งานมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การได้นั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องศึกษาและทราบถึงความต้องการของบุคคลในองค์การนั้น และพยายามตอบสนองความต้องการนั้น

สมพงษ์ เกษมสิน ได้กล่าวว่า มนุษย์เรามีความต้องการคล้ายคลึงกัน คือ

1. ความมั่นคงในการทำงาน ในการทำงานจะต้องมีหลักประกันความเท่าที่ปฏิบัติงานจนเต็มความรู้ ความสามารถและงานได้มาตรฐาน
2. ความพอใจในการทำงาน การทำงานที่ทำด้วยความพอใจจะทำให้มีความสุขในการทำงาน ผลงานที่ออกมาจะดีกว่าผลงานของผู้ที่ทำงานด้วยความจำใจหรือเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่
3. โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน คือ ถ้างานที่ปฏิบัติอยู่นั้น มีโอกาสก้าวหน้าก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจที่จะฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยกำลังใจที่เต็มเปี่ยม
4. การได้รับการยกย่องนับถือ เมื่อผู้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาควรยกย่องชมเชย เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน
5. การมีผู้บังคับบัญชาที่มีความสามารถ การมีผู้บังคับบัญชาที่มีความสามารถย่อมทำให้การประสานงานและจิตใจของสมาชิกในองค์การดี สามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. การได้รับค่าจ้าง โดยชอบธรรม การเลื่อนขึ้นเงินเดือนและการกำหนดอัตราค่าจ้างให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนั้น เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะเงินเดือนและค่าจ้างเป็นสิ่งตอบแทนโดยตรงสำหรับผู้ปฏิบัติ ดังนั้นการกำหนดอัตราเงินเดือนและการเลื่อนขึ้นเงินเดือนโดยชอบธรรม จึงมีความสำคัญในด้านจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน
7. ความเสมอภาค คือ ความมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ผิวพรรณ หรือเล่นพวก ลำเอียง เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นการทำลายขวัญและความสามัคคีในหมู่คณะและในองค์การด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ความมุ่งมั่นและแน่วแน่ มี การพูดจาวิสาสะกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานเสมอ ด้วยกิริยาอ่อนน้อม ผู้บังคับบัญชาที่ดีควรแนะนำตักเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเขาทำงานผิดพลาดด้วยความสุภาพ มุ่งมั่นและควรจะมีการไต่ถามทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างสัมพันธภาพในการทำงานให้ดีขึ้น

9. การยอมรับนับถือ คือ การได้รับการยอมรับจากสมาชิกในองค์การส่วนมากว่าเป็นพวกพ้องจะทำให้มีกำลังใจและมีความสุขในการปฏิบัติงาน

10. ความพอใจในสภาพการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วยสภาวะแวดล้อมและสภาพของงาน⁴⁸

ในด้านความต้องการของบุคคล สุภรณ์ ศรีพิศล ได้แบ่งความต้องการของบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการทางธรรมชาติหรือความต้องการพื้นฐาน
2. ความต้องการที่ทำได้ ซึ่งได้แก่ความต้องการทางสังคม หรือทางจิตวิทยา⁴⁹

สำหรับความต้องการที่บุคคลคาดหวังจะได้รับจากองค์การนั้น เสนาะ ติเยาว์ และคณะ ได้จัดเรียงลำดับไว้ดังนี้

1. ค่าตอบแทนที่เป็นเงิน เงินเป็นสิ่งแรกที่คนหวังจะได้รับการทำงาน เพราะจะได้นำไปแลกเปลี่ยนเป็นสินค้ามาบริโภคเพื่อการยังชีพ

2. ความมั่นคงในการทำงาน เนื่องจากการทำงานมีการแก่งแย่งแข่งขันในการทำงานมาก บุคคลต้องการหลักประกันว่าเขาจะมีงานทำ ไม่ตกงานและมีแหล่งหารายได้พอแก่การยังชีพ

3. การเข้ากันได้กับเพื่อนร่วมงาน ความต้องการนี้เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือจากองค์การ การสนองความต้องการนี้ อาจทำได้โดยมีโปรแกรมการปฐมภิเทศที่ดี มีการส่งเสริมทางสังคม จัดให้มีการพักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อให้พนักงานเกิดความสนิทสนมคุ้นเคย มีความเป็นมิตรเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน

4. ความไว้วางใจเชื่อใจในการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการที่จะแสดงตน คนต้องการได้รับการยกย่อง การให้อิสระในการทำงาน การให้เกียรติ เชื่อถือในตัวเขา ตลอดจนการเห็นค่าและเห็นความสำคัญของเขา

5. ลักษณะงานที่มีความหมาย เป็นการยากมากที่จะสนองความต้องการอันนี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง โครงสร้างขององค์การด้วย เช่น การขยายขอบเขตของงาน พนักงานไม่ต้องการทำงานที่ซ้ำแล้วซ้ำอีก ต้องการงานที่ท้าทายมีลักษณะใหม่ ถ้าทำสำเร็จเขาจะเกิดความภาคภูมิใจ

6. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า พนักงานส่วนใหญ่เข้ามาร่วมในองค์การพร้อมกับความหวังว่า เขาจะได้รับเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในเร็ววัน ๆ จนถึงระดับหนึ่งตามความคาดหวังของแต่ละบุคคล

7. สภาพการทำงานที่ปลอดภัย สะดวก ทรูทรา เพื่อแสดงสัญลักษณ์ของอำนาจหรือความสำคัญของตัวเขา

8. ผู้นำที่ดียุติธรรมและมีความสามารถ ผู้นำที่ดีเป็นเครื่องชี้ให้พนักงานได้เห็นว่างานของเขาจะมั่นคงและเป็นหลักประกันว่าพนักงานจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพราะมีการปกครองที่ยุติธรรม⁵⁰

สำหรับองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ Ghiselli and Others ได้สรุปว่ามี 5 ประการ คือ

1. ระดับอาชีพ ถ้าอาชีพนั้นอยู่ในสถานะสูงเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไป ก็จะเป็นที่พอใจของผู้ประกอบอาชีพนั้น
2. สภาพการทำงาน ต้องมีลักษณะสะดวกสบายเหมาะแก่สภาพการปฏิบัติงาน
3. อายุผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุ 25-34 ปี และระหว่าง 45-56 ปี มีความพึงพอใจในงานน้อยกว่ากลุ่มอายุน้อย ๆ
4. รายได้ ได้แก่ รายได้ประจำและรายได้พิเศษจะต้องเป็นธรรม
5. คุณภาพของการปกครองบังคับบัญชา ได้แก่ การมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างหัวหน้างานและคนงาน การเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของคนงาน⁵¹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อคิดเห็นของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า มนุษย์มีความต้องการทางวัตถุและทางจิตใจเท่านั้น เมื่อได้รับการตอบสนองก็จะทำให้ชีวิตมีความสุข ซึ่งรวมทั้งชีวิตในการทำงานประจำด้วยเช่นกัน ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างน่าพอใจ ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพอย่างเต็มความสามารถก็จะตามมา จนมีผลทำให้สถานการณ์การประกอบกิจการนั้นมีผลงานที่ตึ้น่าพึงพอใจเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹มณีรัตน์ จันทนายสิน, หนังสือชุดมรดกไทย (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ การพิมพ์, 2528), หน้า 1.

²เฉลียว สุวรรณกิตติ, "แนวทางแนบนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาว่างงาน : การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว," บทความประกอบการสัมมนา เรื่องก้าวต่อไปของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. ณ โรงแรมรีเจนท์ชะอำ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 19-20 มิถุนายน 2530.

³Longman Dictionary of Business English, (Essex : Burnt Mill, 1982), p. 397-398.

⁴สัญญา จิตตานนท์, "การศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ," (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521), หน้า 8.

⁵กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัยเรื่องรวมการพัฒนา การศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน (2531), หน้า 6.

⁶ยุพิน ประจวบเหมาะ, "การประกอบอาชีพอิสระ : ทนทางแก้ปัญหาการว่าง งานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์," ปริญญาานิพนธ์การศึกษาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531, หน้า 8.

⁷มันัส วิมิชชานนท์ และคนอื่น ๆ, "การประกอบอาชีพอิสระนอกระบบในเมือง," วารสารเศรษฐกิจและสังคม 28 (3) : 34-35 พฤษภาคม-มิถุนายน 2534.

⁸Donald M. Wolf and David A Kold., "Career Development,"
The Organizational Behavior Reader (Englewood Cliffs, New Jersey :
 Prentice-Hall, 1991), p. 29.

⁹ยุพิน ประจวบเหมาะ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 56.

¹⁰มานี ไชยธีรานุกูลศิริ, "โครงการวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา : การศึกษารายกรณีผู้ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม," **วิจัยการศึกษา** 12
 (5) : 3-9 มิถุนายน-กรกฎาคม 2532, หน้า 8.

¹¹คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัย :
 การสังเคราะห์กรณีศึกษาผู้ประกอบอาชีพภาคพาณิชย์กรรมและบริการ, กองวิจัยการศึกษา,
 2532, หน้า 112-114.

¹²สุรพงษ์ ไชยวงศ์, "เงื่อนไขที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้จบวิชาชีพ
 ระยะสั้น : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดภาคเหนือ," **วิจัยสังคม**
 11 (11) : 11-16 พฤศจิกายน 2533, หน้า 14.

¹³Haward Weiss and John Sherman, "Internal-External Control
 as a Predictor of Task Effort and Satisfaction Subsequent to
 Failure," **Journal of Applied Psychology**. 57 (2) : 132-136, 1973.

¹⁴B.R.Strickland "Internal-External Control of Reinforcement,"
In Blass, Personality Variables in Social Behavior. (New York : John
 Wiley), 1977.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁵ปราโมทย์ เจนการ, "การศึกษาอบรมด้วยความเป็นผู้ประกอบการ," ปรินญาเนนทร์การศึกษาศึกษาฉบับพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523, หน้า 8.

¹⁶David C. McClelland, "Business Drive and National Achievement," *Harvard Business Review* (July-August 1962), อ้างใน สมยศ นาวิการ, *สิ่งที่ได้อ้อมมาแล้ว*, หน้า 157-158.

¹⁷Andrew H. Souerwine, *Career Strategies* (New York : AMACOM, 1978), p. 27-36.

¹⁸Gillian Clegg and Colin Barrow., *How to Start and Run Your Own Business* (London : Macmillan, 1984), p. 27-36.

¹⁹Clifford M. Baumbach, *How to Organize and Operate a Small Business*. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1988), p. 43-44.

²⁰เฉลียว สุวรรณกิตติ, *สิ่งที่ได้อ้อมมาแล้ว*, หน้า 15.

²¹มานี ไชยธีรานวัณศิริ, *สิ่งที่ได้อ้อมมาแล้ว*, หน้า 3-9.

²²คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, รายงานการวิจัย : การสังเคราะห์กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพภาคพาณิชย์กรรมและบริการ กองวิจัยการศึกษา, 2532, หน้า 93-109.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²³ สุรพงษ์ ไชยวงศ์, เงื่อนโซ่ที่เชื่อมต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ที่จบวิชาชีพ
ระยะสั้น : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดภาคเหนือ, วิจัยสันเทษะ 11
(22) : 11-16 พฤศจิกายน 2533, หน้า 14.

²⁴ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร :
ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพมหานคร, 2529), หน้า 40.

²⁵ ถนอม กิตติขจร, "เอกสารทางวิชาการสัมมนาพัฒนาผู้บริหาร,"
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507), หน้า 240.

²⁶ Elton Mayo, *The Human Problem of an Industrial Civilization* (New York : Macmillan, Co., 1933), p. 77-79.

²⁷ Amitai Etzioni, *Modern Organizations* (New Jersey :
Prentice Hall, 1964), p. 32.

²⁸ จำนงค์ บุญชู, "การบำรุงขวัญ จรรโลงประสิทธิภาพการทำงาน,"
วารสารการบริหาร ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กุมภาพันธ์ 2517), หน้า 52.

²⁹ เฉลียว สุวรรณกิตติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

³⁰ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

³¹ เสริมศักดิ์ วิศาลากรณ์ และคณะ, รายงานการวิจัย : การศึกษาการประกอบ
อาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา, 2534, หน้า 22.

³²อดิศักดิ์ นนทวงษ์, "บันทึกไทยยุคอาซีฟ (ไม่) อิสระ," มติชน 3 มิถุนายน หน้า 19.

³³Gillian Clegg and Collin Barrow, Loc. Cit.

³⁴Clifford M. Baumbach, Loc. Cit.

³⁵Felix A. Negro, *Public personal administration* (New York : Holt Rinehart & Winston Inc., 1963), p. 38.

³⁶สมพงษ์ เกษมสิน, *การบริหาร* (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 241.

³⁷George Strauss and Leonard R. Saylas, *Personal : The Human Problems of Management*, (Boston : Houghton Mifflin Company 1960), p. 19.

³⁸Benjamin B. Wolman, *Dictionary of Behavioral Science* (New York : Van Nostrand, 1973), p. 384.

³⁹Dale Yolder, "Personal Principle and Policies," *Modern Manpower Management* 2nd ed., (Eglewood Cliffs : Orebtuce Hall, Inc., 1956), p. 6.

⁴⁰Henry C. Smith, *Psychology of Industrial Behavior* (New York : McGraw-Hill Book Co., 1965), p. 114.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴¹Hancy C.Morse, *Satisfactions in the white Collar Job* (Michigan : University of Michigan Press, 1953), p. 27.

⁴²Carter V.Good, *Dictionary of Education* (New York : McGraw-Hill Book Co., 1973), p. 136.

⁴³ราชบัณฑิตสถาน, *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2493* (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2505), หน้า 664.

⁴⁴ปกาวดี ดุลยจินดา, "หน่วยที่ 8 พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ เอกสารประกอบการสอน ชุดวิทยาการจัดการ, "มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, (กรุงเทพฯ : 2532), หน้า 530.

⁴⁵ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, *จิตวิทยาอุตสาหกรรม* (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2532), หน้า 126.

⁴⁶แน่นน้อย พงษ์สามารถ, *จิตวิทยาอุตสาหกรรม พิมพ์ครั้งที่ 1* (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519), หน้า 259.

⁴⁷เทพม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ, *พฤติกรรมองค์การ พิมพ์ครั้งที่ 1* (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529), หน้า 98.

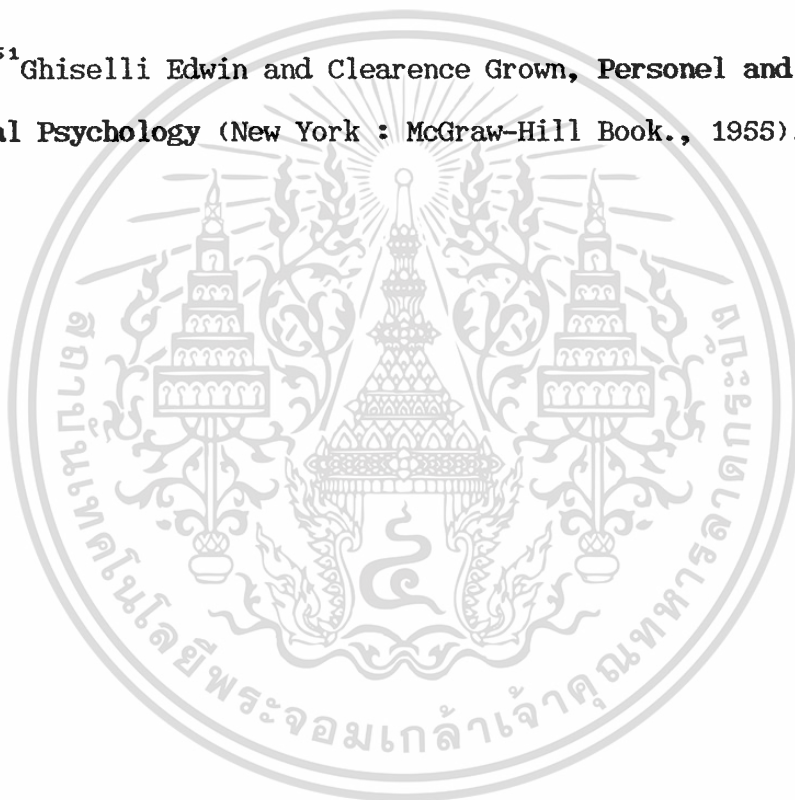
⁴⁸สมพงษ์ เกษมสิน, *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่* (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 403-405.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴⁹ สุภรณ์ ศรีพหล, "ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 8.

⁵⁰ เสนาะ ดิยาวี และคณะ, การบริหารงานบุคคลในราชการไทย (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2525), หน้า 23-25.

⁵¹ Ghiselli Edwin and Clearence Grown, **Personel and Industrial Psychology** (New York : McGraw-Hill Book., 1955), p. 54.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

เหตุผลและการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

วิธีการศึกษาและวิธีการวิจัย

โดยการศึกษาเป็นการศึกษา โดยการแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างด้วยตัวเอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะจงร้านดอกไม้ อำเภอที่อยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา วิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 วิธี คือ

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ และเศรษฐกิจของนักวิชาการต่าง ๆ
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นและนำไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ดังนั้น วิธีการศึกษาในเรื่องนี้ จึงเป็นไปในลักษณะที่ผสมกันระหว่างข้อมูลที่ได้จากเอกสารและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง โดยเน้นหนักที่วิธีการวิจัยสนามเป็นสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างในแต่ละร้าน โดยผู้วิจัยเป็นผู้เข้าไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง ในชุมชนอำเภอ ซึ่งเป็นแหล่งธุรกิจการค้าด้านดอกไม้ เพื่อให้ทราบถึงสมาชิกในครอบครัว อายุ การศึกษา รายได้ ขนาดของร้านค้าและเหตุผลการเข้ามาสู่อาชีพในการใช้เงินทุน พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรคในการประกอบอาชีพ มีความพึงพอใจในอาชีพ โดยผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมให้เจ้าของร้านตอบแบบสอบถาม ซึ่งเขียนตามที่เจ้าของร้านตอบคำถาม ที่ละร้านจนครบจำนวน 50 ราย

เนื่องจากเจ้าของร้านไม่มีเวลาเขียน เพราะช่วงไปสอบถามนั้น เป็นเวลาขาย ซึ่งเจ้าของร้านจะต้องประกอบพวงมาลัย จัดดอกไม้ จัดร้านและเตรียมดอกไม้ที่ลูกค้าสั่งทำ ผู้วิจัยได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคของร้านค้าที่มีการติดต่อซื้อดอกไม้และขายดอกไม้ลูกค้าหลายระดับ พร้อมทั้งที่มาของอาชีพนี้ เริ่มจากบรรพบุรุษได้ดำเนินมาอยู่ก่อนแล้ว

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

เหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือก อำเภอในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นสถานที่ทำการวิจัย

เพราะ

2.1 จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในด้านเศรษฐกิจและเกษตรกรรมจังหวัดแรกในภาคตะวันออกของประเทศไทยเป็นโรงงานอุตสาหกรรม

2.2 เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัย เฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นภูมิลำเนาเดิมของผู้วิจัย ซึ่งจะทำให้สะดวกในเรื่องที่พักอาศัย การเดินทาง นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลที่เป็นข้อมูลที่ไม่ค่อยเปิดเผย เช่น ข้อมูลในด้านการซื้อขายของพ่อค้าคนกลาง อาจจะต้องใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการรู้จักกันเป็นพื้นฐานในการศึกษาข้อมูลดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่าง

2.3 กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าของร้านค้าที่ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา 50 ราย

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรารวม 50 ราย คือ

1. ร้านค้าใหญ่ 20 ราย

2. ร้านค้าเล็ก 30 ราย

เงื่อนไขการเลือกเก็บข้อมูลร้านดอกไม้

ในการเลือกเก็บข้อมูลในการวิจัยนี้

1. เป็นผู้ที่ประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้

2. สามารถดำเนินงานด้วยตัวเอง เป็นอาชีพอิสระ ไม่มีนายจ้าง

3. ระยะเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า 1 ปี

4. มีการปฏิบัติงานเองหรือมีลูกน้องด้วยก็ได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสามารถนำร้านค้าต่าง ๆ มาจากอำเภอทั้งสิ้น 8 อำเภอ ดังนี้ คือ

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ/จังหวัดละ เชียงเตตรา	ร้านค้าใหญ่	ร้านค้าเล็ก	รวม
อำเภอเมือง	8	12	20
อำเภอบางปะกง	2	3	5
อำเภอบางคล้า	3	5	8
อำเภอพนมสารคาม	3	5	8
อำเภอสนามชัยเขต	1	1	2
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	1	2	3
อำเภอบ้านโพธิ์	1	1	2
อำเภอแปลงยาว	1	1	2
รวม	20	30	50

3. แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สัมภาษณ์ถามเกี่ยวกับ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ รายได้ โดยประมาณต่อเดือน ขนาดของร้านค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเกี่ยวกับเหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ ถามเกี่ยวกับการเข้าสู่อาชีพ ทำเลที่ตั้ง ความรู้ในด้านอาชีพ การริเริ่มกิจการจากร้านค้าลักษณะใด เงินทุนในระยะเริ่มต้น

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเกี่ยวกับความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ เป็นแบบสอบถามเลือกตอบใน 5 ด้าน คือ

1. โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ
2. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า
3. รายได้ในการขาย
4. ชั่วโมงในการประกอบอาชีพ
5. ความเป็นอิสระในการทำงาน

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการประกอบอาชีพ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ ถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในด้านเงินทุน ทำเล ความรู้ในการเลือกและจัดดอกไม้ ลูกค้า การให้บริการลูกค้า

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยและการทดลองใช้เครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบในด้านเนื้อหา ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. ผศ.ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร	คณะบดีบัณฑิตวิทยา มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผศ.ดร.วิรัตน์ ภูวิวัฒน์	อาจารย์ประจำ คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. ผศ.อนุศรี บุรุษนันท์ หัวหน้าภาควิชาวิทยาการอาหาร และ โภชนาการ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. รศ.สุนทร ปุณโณทก หัวหน้าภาควิชาเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏระยอง
5. รศ.คณิง จันทรศิริ อาจารย์ประจำภาควิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏระยอง
6. อาจารย์อรทัย จันทรสถานพร อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น
7. อาจารย์เนาวรัตน์ บุษผากอง อาจารย์ประจำแผนกวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง
8. อาจารย์ณัฐสุดา พิณฉวีไกร อาจารย์ประจำแผนกคหกรรมศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ท่านอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจดูเอกสาร ข้อมูลแบบสอบถามและสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้างในครั้งนี้ เพื่อขอความเห็นชอบไปทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามและสัมภาษณ์ที่มี โครงสร้างที่เกี่ยวกับเหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ที่ได้รับปรุงไปทดลองใช้กับร้านค้าดอกไม้ในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี นอกกลุ่มจังหวัดระยอง จำนวน 30 ร้าน มีดังนี้คือ

1. ร้านค้าใหญ่ 10 ร้าน
2. ร้านค้าเล็ก 20 ร้าน

เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมและนำไปเก็บข้อมูลจริง

การตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อมูล

เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมสำหรับนำไปเก็บข้อมูลจริง การตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างมาให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ เพื่อหาค่าความถี่ร้อยละตามเนื้อหา พร้อมทั้งเสนอแนะเพิ่มเติมที่เหมาะสมจากร้านค้าใหญ่ 10 ร้าน และร้านค้าเล็ก 20 ร้าน รวมเป็นจำนวน 30 ร้าน เพื่อได้เข้าใจคำถามและสามารถตอบคำถามได้ เป็นแบบสัมภาษณ์ในจังหวัดละเซียงเทรา ที่ผู้วิจัยจะได้ทำการเก็บข้อมูลจริงในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างด้วยตนเอง ของร้านค้าจังหวัดละเซียงเทรา ผู้วิจัยดำเนินการสอบถามแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้เวลา 1 เดือน โดยการออกไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ และแปลความข้อมูลใช้การพรรณนาเชิงสถิติ¹ ส่วนข้อมูลที่เป็นตัวเลขจะแสดงเป็นร้อยละ ใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

เชิงอรรถ

¹ไพศาล หวังวานิช, วิชาการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531), หน้า 179-180.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการออกแบบ สัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ไปสัมภาษณ์เจ้าของกิจการร้านดอกไม้ที่เลือกไว้ในอำเภอต่าง ๆ ของ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีความสมบูรณ์ครบ 50 ชุด ตามต้องการ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ถึงสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ถึงความพึงพอใจ ของเจ้าของร้านดอกไม้ ที่มีต่ออาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ซึ่งครอบคลุมถึง โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า รายได้ในการขาย ชั่วโมงในการทำงาน และความ เป็นอิสระในการทำงาน ตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการประกอบ อาชีพ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

จำนวนของตัวอย่างสำหรับการสำรวจทั้งสิ้น 50 ราย และมีคุณสมบัติดัง แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 : สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

จำแนกตามจำนวนสมาชิก

จำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
3 คน	7	14
4 คน	16	32
5 คน	12	24
6 คน	10	20
7 คน	2	4
8 คน	2	4
9 คน	1	2
รวม	50	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตามจำนวนสมาชิก เรียงลำดับจากมากไปน้อยมีจำนวน คือ จำนวนสมาชิก 3 คน ร้อยละ 14 สมาชิก 4 คน ร้อยละ 32 สมาชิก 5 คน ร้อยละ 24 สมาชิก 6 คน ร้อยละ 20 สมาชิก 7 คนและ 8 คน ร้อยละ 4 จำนวนเท่ากันและน้อยที่สุดได้แก่ สมาชิก 9 คน ร้อยละ 2

แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามจำนวนสมาชิก ส่วนใหญ่มีสมาชิก 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4

จำนวนและร้อยละของสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง
จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ระหว่าง 21-30 ปี	8	16
ระหว่าง 31-40 ปี	13	26
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	29	58
รวม	50	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตามอายุเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้คือ อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 58 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 26 และอายุน้อยที่สุดได้แก่ อายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 16

แสดงว่าผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดละเซียงเทรา จำแนกตามอายุส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 5

จำนวนและร้อยละของสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ป.4	45	90
ป.6-ม.3 หรือเทียบเท่า	2	4
ม.4-ม.6 หรือเทียบเท่า	3	6
รวม	50	100

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้ คือ ป.4 มากที่สุด ร้อยละ 90 รองลงมา คือ ตั้งแต่ ม.4-ม.6 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 6 และน้อยที่สุดได้แก่ ป.6-ม.3 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 4 แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ป.4

ตารางที่ 6

จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง
จำแนกตามประสบการณ์ในการขาย

ประสบการณ์ในการขาย	จำนวน	ร้อยละ
มีประสบการณ์	28	56
ไม่มีประสบการณ์	22	44
รวม	50	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการขาย เรียงลำดับจากมากไปน้อยมีดังนี้ คือ ประสบการณ์ ร้อยละ 56 และไม่มีประสบการณ์ ร้อยละ 44

แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดละเซียงเทรา จำแนกตามประสบการณ์ในการขาย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการขาย

ตารางที่ 7

จำนวนร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง
จำแนกตามอายุงาน

อายุงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	17	34
ระหว่าง 5-10 ปี	12	24
ระหว่าง 11-20 ปี	10	20
สูงกว่า 20 ปี	11	22
รวม	50	100

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตามอายุงานในอาชีพประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้ คือ อายุงานในอาชีพน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด ร้อยละ 34 รองลงมาประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 24 และสูงกว่า 20 ปี ร้อยละ 22 น้อยที่สุดได้แก่ ประสบการณ์ระหว่าง 11-20 ปี ร้อยละ 20

แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดละเซียงเทรา จำแนกตามอายุงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

ตารางที่ 8

จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง
จำแนกตามกำไร (บาท/เดือน)

กำไร	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	29	58
5,001-10,000 บาท	21	42
รวม	50	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตามกำไร เรียงลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้ คือ กำไรต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 58 และกำไร 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 42

แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดละโว้ จำแนกตามกำไร (บาท/เดือน) ส่วนใหญ่มีกำไรต่ำกว่า 5,000 บาท

ตอนที่ 2 : ศึกษาเหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ

ตารางที่ 9

จำนวนและร้อยละของเหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามการเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้

การเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้	จำนวน	ร้อยละ
มีความก้าวหน้า	6	12
รายได้ดี	14	28
มีความสนใจและใจรัก	10	20
ดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษ	20	40
รวม	50	100

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าการเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้มาเป็นอาชีพ เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษ ร้อยละ 40 รายได้ดี ร้อยละ 28 และมีความสนใจและใจรัก ร้อยละ 20 และน้อยที่สุด คือ มีความก้าวหน้า ร้อยละ 12

แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีเหตุผลในการเข้าสู่อาชีพจำแนกตามการเลือก ธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ส่วนใหญ่ดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษ

ตารางที่ 10
จำนวนและร้อยละของ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามวิธีการเข้าสู่อาชีพ

วิธีการเข้าสู่อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีวิธีการดำเนินการเข้าสู่อาชีพอย่างไร		
ผ่านทางญาติ	5	10
ครอบครัวดำเนินการอยู่แล้ว	22	44
ผ่านทางเพื่อน	9	18
เข้าทำงานโดยตัวเอง	14	28
รวม	50	100

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า เหตุผลในวิธีการเข้าสู่อาชีพเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ ปรากฏว่า ครอบครัวดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว ร้อยละ 44 รองลงมา คือ เข้าทำงานโดยตัวเอง ร้อยละ 28 ผ่านทางเพื่อน ร้อยละ 18 และที่น้อยที่สุดที่ผ่านทางญาติ ร้อยละ 10

แสดงว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีเหตุผลวิธีการเข้าสู่อาชีพส่วนใหญ่ครอบครัวดำเนินการอยู่แล้ว

ตารางที่ 11

จำนวนและร้อยละของ เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามเงินลงทุนเดิม

เงินลงทุนเดิม	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีเงินลงทุนเดิมประมาณเท่าใด		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	13	26
1,001 - 5,000 บาท	25	50
5,001 บาท ขึ้นไป	12	24
รวม	50	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าสู่อาชีพ จำแนกตามเงินลงทุนเดิม เรียงลำดับจากมากไปน้อยมีดังนี้ คือ ผู้ริเริ่มทำอาชีพนี้จะต้องใช้เงินลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในเงินลงทุนเดิม 1,001 - 5,000 บาท ร้อยละ 50 รองลงมาต่ำกว่า 1,000 ร้อยละ 26 และ 5,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 24

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเงินลงทุนเดิมส่วนใหญ่จะต้องใช้เงินลงทุนเดิม 1,001 - 5,000 บาท

ตอนที่ 3 : ศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 12

จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามด้าน โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน		
	พอใจ	ไม่พอใจ	
1.1 พอใจกับการขยายจากร้านเล็กเป็นร้านใหญ่	37	13	
1.2 พอใจจากกิจการเข้ามาเป็นเจ้าของร้านเอง	43	7	
1.3 สามารถขายได้มากขึ้นเรื่อย ๆ	48	2	
1.4 พอใจในความก้าวหน้าของอาชีพ	40	10	
โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ	มีโอกาส	ไม่มีโอกาส	
1.5 มีโอกาสที่สามารถขยายเป็นสาขาได้เพิ่มมากขึ้น ได้เพิ่มมากขึ้น	28	22	
โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ	มีมาก	มีน้อย	ไม่มีเลย
1.6 เป็นอาชีพที่มีอนาคตดี	31	19	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจในการประกอบอาชีพโดยจำแนกตามด้านความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. สามารถขายได้มากขึ้นเรื่อย ๆ 2. พอใจจากกิจการเข้ามาเป็นเจ้าของร้านเอง 3. พอใจในความก้าวหน้าของอาชีพ 4. พอใจกับการขยายจากร้านเล็กเป็นร้านใหญ่ 5. เป็นอาชีพที่มีอนาคตที่ดี 6. มีโอกาสที่สามารถขยายเป็นสาขาได้เพิ่มมากขึ้น

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจในด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ ส่วนใหญ่ คือ สามารถขายได้มากขึ้นเรื่อย ๆ

ตารางที่ 13
จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามสัมพันธต่อลูกค้า

ความสัมพันธต่อลูกค้า	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน	
	พอใจ	ไม่พอใจ
1. มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการ	45	5
2. พอใจต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในอาชีพ	40	10
3. พอใจกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพกัน	30	20
4. พอใจกับการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลตามกำลังที่มีอยู่	25	25

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ โดยจำแนกตามด้านความสัมพันธ์ต่อลูกค้า สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการ 2. พอใจต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในอาชีพ 3. พอใจกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน 4. พอใจกับการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลตามกำลังที่มีอยู่

แสดงว่า ผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ต่อลูกค้า ส่วนใหญ่ คือ มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการและโดยภาพรวม พบว่าผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้มีความพึงพอใจมากกว่าความไม่พึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตารางที่ 14

จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามด้านรายได้ในการขาย

รายได้ในการขาย	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน	
	พอใจ	ไม่พอใจ
1. รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขาย	46	4
2. พอใจกับกำไรที่ได้รับ	40	10
3. พอใจกับรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพตัวเองและครอบครัวได้	35	15
4. พอใจกับทุนหมุนเวียนในกิจการของตัวเอง	20	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายได้ในการขาย	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน	
	พอใจ	ไม่พอใจ
5. พอใจกับรายได้ ดีกว่าไปทำงานที่มีเงินเดือนประจำ	30	20
6. ลงทุนแล้วได้ กำไรเป็นรายได้เลี้ยงชีพตลอดไป	25	25

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ โดยจำแนกตามด้านรายได้ในการขาย สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ คือ 1. รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขาย 2. พอใจกับกำไรที่ได้รับ 3. พอใจกับรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพตัวเอง และครอบครัวได้ 4. พอใจกับรายได้ดีกว่าไปทำงานที่มีเงินเดือนประจำ 5. ลงทุนแล้วได้กำไรเป็นรายได้เลี้ยงชีพตลอดไป 6. พอใจกับทุนหมุนเวียนในกิจการของตัวเอง

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจโดยจำแนกตามด้านรายได้ในการขายดอกไม้ ส่วนใหญ่ คือ รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขาย โดยภาพรวม พบว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจมากกว่าความไม่พึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตารางที่ 15

จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามด้านชั่วโมงในการทำงาน

ชั่วโมงในการทำงาน	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน	
	พอใจ	ไม่พอใจ
1. สามารถกำหนดรับส่งดอกไม้เป็นเวลาที่ทันลูกค้า	43	7
2. สามารถจัดเตรียมดอกไม้ไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อลูกค้าสั่งอะไรก็จะมีให้	31	19
3. มีเวลาเหลือก็จัดเตรียมดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ไว้โชว์ให้ลูกค้าดูได้ และจัดทันเวลา	26	24
4. สามารถรับงานภายนอกมาทำเพิ่มอีก มีรายได้เพิ่มขึ้น	25	25
5. สภาพแวดล้อมของดอกไม้มีการยืดหยุ่นได้ตามฤดูกาลของเทศกาล	28	22
6. ระยะเวลาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามลูกค้าสั่ง	39	11

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ โดยจำแนกตามด้านชั่วโมงในการทำงาน สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. สามารถกำหนดรับส่งดอกไม้เป็นเวลาที่ทันลูกค้า 2. ระยะเวลาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามลูกค้าสั่ง 3. สามารถจัดเตรียมดอกไม้ไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อลูกค้าสั่งอะไรก็จะมีให้ 4. สภาพแวดล้อมของดอกไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการยืดหยุ่นให้ตามฤดูกาลของเทศกาล 5. มีเวลาเหลือก็จัดเตรียมดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ไว้โชว์ให้ลูกค้าดูได้และจัดทันเวลา 6. สามารถรับงานภายนอกมาทำเพิ่มอีกมีรายได้เพิ่มขึ้น

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจในด้านชั่วโมงในการทำงาน ส่วนใหญ่ คือ สามารถกำหนดรับส่งดอกไม้เป็นเวลาได้ทันลูกค้า โดยภาพรวมพบว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจมากกว่าความไม่พึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตารางที่ 16

จำนวนของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
จำแนกตามด้านความเป็นอิสระในการทำงาน

ความเป็นอิสระในการทำงาน	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน	
	พอใจ	ไม่พอใจ
1. มีความเป็นตัวของตัวเอง ในการประกอบอาชีพอิสระ	47	3
2. ยึดเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้ มีความสุขในชีวิต	42	8
3. มีความเป็นอิสระในการทำงานให้กับลูกค้า	38	12
4. มีการออกแบบใช้ความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ	36	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความเป็นอิสระในการทำงาน	ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ = 50 คน	
	พอใจ	ไม่พอใจ
5. เป็นงานที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่รักอาชีพโดยตรง	32	18
6. ดัดแปลงได้ตามที่ต้องการตามลูกค้าสั่ง	29	21

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ โดยจำแนกตามด้านความเป็นอิสระในการทำงาน สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ คือ 1. มีความสุขในชีวิต 3. มีความเป็นอิสระในการทำงานให้กับลูกค้า 4. มีการออกแบบใช้ความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ 5. เป็นงานที่เหมาะสมสำหรับผู้รักอาชีพโดยตรง 6. ดัดแปลงได้ตามที่ต้องการตามลูกค้าสั่ง

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจในด้านความเป็นอิสระในการทำงาน ส่วนใหญ่คือมีความเป็นตัวของตัวเองในการประกอบอาชีพอิสระ โดยภาพรวม พบว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีความพึงพอใจมากกว่าไม่พึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตอนที่ 4 : ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตารางที่ 17

จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

จำแนกตามปัญหาด้านเงินทุน

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	จำนวน	วิธีการแก้ไข
1. ปัญหาด้านเงินทุน	50	<ul style="list-style-type: none"> - กู้ธนาคาร - กู้ยืมญาติพี่น้อง - กู้ยืมมิตรสหาย - เครดิตซื้อสินค้า
	50	

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามปัญหาด้านเงินทุน พบว่า ผู้ประกอบการจำนวน 50 คน มีปัญหาเงินทุนทั้งหมดและมีวิธีการแก้ไข สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. เครดิตซื้อสินค้า 2. กู้ยืมญาติพี่น้อง 3. กู้ธนาคาร 4. กู้ยืมมิตรสหาย

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ มีปัญหาเงินทุนทุกคน และส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ไขปัญหา คือ ใช้เครดิตซื้อสินค้า

ตารางที่ 18

จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

จำแนกตามปัญหาด้านทำเลที่ตั้งของร้านค้า

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	จำนวน	วิธีการแก้ไข
2. ปัญหาด้านทำเลที่ตั้ง		
- ไม่มีปัญหา	15	- ไม่มีการแก้ไข
- ไม่ติดทางเดินลูกค้า	12	- ติดตั้ง โทรศัพท์ สั่งซื้อสินค้า
- ทางเดินแคบไม่สะดวกกับการบริการ	13	- ไม่สามารถแก้ไขได้
- ไม่มีที่จอดรถ	10	- ทำทำเลใหม่
	50	

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามปัญหาด้านทำเลที่ตั้ง พบว่า ผู้ประกอบการจำนวน 50 คน มีปัญหาสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. ไม่มีปัญหา 2. ทางเดินแคบไม่สะดวกกับการบริการ 3. ไม่ติดทางเดินลูกค้า 4. ไม่มีที่จอดรถ และมีวิธีการแก้ไขปัญหาสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1. ไม่มีการแก้ไข 2. ไม่สามารถแก้ไขได้ 3. ติดตั้ง โทรศัพท์ สั่งซื้อสินค้า 4. ทำทำเลใหม่

แสดงว่า ผู้ประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาและไม่มีการแก้ไขในด้านทำเลที่ตั้ง

ตารางที่ 19

จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ จำแนกตาม

ปัญหาด้านความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	จำนวน	วิธีการแก้ไข
3. ปัญหาด้านความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้		
- ไม่มีเทคนิค	29	- ไปเรียนด้านดอกไม้เพิ่มเติม
- ไม่มีประสบการณ์ในการจัดตกแต่ง	21	- หาลูกจ้างที่มีความรู้ด้านจัดดอกไม้
	50	

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามปัญหาด้านความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้ พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาในด้านนี้ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. ไม่มีเทคนิค 2. ไม่มีประสบการณ์ในการจัดตกแต่ง และมีวิธีการแก้ไข คือ ไปเรียนด้านดอกไม้เพิ่มเติม และหาลูกจ้างที่มีความรู้ด้านจัดดอกไม้

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ที่มีปัญหาด้านความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้ ส่วนใหญ่ไม่มีเทคนิคและมีวิธีการแก้ไข คือ ไปเรียนด้านดอกไม้เพิ่มเติม

ตารางที่ 20
จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ
จำแนกตามปัญหาด้านบริการลูกค้า

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	จำนวน	วิธีการแก้ไข
4. ปัญหาด้านบริการลูกค้า		
- ชาววัดฤดูบิบางชนิดที่ลูกค้าต้องการ	20	- สติ๊กเกอร์สินค้า - จัดส่งสินค้า โดยรถจักรยานยนต์
- จัดส่งสินค้าไม่ตรงเวลา	30	รับจ้าง
	50	

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามปัญหาด้านบริการลูกค้า พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านนี้ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ 1. จัดส่งสินค้าไม่ตรงเวลา 2. ชาววัดฤดูบิบางชนิดที่ลูกค้าต้องการ และมีวิธีการแก้ไข คือ จัดส่งสินค้าโดยรถจักรยานยนต์รับจ้าง และสติ๊กเกอร์สินค้า

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านบริการลูกค้า โดยจัดส่งสินค้าไม่ตรงเวลา และมีวิธีการแก้ไข คือ จัดส่งสินค้าโดยรถจักรยานยนต์รับจ้าง

ตารางที่ 21

จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

จำแนกตามปัญหาด้านลูกจ้าง

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	จำนวน	วิธีการแก้ไข
5. ปัญหาด้านลูกจ้าง		
- ขาดลูกจ้าง	15	- เพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ
- ไม่มีปัญหา	35	- ดำเนินกิจการเอง
	50	

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามปัญหาด้านลูกจ้าง พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านนี้ สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ คือ 1. ไม่มีปัญหา 2. ขาดลูกจ้าง และมีวิธีการแก้ไข คือ ดำเนินกิจการเอง และเพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านลูกจ้างและวิธีการแก้ไข คือ ดำเนินกิจการเอง

ตารางที่ 22

จำนวนของปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ จำแนกตาม
ปัญหาด้านระยะเวลาการจัดเก็บสินค้าดอกไม้

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	จำนวน	วิธีการแก้ไข
6. ปัญหาด้านระยะเวลาการจัดเก็บ สินค้าดอกไม้		
- ดอกไม้เหี่ยวเร็ว	35	- เปลี่ยนน้ำ (ตัดราก)
- ไม่มีปัญหา	15	- ใส่ตุ๋นสำหรับแช่โชว์สินค้า
	50	

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จำแนกตามปัญหาด้านระยะเวลาการเก็บสินค้า พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านนี้สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ คือ ดอกไม้เหี่ยวแห้งและไม่มีปัญหา และมีวิธีการแก้ไขคือเปลี่ยนน้ำ (ตัดราก) และใส่ตุ๋นสำหรับแช่โชว์สินค้า

แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านระยะเวลาการจัดเก็บสินค้าดอกไม้ คือ ดอกไม้เหี่ยวเร็ว และมีวิธีการแก้ไข คือ เปลี่ยนน้ำ (ตัดราก)

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเหตุผล และความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดละโว้ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจบริการด้านดอกไม้
 สถานภาพส่วนตัวของเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจบริการด้านดอกไม้
 มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 50 คน สามารถเรียงลำดับค่าร้อยละจาก
 มากไปหาน้อยดังนี้

1. เมื่อจำแนกตามจำนวนสมาชิก พบว่า

4 คน	คิดเป็นร้อยละ	32
5 คน	คิดเป็นร้อยละ	24
6 คน	คิดเป็นร้อยละ	20
3 คน	คิดเป็นร้อยละ	14
7 คน	คิดเป็นร้อยละ	4
8 คน	คิดเป็นร้อยละ	4
9 คน	คิดเป็นร้อยละ	2

2. เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า

อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป	คิดร้อยละ	58
ระหว่าง 31-40 ปี	คิดร้อยละ	26
ระหว่าง 21-30 ปี	คิดร้อยละ	16

3. เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า
ป.4	คิดเป็นร้อยละ	90
ป.6-ม.3 หรือเทียบเท่า	คิดเป็นร้อยละ	4
ม.4-ม.6 หรือเทียบเท่า	คิดเป็นร้อยละ	6
ปริญญาตรีขึ้นไปขึ้นไป	คิดเป็นร้อยละ	-
4. เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ในการขาย
มีประสบการณ์ในการขาย	คิดเป็นร้อยละ	56
ไม่มีประสบการณ์	คิดเป็นร้อยละ	44
5. เมื่อจำแนกตามอายุงาน พบว่า
น้อยกว่า 5 ปี	คิดเป็นร้อยละ	34
ระหว่าง 5-10 ปี	คิดเป็นร้อยละ	24
สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป	คิดเป็นร้อยละ	22
ระหว่าง 11-20 ปี	คิดเป็นร้อยละ	20
6. เมื่อจำแนกตามกำไร (บาท/เดือน) พบว่า
ต่ำกว่า 5,001 บาท	คิดเป็นร้อยละ	58
5,001-10,000 บาท	คิดเป็นร้อยละ	42

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 4 คน อายุสูงกว่า 40 ปี ขึ้นไป มีวุฒิการศึกษา ป.4 โดยมากมีประสบการณ์ในการขายและมีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 11-20 ปี รวมทั้งกำไร (บาท/เดือน) ต่ำกว่า 5,001 บาท

ตอนที่ 2 เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ

- 2.1 จากการศึกษาเหตุผลการเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้มาเป็นอาชีพ สามารถเรียงลำดับค่าร้อยละได้ ดังนี้
1. ดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษ คิดเป็นร้อยละ 40
 2. รายได้ดี คิดเป็นร้อยละ 28
 3. มีความสนใจและใจรัก คิดเป็นร้อยละ 20
 4. มีความก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 วิธีการเข้าสู่อาชีพ สามารถเรียงลำดับค่าร้อยละได้ ดังนี้

1. ครอบครัวดำเนินการอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 44
2. เข้าทำงานโดยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 28
3. ผ่านทางเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 18
4. ผ่านทางญาติ คิดเป็นร้อยละ 10

2.3 เงินทุน สามารถเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. เงินลงทุนตั้งแต่ 1,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50
2. เงินลงทุนต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26
3. เงินลงทุน 5,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24

เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ โดยมากดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษมีวิธีการเข้าสู่อาชีพ โดยที่ครอบครัวดำเนินการอยู่แล้ว และเงินลงทุนใช้เงินลงทุนตั้งแต่ 1,001-5,000 บาท

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดยะเชิง เทรา

ความพึงพอใจในกักรประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้พบว่า

3.1 ด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้

1. สามารถขยายได้มากขึ้นเรื่อย ๆ
2. พอใจจากกิจการเข้ามาเป็นเจ้าของร้านเอง
3. พอใจในความก้าวหน้าของอาชีพ
4. พอใจกับการขยายจากร้านเล็กเป็นร้านใหญ่
5. เป็นอาชีพที่มีอนาคตที่ดี
6. มีโอกาสที่สามารถขยายเป็นสาขาได้เพิ่มมากขึ้น

3.2 ด้านความสัมพันธ์ต่อลูกค้า สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้

1. มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการ
2. มีความพอใจต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่

3. พอใจกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน
 4. พอใจกับการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลตามกำลังที่มีอยู่
- 3.3 ด้านรายได้ สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้
1. รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขาย
 2. พอใจกับกำไรที่ได้รับ
 3. พอใจกับรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพของตนเอง และครอบครัวได้
 4. พอใจรายได้ดีกว่าการไปทำงานที่มีเงินเดือนประจำ
 5. ลงทุนแล้วได้กำไรเป็นรายได้เลี้ยงชีพตลอดไป
 6. พอใจกับทุนหมุนเวียนในกิจการของตัวเอง
- 3.4 ด้านชั่วโมงในการทำงาน สามารถเรียงลำดับค่าร้อยละได้ดังนี้
1. สามารถกำหนดเวลารับส่งดอกไม้ให้ลูกค้า ได้ทันเวลา
 2. ระยะเวลาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามลูกค้าสั่ง
 3. สามารถจัดเตรียมดอกไม้ไว้ล่วงหน้า เมื่อลูกค้าสั่งอะไรก็มีให้
 4. สภาพแวดล้อมของดอกไม้มีการยืดหยุ่นได้ตามฤดูกาลของเทศกาล
 5. มีเวลาเหลือก็จัดเตรียมดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ไว้โชว์ให้ลูกค้าดู และจัดทันเวลา
 6. สามารถรับงานภายนอกมาทำเพื่อให้รายได้เพิ่มมากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น
- 3.5 ด้านความเป็นอิสระในการทำงาน สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้
1. มีความเป็นตัวของตัวเองในการประกอบอาชีพอิสระ
 2. ยึดเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้มีความสุขในชีวิต
 3. มีความเป็นอิสระในการทำงานให้กับลูกค้า
 4. มีการออกแบบใช้ความคิดสร้างสรรค์แบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ
 5. เป็นงานที่เหมาะสมสำหรับผู้รักอาชีพนี้ โดยตรง
 6. ตัดแปลงได้ตามที่ต้องการ ตามลูกค้าสั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพพบว่า สามารถขายได้มากขึ้น เร็วย ๆ ด้านความสัมพันธ์ต่อลูกค้า พบว่า ผู้ประกอบการมีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการด้าน รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขาย ด้านชั่วโมงในการขาย พบว่า สามารถกำหนดเวลารับ ส่งดอกไม้ให้ลูกค้าได้ทันเวลา และด้านความเป็นอิสระในการทำงาน พบว่า มีความเป็นตัว ของตัวเองในการประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

4.1 ปัญหาด้านเงินทุน พบว่า ผู้ประกอบการจำนวน 50 ราย มีปัญหา ด้านนี้ทั้งสิ้น และมีวิธีการแก้ไขสามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้

1. เครียดซื้อสินค้า

2. กู้ยืมญาติพี่น้อง

3. กู้ธนาคาร

4. กู้ยืมมิตรสหาย

4.2 ปัญหาด้านทำเลที่ตั้ง สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. ไม่มีปัญหา

2. ทางเดินแคบไม่สะดวกกับการบริการ

3. ไม่ติดทางเดินลูกค้า

4. ไม่มีที่จอดรถ

4.3 ปัญหาด้านความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้ สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ คือ

1. ไม่มีเทคนิค

2. ไม่มีประสบการณ์ในการจัดตกแต่ง

วิธีการแก้ไข คือ

1. ไปเรียนจัดดอกไม้เพิ่มเติม

2. หาลูกจ้างที่มีความรู้ด้านจัดดอกไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ปัญหาด้านบริการลูกค้า สามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ คือ

1. จัดส่งสินค้าไม่ตรงเวลา
2. ขาดวัตถุดิบบางชนิดที่ลูกค้าต้องการ

วิธีการแก้ไข คือ

1. จัดส่งสินค้า โดยรถจักรยานยนต์รับจ้าง
2. สต็อกสินค้า

4.5 ปัญหาด้านลูกค้า สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. ไม่มีปัญหา

2. ขาดลูกค้าจ้าง

วิธีการแก้ไข คือ

1. ดำเนินกิจการเอง
2. เพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ

4.6 ปัญหาด้านระยะเวลาการเก็บสินค้า สามารถเรียงลำดับได้

ดังนี้ คือ

1. ดอกไม้เหี่ยวเร็ว

2. ไม่มีปัญหา

วิธีการแก้ไข คือ

1. เปลี่ยนน้ำ (ตัดราก)
2. ใส่ตู้เย็นสำหรับแช่โชว์สินค้า

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการค้นพบ ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจบริการด้านดอกไม้

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าการประกอบธุรกิจด้านดอกไม้ ในจังหวัด

ฉะเชิงเทรา ส่วนใหญ่มักจะต้องมีสมาชิกที่มีจำนวน 4 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวน

สมาชิกหรือลูกจ้างมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะสถานภาพของธุรกิจนั้น ๆ ดังที่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงงานของอาชีพอิสระ พบว่า "การประกอบอาชีพธุรกิจด้านดอกไม้นั้น มักเป็นอาชีพที่หารายได้ได้เอง และไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง แต่อาจมีลูกจ้างได้ 1-4 คน"¹ ซึ่งสอดคล้องกับโครงการฝึกอบรมบัณฑิต เข้าสู่อาชีพอิสระของทบวงมหาวิทยาลัย กล่าวว่า "อาชีพอิสระเป็นการประกอบขนาดย่อม เจ้าของกิจการเป็นผู้ลงมือกระทำเอง ในฐานะผู้ปฏิบัติงานและมีผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงาน โดยอาจได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างเป็นรายชิ้นก็ได้ จำนวนไม่เกิน 5 คน"² จึงเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจด้านดอกไม้เป็นอาชีพอิสระและมีสมาชิกของผู้ปฏิบัติงาน มีจำนวนต่ำกว่า 5 คน

2. ผู้ประกอบอาชีพนี้ โดยมากมีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพนี้ สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ที่สะสมมาในการประกอบอาชีพได้และสามารถถ่วงรอน ความคิด มีความรอบคอบในการทำงานรวมทั้ง ความสามารถในการตัดสินใจตามที่ ประดล ตันติวงษ์ พบว่า "การเลือกอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุก ๆ คน ดังนั้นควรเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความคิด ความสนใจตลอดจนบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคลต้องนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ไปพิจารณาด้วย เช่น อายุ"³ เฉลียว สุวรรณกิตติ กล่าวว่า "บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในกิจการงานของตนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพอิสระ และธุรกิจขนาดย่อมล้วนเป็นผู้มีอายุในวัยกลางคนและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed)"⁴ และจากผลการวิจัยของ Gibson and Klein ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความพึงพอใจในการทำงาน ผลออกมาเหมือนกัน คือ "เมื่อผู้ปฏิบัติงาน มีอายุมากขึ้น มีแนวโน้มที่เขาจะมี ความรู้สึกมีความพอใจในงานมากขึ้น"⁵ ผู้ประกอบการที่อยู่ในวัยทำงานนี้มีความกระตือรือร้น เพื่อให้งานที่ทำได้ประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งทำให้การประกอบธุรกิจด้านดอกไม้ไปได้ด้วยดี

3. ผู้ที่มีวุฒิการศึกษา ป.4 จะเข้าสู่อาชีพนี้มากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่เริ่มเข้ามาสู่อาชีพ ในขณะที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า ป.6 จึงจำเป็นต้องพยายามเรียนรู้ ผักเผลด้วยตนเอง และทำความเข้าใจกับงานด้านดอกไม้ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการทำงานด้านต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากมีพื้นฐานที่ครอบครัวหรือบรรพบุรุษ ประกอบการอยู่แล้ว ทำให้เกิดความมั่นคง ความมั่นใจและภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานอยู่ภายใต้บรรยากาศนี้ตามที่

เจเลียว สุวรรณกิตติ กล่าวว่า "บุคคลที่ประสบความสำเร็จ ในกิจการของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพอิสระและธุรกิจขนาดย่อม ล้วนเป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed)"⁶ เช่นเดียวกับกับ จรุง ผาสุวรรณ⁷ และวีระชาติ แก้วไสย⁸ พบว่า "วุฒิหรือระดับการศึกษาต่างกันไม่ทำให้การพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันแต่มีแนวโน้มว่าการศึกษาดำกว่า มีความพึงพอใจต่อปัจจัยต่าง ๆ สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานส่วนใหญ่ เป็นงานประจำที่ใช้ประสบการณ์และการฝึกฝน และการรายงานของ Klein and Masher พบว่า "คนที่มีระดับการศึกษาสูงเท่าไรก็จะมี ความพอใจในการทำงานยังน้อยอยู่เช่นกัน"⁹

อย่างไรก็ตามน่าจะเชื่อว่าผู้วุฒิการศึกษาต่ำ จะต้องเป็นผู้มีความวิริยะ อุตสาหะ มีความสามารถในการปรับตัวเองตามสภาพแวดล้อมได้ดี ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้มีความอดทนอดกลั้น มีความภูมิใจในตัวเองสูง ความรู้สึกนี้ทำให้เขามีความสุขในชีวิตและพอใจในชีวิต

4. ประสบการณ์ในการขาย ส่วนใหญ่ธุรกิจบริการด้านดอกไม้จะต้องใช้ผู้ที่มี ประสบการณ์ในการขายซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก อาจเนื่องมาจากบุคคลส่วนใหญ่สามารถที่จะรวมเอาความชำนาญและความสามารถของเขานำไปปรับปรุงการว่างงานของตน ดังที่ Gruneberg กล่าวว่า "การที่มีบุคคลมีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นก็จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการทำงาน"¹⁰ และ Super พบว่า "องค์ประกอบในด้านอาชีพของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาโดยประสบการณ์"¹¹ ตรงกับแนวความคิดของ พล แสงสว่าง พบว่า "ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับในวัยเด็กเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะเป็นส่วนช่วยในการสร้างเสริมประสบการณ์ในการขาย"¹² เช่นเดียวกับ ประดิษฐ์ ขาสัมบัติ และผาสุก พงษ์ไพจิตร ได้กล่าวว่า "ปัจจัยในการตัดสินใจประกอบอาชีพส่วนตัวคือประสบการณ์ในอาชีพนั้น มาก่อนจากการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระนอกระบบ พบว่า ร้อยละ 86 ของผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว การริเริ่มกิจการได้อาศัย ประสบการณ์ มากกว่าอาศัยการศึกษาในสถาบันการศึกษา สาเหตุสำคัญที่ตัดสินใจประกอบอาชีพส่วนตัวได้แก่มิประสบการณ์ในอาชีพนั้น ๆ มาก่อนและสามารถมองเห็นช่องทางในการหารายได้และกำไร"¹³ และผลการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ พบว่า

"ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวในระบบส่วนใหญ่อาศัยประสบการณ์จากการทำงานมาก่อนที่ประกอบอาชีพของตนเอง"¹⁴

แนวความคิดของ Gruneberg ที่ว่าการสามารถนำเอาทักษะมาใช้ในงานจะมี ส่วนช่วยก่อให้เกิดความพึงพอใจในงานและการจัดให้คนงานได้เวียนทำงานหลาย ๆ อย่าง ก่อให้เกิดความพอใจแก่ความสูงกว่าการให้ทำงานอย่างเดียวยตลอดวัน"¹⁵

5. อายุงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในอาชีพน้อยกว่า 5 ปี มีความสำคัญต่อการ ดำเนินธุรกิจด้านดอกไม้ อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบการที่มีอายุงานต่ำกว่า 5 ปี มีความ คาดหวังต่อการทำธุรกิจบริการด้านดอกไม้อย่างสูง พยายามจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นอย่างดีเหมาะสมและพร้อมทั้งเอื้ออำนวยความสะดวกต่อลูกค้าพร้อมทั้งการรับรู้ในเรื่อง ความมั่นคง ในอาชีพและความพึงพอใจในการทำงานนี้ มีความมั่นใจในงานที่ทำมากขึ้นทุกขณะ ระยะเวลาของอายุงาน เช่นนี้จะมีทักษะที่ทำงานตรงกับความรู้ความชำนาญ และในการทำ งานสูงมีความเคยชินกับการทำงานและลักษณะงานที่มีส่วนช่วยเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน และมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นพิเศษด้วย

ผู้ประกอบการที่มีอายุงานมากกว่า จะมีความตั้งใจที่จะอยู่ในอาชีพนี้เป็นระยะ เวลายาวนานเกิดความคุ้นเคยและเคยชินกับสิ่งแวดล้อมตรงกับ สมพงษ์ เกษมสิน ที่ว่า การที่จะให้มีความพึงพอใจในสภาพการทำงานต้องมีระยะเวลาในการทำงานมากกว่าปกติ มีความภูมิใจในการกล่าวถึงกลุ่มงานของตน"¹⁶ และในทำนองเดียวกันผู้ประกอบการ ที่มีอายุมาก มักจะรู้แนวทางการปฏิบัติงานและมีประสบการณ์งานมากกว่า รวมทั้งมีความ เข้าใจเรื่องการบริหารงาน รู้ระบบในเรื่องการจัดสรรงบประมาณและการดำเนินธุรกิจ บริการด้านดอกไม้ และเมื่อมีประสบการณ์ทำให้สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวเข้ากับลูกค้าและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี

6. กำไร (บาท/เดือน) พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน ถือว่าเป็นรายได้ ที่สำคัญต่อการทำธุรกิจด้านนี้ อาจเนื่องมาจากรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ที่สุดในการเลือกประกอบอาชีพ แรงบันดาลใจนี้มีอิทธิพลมาก เป็นปัจจัยที่เสริมปัจจัยอื่น ๆ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ ซึ่งตรงกับความคิดของ ยูนิท ประจวบเหมาะ พบว่า "ค่าจ้าง หรือเงินเดือนหรือรายได้มีมากเป็นอันดับแรกในการประกอบการ"¹⁷ และสมพงษ์ เกษมสิน

พบว่า "วิธีการสำคัญ ๆ ในการสร้างความพึงพอใจในการทำงานคือเงินเดือนค่าจ้างให้พอเหมาะกับค่าครองชีพ"²⁸ เช่นเดียวกับ French กล่าวว่า บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้ ถ้าสภาพของงานดีมีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีพ มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดสถานภาพทางสังคมและทำให้บุคคลสามารถปรับบุคลิกของตนให้เข้ากับสภาพสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์การได้"²⁹ ซึ่งตรงกับความคิดของ ประดิษฐ์ ชาญสมบัติ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร พบว่า "ปัจจัยในการตัดสินใจประกอบอาชีพส่วนตัว คือ การเห็นลู่ทางในการหารายได้และกำไร จากการประกอบอาชีพ"²⁰ และ มานี ไชยธีรานวัณศิริ พบว่า "กระบวนการเข้าสู่อาชีพเกิดจากต้องการหารายได้นั้นเอง"²¹ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ Davis ที่ว่าความพอใจหรือไม่พอใจของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่องานกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ"²²

ในปัจจุบันมีผู้ประกอบการขนาดเล็ก ๆ จำนวนมากหันมาทำธุรกิจด้วยตนเอง โดยอาศัยต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำกว่า เป็นข้อได้เปรียบในการเสนอราคาแข่งขันกันกับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ทำให้มีโอกาสได้รับคำสั่งซื้อได้แต่ในกรณี เช่นนี้อาจก่อให้เกิดผลเสียหายได้ในบางโอกาส เพราะในบางครั้งมีการตัดราคาจนทำให้ราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น และเฉลี่ยสุวรรณกิตติ พบว่า "บุคคลผู้มีประสบความสำเร็จในกิจการของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพอิสระและธุรกิจขนาดย่อม" ขณะเดียวกันช่วยลดความเสี่ยงต่อการว่าจ้างคนงานเพิ่ม และงานมีน้อยลงจนทำให้เกิดความสูญเปล่าได้ ดังที่ สัณญา จิตตานนท์ พบว่า "ธุรกิจขนาดเล็กสามารถทำได้ โดยใช้คนงานเพียงไม่กี่คน ซึ่งคนงานเดิมมักมีความชำนาญงานอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมาฝึกฝนใหม่ เป็นการแก้ปัญหาในระยะสั้น"²⁴

จึงเห็นได้ว่าอาชีพอิสระมีขนาดของกิจการที่ไม่ใหญ่โตนัก เป็นอาชีพส่วนตัวที่สามารถดำเนินการเองได้ โดยลงทุนน้อยทั้งยังใช้ความคิดและกำลังกายค่อนข้างมาก เน้นการพึ่งตนเองถ้าหากขยายกิจการมากขึ้นก็จะกลายเป็นการประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 2 เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพผลการวิจัยพบว่า การเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ส่วนใหญ่มีกดำเนินการต่อจากบรรพบุรุษอาจเนื่องมาจากการเข้าสู่อาชีพนี้ เป็น

เพราะลักษณะครอบครัวเป็นผู้สนับสนุน และการให้กำลังใจ ดังนั้น ถ้าผู้ประกอบการมีทุน และได้รับการสนับสนุนจากบิดา-มารดา บ่อยๆ ตายายก็จะต้องเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเข้าสู่อาชีพนี้ ได้อย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จที่ดี พึงปรารถนาได้อย่างรวดเร็วตามที่ จุฑาภรณ์ วรสุพันธ์ ได้กล่าวว่า "อิทธิพลที่เป็นเหตุประกอบในการเลือกอาชีพก็คือ สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว อิทธิพลจากรายได้และอาชีพของบรรพบุรุษมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมาก"²⁵ และ สัญญา จิตตานนท์ พบว่า "การที่จะเลือก ประกอบอาชีพอิสระนั้นๆ บรรพบุรุษมีอาชีพนั้นมาก่อน"²⁶ และสุรพงษ์ ไชยวงศ์ กล่าวว่า "วิถีทางและเงื่อนไขในการเข้าสู่อาชีพได้แก่เป็นอาชีพของบิดามารดาหรือบรรพบุรุษ"²⁷

2.2 วิธีการเข้าสู่อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยกิจการที่ครอบครัวดำเนินการอยู่แล้ว อาจเนื่องมาจากบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง ของผู้ประกอบการ ที่อาศัยอยู่ประกอบอาชีพด้านดอกไม้การเข้าสู่อาชีพนี้ก็ได้รับอิทธิพล จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองสาเหตุที่เป็นไปอย่างนี้คงเป็นเพราะว่า ครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญที่สุดเช่นกันจุดเริ่มต้นจากการถ่ายทอดนิสัย ความคิดรวมถึงการประกอบอาชีพในอนาคต ของการประกอบอาชีพ ถ้าครอบครัวเป็นส่วนสนับสนุนจะทำให้ขวัญและกำลังใจดีขึ้น สาเหตุสำคัญในการเลือกอาชีพคือการรับอาชีพต่อบิดา-มารดา ซึ่ง จุฑาภรณ์ วรสุพันธ์ ได้สนับสนุนว่า "อิทธิพลที่สำคัญประการแรกต่อการเลือกอาชีพคือบิดา-มารดา"²⁸ ส่วน นิภา วัฒนเวคิน ได้กล่าวว่า "สถานภาพของบิดา-มารดาเป็นตัวการที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพของบุตรได้เช่นกัน โดยรูปแบบของความสนใจในอาชีพของบุตร ขึ้นอยู่กับอัตราและผลจากการลอกเลียนจากบิดา-มารดา"²⁹ นอกจากนี้ พล แสงสว่าง ได้กล่าวว่า "ประสบการณ์ที่บุตรได้รับในวัยเด็กเกิดจากการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ"³⁰ ส่วน Dobbin ได้ศึกษาวิจัยความปรารถนาและความมุ่งหวังทางอาชีพ คือ "ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความปรารถนาและความมุ่งหวังทางอาชีพ"³¹ แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองทำให้ลูกหลานมีเหตุผล และแรงจูงใจในการเลือกอาชีพ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นิพนธ์ พัวพงศกร ที่กล่าวว่า "ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการอาชีพคือ การมีน้ำใจรักอาชีพ ความมุ่งมั่นปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ความสามารถในการศึกษาและทำอย่างอิสระ โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น ความกล้าได้กล้าเสีย

และมีการจูงใจ ในการประกอบอาชีพนี้ โดยไม่ไปทำอาชีพอื่นเลย"³² ดังที่ McClland ได้กล่าวว่า "อุปสรรคสำคัญของการจะเป็นผู้ประกอบการหรือไม่อยู่ที่ความปรารถนาเป็นสำคัญ"³³

2.3 เงินลงทุน พบว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจด้านดอกไม้จะต้องใช้ เงินลงทุนเดิม ประมาณตั้งแต่ 1,001-5,000 บาท ในการทำธุรกิจนี้กระบวนการเข้าสู่อาชีพ จนกระทั่ง ประกอบอาชีพนี้ ผู้ประกอบการหน้าใหม่หรือธุรกิจขนาดเล็ก ๆ จะต้องใช้เงินลงทุนบิดา-มารดา มักจะให้ทุน สนับสนุนหรือจากการกู้ยืม ดังที่ นิคม จันทรวิทุรย์ เห็นว่า "การประกอบอาชีพ เป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนักเพราะต้องอาศัยทุนรอนด้วย ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้มีการประกอบอาชีพ อีสาระ หรือก็คือทุนซึ่งหมายถึงการมีเงินนั่นเอง"³⁴ เฉลียว สุวรรณกิตติ พบว่า "สำหรับ เหตุผลที่ประกอบอาชีพส่วนตัวนั้น ผู้ประกอบอาชีพด้านการค้าให้เหตุผลว่า ไม่ทราบว่าจะประกอบ อาชีพอะไรที่ดีกว่านี้ เป็นกิจการที่ใช้เงินทุนน้อยไม่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญมาก สามารถ ฝึกฝนได้ง่ายผู้ประกอบการด้านหัตถอุตสาหกรรม ให้เหตุผลว่ามีความคิด ความชำนาญและ สนใจในอาชีพนี้"³⁵

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจด้านดอกไม้ของจังหวัด ฉะเชิงเทรา

1. ด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ พบว่า มีโอกาสสามารถขาย ได้มากขึ้นเรื่อย ๆ สูงสุด อาจเนื่องมาจากจุดมุ่งหมายสำคัญในการก้าวเข้าสู่ผู้ประกอบการ คือ ตนเองคิดว่าอาชีพก้าวหน้า มันคงมีโอกาสเพิ่มยอดขายได้ทำให้สามารถสร้าง ความร่ำรวยขึ้นมาได้และประสบความสำเร็จมีความก้าวหน้าในการทำงาน ดังที่ ปราโมทย์ เจนการ ได้ศึกษาดุลยภาพองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของผู้ประกอบการ พบว่า "คุณลักษณะของ ผู้ประกอบการ จะต้องมีความสามารถในการรับรู้โอกาสความก้าวหน้าในธุรกิจและเป็นคนมี เหตุผลทางเศรษฐศาสตร์"³⁶ และ McClland พบว่า "บุคลิกภาพที่น่าสนใจของผู้ประกอบ การคือความต้องการความสำเร็จ เป็นความต้องการที่เป็นแรงผลักดันให้มุ่ง ไปสู่การบรรลุ เป้าหมาย ปรารถนาที่จะรับผิดชอบทำงานด้วยวิธีของตัวเอง แต่จะรับผิดชอบกับผลงานที่เกิดขึ้นคิดคำนึงถึงความเป็นไปได้ของความสำเร็จ เชื่อกันว่าตนเองจะทำได้สำเร็จและมีทักษะ ในการจัดการ"³⁷

จากเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้องข้างต้นสรุปได้ว่าทุกคนมีไฟอยู่ในตนเอง เมื่อเห็นบุคคลอื่นที่ประสบความสำเร็จ ในธุรกิจเป็นคนที่ร่ำรวยและมีหน้ามีตา ก็อยากจะเลียนแบบทำงานฉะนั้นผู้ประสบความสำเร็จในด้านอาชีพ จึงเป็นปัจจัยแรงจูงใจให้แก่บุคคลอื่นอย่างหนึ่งให้ประกอบอาชีพนี้ได้

2. ด้านความสัมพันธ์ต่อลูกค้า พบว่า มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการอาจเนื่องมาจากลูกค้า เปรียบเสมือนสายโลหิตของธุรกิจ การมีสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า นับเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นการที่ธุรกิจมีความสัมพันธ์กันดีกับสังคม ก็จะทำให้ธุรกิจได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากชุมชนนั้น ๆ เมื่อธุรกิจมีภาพพจน์ที่ดีในสายตาของสังคมท้องถิ่นนั้น ๆ ธุรกิจก็จะเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง การให้ความสนใจ และให้ความสำคัญในเรื่องของลูกค้า นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะในปัจจุบัน ที่เน้นด้านสิทธิของลูกค้าซึ่งนับวันจะมีสิทธิมีเสียงในด้านการบริโภคมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีความเป็นมิตร มีความสามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความรู้เกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า และมีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการ ดังที่กองวิจัยการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า "ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่การมีมนุษยสัมพันธ์ดี ซึ่งประกอบด้วย พูดไพเราะ พูดเก่ง พูดดี การมีสังคมดี สามารถคบค้าสมาคมได้กับคนทุกชั้น มีความสามารถร่วมงานกับคนอื่นและการบำรุงรักษาบุคลากร เพื่อให้ได้งานที่สมบูรณ์และเป็นที่ถูกใจของลูกค้า"³⁸ และ Wickstrom ได้วิจัยพบว่า "สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด 4 ประการ ได้แก่ความรู้สึกได้รับความสำเร็จ ลักษณะของงานที่ทำความสัมพันธ์ที่ดีและมีความรับผิดชอบ"³⁹ "ซึ่งตรงกับความคิด Benjamin B. Wolman พบว่า "ความพึงพอใจ ได้แก่ ความรู้สึก ที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการหรือและจูงใจ"⁴⁰ Janues Drever พบว่า "ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อบรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่เกิดขึ้น โดยแรงกระตุ้นจากความสำเร็จตามวัตถุประสงค์"⁴¹

3. ด้านรายได้ในการขาย พบว่า มีความพึงพอใจในรายได้ เป็นที่น่าพอใจในการขายอิทธิพล ด้านรายได้เป็นสาเหตุสำคัญในการเลือกอาชีพ ซึ่งจะสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ดังนั้นรายได้เป็นที่น่าสนใจในการขาย จึงมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี ดังที่ สัตยญา จิตตานนท์ พบว่า "บุคคลที่เป็นเจ้าของธุรกิจและเป็นหุ้นส่วนใน

ธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือนัยหนึ่งคือ บุคคลที่ประกอบอาชีพหารายได้เอง โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้างและมีความพึงพอใจ ในรายได้ ที่เป็นอยู่ ในการขาย"⁴² และ กองการวิจัยการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพบว่า "รายได้เป็นปัจจัยที่สำคัญ เพื่อสามารถวางรากฐานของครอบครัวเพื่อบุตรภรรยาจะได้ไม่ต้องลำบากและมีฐานะมั่นคง"⁴³

การประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ เป็นอาชีพอิสระหรือนัยหนึ่งเป็นการ ประกอบอาชีพส่วนตัว เป็นการจ้างตัวเอง หรือนายจ้างตัวเอง โดยผู้ประกอบอาชีพเป็นผู้ว่า จ้างในการงานของตนเอง เพื่อมุ่งแสวงหารายได้หรือกำไร และมีฐานะมั่นคง

4. ด้านชั่วโมงในการทำงาน พบว่า มีความพึงพอใจ ในการสามารถกำหนดรับส่ง ดอกไม้เป็นเวลาใดทันลูกค้าสูงสุด อาจเนื่องมาจาก การทำงานให้ทันตามเวลานัดหมาย เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญจำเป็น ในการประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะเรื่องตรงต่อ เวลาเป็นสิ่งพึงยึดถือและปฏิบัติลูกค้าหรือผู้รับบริการเป็นอย่างดี ไม่มีเวลามากพอที่จะมาที่ ร้านเช้าแล้วซ้ำอีกเพราะยังไม่เสร็จ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องทำดอกไม้ให้เสร็จทันเวลาที่นัดหมายจากการวิจัยของ Wibbin ซึ่งศึกษาผู้ประกอบการเป็นสตรีจำนวน 151 คน พบว่า "สมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารเวลาและการปฏิบัติงาน"⁴⁴ และ Clegg and Barrow ได้สรุปว่า "บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน เนื่องจากมีความมุ่งมั่น ในผลลัพธ์มีความผูกพันกับงานที่ทำ ทำงานหนักและทำงานมากกว่าปกติเพื่อให้งานนั้น สำเร็จทันตามเวลาที่กำหนดไว้"⁴⁵ เช่นเดียวกับ การวิจัยเกี่ยวกับอาชีพอิสระในด้านการ ค้าขาย ในประเทศแคนาดา ของ Hache พบว่า "ปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ได้แก่ คุณภาพของการบริหารความมานะพยายาม การทำงานโดยไม่กลัวเหนื่อยยาก และ ทันทตามกำหนดเวลา"⁴⁶ และกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า "มีปัจจัยพื้นฐานหรือคุณลักษณะ ที่สำคัญของบุคคล ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบ อาชีพอิสระ ได้แก่ ตรงต่อเวลาในการนัดหมาย"⁴⁷

5. ด้านความเป็นอิสระในการทำงาน พบว่า มีความพึงพอใจต่อความเป็นตัวของ ตัวเอง ในการประกอบอาชีพอิสระสูงสุด อาจเนื่องมาจากเป็นคุณลักษณะทางด้านจิตใจสนับสนุน ให้ผู้ประกอบการใช้ความสามารถสุดสัทธิเพื่อ ดำเนินการใด ๆ อันจะนำรายได้ชื่อเสียงและ

ความมั่นคงมาสู่ตนเองด้วยตนเอง คุณลักษณะนี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้ประกอบอาชีพธุรกิจบริการ ด้านดอกไม้ตามที่ ประตล ตันติวงษ์ ได้กล่าวว่า "การเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคนควรเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดความสนใจและความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ"⁴⁸ และ จิตตวี เนตรหิน ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางด้านอาชีพของนักเรียน พบว่า "ส่วนหนึ่งของค่านิยมทางอาชีพ ประกอบด้วยด้านความเป็นอิสระและด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ"⁴⁹ เช่นเดียวกับ สัญญา จิตตานนท์ พบว่า "คุณสมบัติหนึ่งของผู้ประกอบอาชีพอิสระคือความรักในอิสระภาพ"⁵⁰ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hordanay and Aboud พบว่า "คุณสมบัติเด่นของผู้ประกอบอาชีพอิสระประการแรกคือ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และชอบอิสระรักงานเสรีชอบเป็นผู้นำ มีความสามารถเชื่อมั่น ในตนเองสูงและไม่สนใจเสียงวิพากษ์วิจารณ์หรือไม่เห็นด้วยของคนอื่น"⁵¹ นอกจากนี้ นิพนธ์ พัวพงศ์กร ได้กล่าวว่า "ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพก็คือ การมีน้ำใจรักอาชีพความมุ่งมั่นปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ความสามารถในการคิดและทำอย่างอิสระ โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่น ความกล้าได้กล้าเสีย"⁵² และ มนัส วิเศษชานนท์ พบว่า "ผู้ประกอบอาชีพ ด้านบริการ ให้เหตุผลว่า ชอบทำงานอิสระเช่นเดียวกัน"⁵³ องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้กำหนดคุณลักษณะที่จำเป็น สำหรับผู้ประกอบการและพบว่า จะต้องมีความรักในอิสระเสรีภาพและมีความมานะพยายามและแรงจูงใจความกล้าเสี่ยง"⁵⁴

จากเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่มีส่วนช่วยเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเลือกประกอบอาชีพได้ ฉะนั้นความพึงพอใจในด้านความเป็นตัวของตัวเองในการประกอบอาชีพเปรียบเสมือนไฟปรารถนานั้นเอง

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ

ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพพบว่า

1. ปัญหาด้านเงินทุนผู้ประกอบการมีปัญหาด้านเงินทุนทุกคน และวิธีการแก้ไข คือ ใช้เครดิตซื้อสินค้า เนื่องมาจากเงินทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นในการประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้และมักจะ พบว่า อุปสรรคสำคัญในการประกอบอาชีพส่วนตัวคืออุปสรรคอันเกิดจากการขาดความจำเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพเรื่องเงินทุน ตลาดเป็นต้น และอุปสรรคอันเกิดจากองค์การที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว

นั่นเอง เช่น ธนาคาร สหกรณ์ เป็นต้น รวมทั้ง มีปัญหาทางด้านเงินทุนหมุนเวียน โดยขั้นตอนการติดต่อดำเนินการไม่ว่าจะเป็นทางด้านธนาคารหรือการขอยืมเงินจากเพื่อน ๆ ญาติ พี่น้อง หรือได้กู้ยืมเงินจากนายทุนโอนกัมาใช้จ่าย ขณะเดียวกันงานก็จะมีมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาเงินทุนหมุนเวียนได้ไม่พอ พร้อมทั้ง จะต้องมียกจ่าย ในการขนส่งและการสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งถ้าให้ราคาต้นทุนการผลิตสูงมากยิ่งขึ้นและไม่สามารถควบคุมสินค้าที่เป็นธรรมชาติได้ทำให้เกิดความเสียหายและเสื่อมคุณภาพ

จากการที่กรมวิชาการได้วิจัยเรื่องการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนแสดงให้เห็นว่า "ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระอันดับแรกได้แก่ ขาดเงินทุนที่ใช้ในการประกอบอาชีพขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากรัฐบาลขาดตลาด ที่รับซื้อสินค้าต้นทุนสูงแต่ราคาขายต่ำ"⁵⁵ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อติศักดิ์ นนทวงศ์ และคณะ พบว่า "เมื่อหันเหติดจบออกไปประกอบอาชีพอิสระแล้วประสบกับปัญหาเรื่องแหล่งกู้ยืมเงินทุนในการประกอบอาชีพทำให้เกิดไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง"⁵⁶ และ ชนะกสิการ์ พบว่า "อุตสาหกรรมขนาดย่อมต้องเผชิญกับปัญหาขาดเงินทุนในการดำเนินงาน และปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบในด้านของราคา ที่คงที่และการมีมากพอที่จะจัดซื้อ"⁵⁷ เช่นเดียวกับ Ngwun พบว่า ปัญหาสำคัญ ของการประกอบอาชีพอิสระ คือ ขาดเงินทุน ขาดเครื่องมือ วัตถุดิบ ขาดประสบการณ์และความชำนาญ"⁵⁸ และ Cleff and Barrow ได้พบว่า "ผู้เริ่มต้นธุรกิจมักจะไม่ประสบความสำเร็จด้วยสาเหตุขาดต้นทุนในการดำเนินงานเริ่มต้นด้วยเงินทุนมากเกินไป ขยายกิจการเร็วกว่าที่ทุนมีอยู่ และระบบบัญชีไม่ดี"⁵⁹ ซึ่งตรงกับ Baumbach พบว่า "สาเหตุที่ทำให้ล้มละลาย คือ เงินทุนไม่เพียงพอมีการแข่งขันระหว่างธุรกิจ ทรัพย์สิน ส่วนราคา ดอกเบี้ยเงินกู้ มากเกินไป"⁶⁰

และปัญหาในด้านการขาดแคลนเงินทุนที่จะ ใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้ายาม ครอบครัวยากเงิน แหล่งเงินทุนที่เป็นทางการในระบบมักไม่ยอมให้กู้ยืมเงิน จึงต้องกู้จาก แหล่งเงินนอกระบบ อัตราดอกเบี้ยแพงและกลับเป็นหนี้มากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการ ได้มีการเรียนรู้ และปรับปรุงวิชาการแก้ไขปัญหารื่องเงินทุนของการขายดอกไม้ ในช่วงที่ไม่ตรงกับเทศกาลและฤดูกาลของดอกไม้ด้วยการใช้เครดิตจ่ายที่หลัง ผู้ประกอบการจะต้อง พยายามรักษาชื่อเสียงเครดิตของตน ให้เป็นคนที่รักษาคำพูด และตรงต่อเวลาในการชำระ เงิน เมื่อมาเรียกเก็บและจะไม่ทำให้เกิดเสียชื่อเสียงในเรื่องการค้าขายของการชำระเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะฉะนั้น หมายถึงการที่ผู้ประกอบการจะไม่สามารถหาเงินทุนมาค้าขายได้ต่อไป และจะถูกกีดกันจากพวคนายทุนนอกต่อ ๆ กันไป และไม่ยอมให้เครดิตหรือซื้อดอกไม้มาขายได้อีก จึงเป็นการทำลายอนาคตและภาพพจน์ของตนเอง

สำหรับผู้ประกอบการที่มีเครดิตดี และได้รับความเชื่อถือไว้นับถือใจจากนายทุนก็จะได้รับผลตอบแทน ได้ดอกไม้หลายชนิดมาเสนอขายและให้ซื้อดอกไม้ในปริมาณที่มากขึ้นและระยะเวลาเรียกเก็บเงินให้เครดิตได้นาน ๆ ขึ้น

ผลการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปได้อะไรที่ผลมาจากความพอใจในการทำงาน หรืออาจจะเป็นส่วนหนึ่งของความพอใจในการทำงาน ถ้าหากปฏิบัติงานดี เขาก็มักจะมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรืออาจ จะอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลว่า คนที่มีความสุขและมีความพึงพอใจกับงานน่าจะเป็นผู้ที่ให้ผลการปฏิบัติงานที่ดี อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการที่มีความสุขในงานที่ทำจะเป็นมรรคที่นำไปสู่ผลตอบแทนหรือเป้าหมายสำคัญที่พึงต้องการ

2. ปัญหาด้านทำเลที่ตั้งของร้านค้า พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการกับกลุ่มลูกค้าที่มาซื้อดอกไม้ จะเป็นความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ โดยต่างคนก็เป็นคนแปลกหน้าและใช้ราคาเป็นเครื่องต่อรองของการค้าขาย จะเป็นลูกค้าชาจร หรืออาจจะพัฒนาความสัมพันธ์มาเป็นลูกค้าขาประจำอย่างไม่เป็นทางการตามระยะเวลาและความสม่ำเสมอในการมาซื้อดอกไม้ ตลอดจนความพอใจในการที่จะคบหาซื้อขายกันเป็นประจำ

โดยมากทำเลที่ตั้งของร้านจำหน่ายดอกไม้ ก็จะเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางของตลาดและการคมนาคมสะดวก เพื่อช่วยขนถ่ายสินค้าและลูกค้าไป-มาสะดวกเห็นร้านได้ชัดเจน โดยร้านจะตั้งอยู่บริเวณตึกแถวภายในและภายนอกตลาดโดยรอบ แต่อย่างไรก็ตาม อาจจะมีผู้ประกอบการพยายามที่จะจัดสรรพื้นที่ในการค้าขายที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัด โดยการหาทำเลที่สามารถออกตัวขายของได้ง่าย และรู้จักเลือกวิธีขายให้เหมาะสมกับประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยของ พัฒนา บุญอ่ำ พบว่า การเคลื่อนไหวของการกระจายรูปแบบท่ามาหากินของงานดอกไม้บนทางเท้า จะเคลื่อนไหวเป็นลักษณะแนวราบกระจายจำนวนแม่ค้าชานมเกาะกลุ่มกันอยู่ตามท้องถนน และอยู่ภายนอกตลาดมากกว่าภายในตลาด เพื่อจะได้เรียกลูกค้าซื้อหาดอกไม้ได้ง่ายกว่าในตลาด⁶¹

ลักษณะของทำเลที่ตั้งขายนั้น จะอยู่ที่ใดก็ได้ไม่ว่าจะเป็นบริเวณทางเท้า บนถนนบริเวณหน้าร้าน หน้าบ้านของตึกแถวที่เปิดกิจการอยู่ รวมทั้งตามหัวมุมถนน ตรอก ซอก ซอยต่าง ๆ ของตลาด และทำเลค้าขาย สามารถเปลี่ยนแปลงที่ตั้งค้าขายได้ทันที โดยผู้ขาย สามารถที่จะนำสินค้าของตนเคลื่อนที่ออกตระเวนขายได้ โดยไม่ยึดกับสถานที่ค้าขาย แต่เน้นทำเลที่เป็นชุมชนพลุกพล่าน ผู้คนเดินผ่านไปมาเยอะ จะทำให้ออกตัวขายได้ง่าย เช่น บริเวณหน้าตลาด ป้ายรถเมล์ หัวมุมถนน เป็นต้น ใช้พื้นที่แค่ 50 เซนติเมตร ถึง 1 เมตร ก็สามารถวางดอกไม้ขายได้ ฉะนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า ผู้ประกอบการสามารถที่จะปรับตัวตามสภาพแวดล้อมต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องทำเลที่ตั้ง จึงไม่มีปัญหาเกิดขึ้น ตามงานวิจัยปรากฏนี้

กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ⁶² พบว่า "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องประกอบด้วย ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการอยู่ในทำเลที่เหมาะสม" เช่นเดียวกับ Clegg and Barrow⁶³ พบว่า ผู้เริ่มต้นธุรกิจมักประสบความล้มเหลวด้วยสาเหตุหนึ่ง ได้แก่ มีสถานที่ตั้งไม่เหมาะสม

3. ปัญหาด้านความรู้ในการจัดเลือกดอกไม้ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ไม่มีเทคนิคความรู้ในด้านการจัดเลือกดอกไม้ วิธีการแก้ไข คือ ไปเรียนด้านดอกไม้เพิ่มเติม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ขั้นตอนการทำงาน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่ต้องใช้ความรู้การศึกษา ใช้แต่ความขยัน ความอดทน ความแข็งแรงของร่างกาย และการฝึกฝนลงทำจากของจริง ครั้งแรกอาจใช้วิธีการลองผิดลองถูกทำไปเรื่อย ๆ ก็สามารถทำงานรวบได้ ผู้ประกอบการจะมีการเรียนรู้ในการที่จะนำดอกไม้ชนิดไหนออกมาขายให้ตรงกับช่วงฤดูกาล และงานเทศกาล สาเหตุจากช่วงฤดูกาลของดอกไม้และเทศกาลต่าง ๆ มีผลต่อกำไร หรือขาดทุนรายได้ ของผู้ประกอบการนั้น มีการเรียนรู้และการปรับปรุงวิธีการปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง เนื่องจากสิ่งที่เรียนรู้จากการศึกษาในระบบ ไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ สภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนไป ค่านิยมของคนเปลี่ยนไป ดังนั้นผู้ประกอบการประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนี้ จะมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องเรียนรู้ในการผลิต การขยายและการตลาด รวมทั้งต้องอาศัยความคิดริเริ่ม ต้องคาดการณ์ไกล ความสำเร็จที่เกิดเป็นผลจากการกระทำของตนมิได้เกิดจากความบังเอิญ หรือโชคเคราะห์ จึงต้องใช้เวลา จึงจะเกิดผล และจะต้องพยายามใฝ่หาความรู้ด้านดอกไม้เพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีดอกไม้ในประเทศ และต่างประเทศ ที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของดอกไม้ รูปทรงการจัดแบบใหม่ ๆ เพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ตั้งดูความสนใจของลูกค้า พร้อมทั้งหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ใหม่ ๆ ที่มีความทันสมัย และเป็นที่ยอมรับของท้องตลาด เพื่อสร้างทักษะในการทำงาน และการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพนี้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องไม่หาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ได้แก่

1. ความรู้พื้นฐาน ในด้านเทคนิควิธีการของการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้และความรู้ใหม่ ๆ ที่ต้องแสวงหาเพิ่มเติม
2. จะต้องมีความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเป็นตัวช่วยส่งเสริมให้ประกอบอาชีพได้สำเร็จ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีก้าวไปเร็วมาก สภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนไป ค่านิยมของบุคคลก็เปลี่ยนไป ต้องมีเทคนิคในการหาข้อมูลมากขึ้น
3. มีความรู้พื้นฐานในการทำธุรกิจ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการตลาด การผลิต การลงทุน บัญชี การเสียภาษี การบริหารเงินสดหมุนเวียน การประเมินอัตราเสี่ยง⁶⁴ เมื่อผู้ประกอบการได้รับความรู้เพิ่มพูนขึ้น⁶⁵ โดยคำแนะนำ มีประสบการณ์ใหม่ ๆ และได้รับเอกสาร ให้ความรู้ พร้อมทั้งได้ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการประกอบการทั้งสิ้น และช่วยให้ได้คำตอบที่ดี สำหรับการแก้ปัญหาเหล่านี้ สำคัญ ๆ ทำให้มองเห็นมุมมองกลับของงานหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้การวางแผน สำหรับอนาคตเหมาะสมยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ เฉลียว สุวรรณกิตติ⁶⁶ พบว่า สิ่งที่ต้องเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ที่จะชอบหรือรักกิจการที่ทำอย่างมีเหตุผล
2. การเรียนรู้เทคนิควิธีการของอาชีพนั้น ๆ
3. การเรียนรู้ทักษะทางธุรกิจและการจัดการ
4. การเรียนรู้และพัฒนาบุคลิกลักษณะที่ดีของตนเอง

4. ปัญหาด้านบริการลูกค้า พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จัดส่งสินค้าไม่ตรงเวลา และวิธีการแก้ไข คือ จัดส่งสินค้าโดยรถจักรยานยนต์ที่รับจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประกอบอาชีพธุรกิจบริการดอกไม้ เป็นธุรกิจการให้บริการประเภทหนึ่ง⁶⁷ เสนอบริการการนำส่งสินค้าให้ถึงมือลูกค้า แต่ผู้ประกอบการกลับมีปัญหาด้านการบริการลูกค้าเกี่ยวกับการจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งสินค้าตามคำสั่ง ไม่ตรงเวลา อาจเป็นเพราะรับงานมากจนล้นมือ หรืออาจเกิดปัญหาการคมนาคม ๗๗ ซึ่งทำให้เป็นสาเหตุของการจัดส่งสินค้าไม่ตรงเวลา ทำให้ลูกค้าเกิดความไม่พึงพอใจในการบริการ และอาจถูกต่อว่าอย่างสม่ำเสมอ เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถทำให้เสียลูกค้าทั้งชาวजरและชาวประจำได้ แต่ผู้ประกอบการมีวิธีการแก้ไขปัญหาย่างง่าย ๆ และได้ผลอย่างรวดเร็ว นั่นก็คือการจัดส่งสินค้าโดยใช้รถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบันนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะรับ-ส่งสินค้าตามคำสั่งได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ สามารถชอกแซกตามถนนที่คับแคบหรือช่วงขณะที่รถติดได้ ให้บริการแก่ลูกค้าทันเวลา

5. ปัญหาด้านลูกจ้าง พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเรื่องนี้ เพราะดำเนินกิจการเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาที่เกี่ยวกับลูกจ้าง การขาดลูกจ้างที่ด้อยคุณภาพ ทำให้กิจการดำเนินไปได้ด้วยความยากลำบาก ปัญหาของผู้ประกอบอาชีพอิสระมักประสบปัญหาเกี่ยวกับลูกจ้างที่มีลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ทำงานอยู่ได้ไม่นาน ขาดความซื่อสัตย์ขาดความอดทน ชอบเรียกร้องค่าแรงเพิ่มขึ้น ฯลฯ แต่การประกอบอาชีพธุรกิจบริการดอกไม้ นั้น ส่วนใหญ่ดำเนินการในระบบครอบครัว พ่อ แม่ ญาติพี่น้องช่วยกันทำไม่จำเป็นต้องอาศัยแรงงานจากลูกจ้าง เพราะดำเนินกิจการเอง เป็นอาชีพอิสระที่เน้นพึ่งตนเอง ไม่ต้องไปสมัครเป็นลูกจ้างใคร แต่เป็นนายตนเอง และไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้มาก พอเพียงแต่ให้ร่างกายแข็งแรง ชยันทำงานมีมนุษยสัมพันธ์ดีก็สามารถนำไปสู่ความสำเร็จในอาชีพนี้ ได้อย่างง่ายดาย

6. ปัญหาด้านระยะเวลาการจัดเก็บสินค้าดอกไม้ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องดอกไม้เหี่ยวเร็ว วิธีการแก้ไข คือ เปลี่ยนน้ำ (ตัดราก) โดยตัดออกเพียงครึ่งนิ้วหรือเศษหนึ่งส่วนสี่นิ้ว แล้วแช่น้ำประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อช่วยมิให้มีฟองอากาศเข้าไปปิดกั้นที่ ก้านของดอกไม้ได้ ซึ่งเป็นวิธีการแก้ไขที่ง่าย อาจเนื่องมาจากจะใช้กลไกของราคาและระบบการตลาด ที่มีการรวบรวมซื้อขายสินค้าคงที่ ที่ราคาตายตัว รูปแบบการขายมีทั้งขายส่งและขายปลีก มีการกระระยะเวลาในการซื้อขายสินค้าพร้อมทั้งใช้เทคนิคต่าง ๆ และเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่น มีการตัดรากหรือเปลี่ยนน้ำที่แช่ดอกไม้ อาจมีตู้เก็บรักษาความเย็นที่จะเก็บรักษาดอกไม้ให้มีคุณภาพดีอยู่ได้นานและมีดอกไม้เนกฤดูกาล จากการสั่งเข้ามาภายใน-ภายนอกประเทศมาขายได้ตลอดปี มีระบบการบรรจุหีบห่อดอกไม้ที่ทันสมัย ทำให้ดอกไม้ไม่เหี่ยวเน่าเร็วกว่าปกติ และสามารถยืดอายุของดอกไม้ให้ยาวนานต่อไปได้อีกระยะหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้ประกอบการอาชีพด้านนี้ ต้องเอาใจใส่และพยายามเสริมสร้างให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติต่อลูกค้าอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากความพึงพอใจในการประกอบอาชีพมีความสัมพันธ์ โดยตรงต่อการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลและปัญหาอุปสรรคของความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ด้านใดบ้างที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพของงาน ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการในด้านดอกไม้ เพื่อประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

จากการวิจัยพบว่าเหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้คือ

1. ด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่าการเพิ่มยอดขาย ได้ด้วยความสามารถของตนเอง เป็นสิ่งสำคัญมากด้วยเหตุนี้ ผู้ประกอบการพึงระลึกไว้เสมอว่าการประกอบอาชีพทุกอาชีพควรจะพัฒนาการขยายบริการเทคนิคใหม่ ๆ เป็นการรักษายอดของลูกค้าและเพิ่มลูกค้าให้มากขึ้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ดังนั้นในการประกอบอาชีพงานบริการด้านดอกไม้จึงควรศึกษาเทคนิคใหม่ ในการจัดตกแต่ง โดยใช้ความสามารถของตนเอง เข้าช่วยในการประกอบอาชีพนี้

2. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า พบว่า ลูกค้ามีความสุขที่ได้ดอกไม้ที่ต้องการด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ควรมีความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าและชุมชน และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมในชุมชนนั้น เพื่อให้เป็นที่รู้จักและสร้างสัมพันธ์อันดี เพื่อภาพพจน์ที่ดีแก่ชุมชน เพราะลูกค้าเมื่อได้รับสิ่งที่ดี ๆ ความประทับใจในการให้บริการ การจัดหาสินค้าในสิ่งที่ลูกค้าต้องการทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งลูกค้าและผู้ค้า ทำให้ธุรกิจเป็นไปได้อย่างดีและลูกค้าก็จะเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ร้านให้กับผู้ค้า

3. ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพคือด้านเงินทุนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดดังนั้น การขาดเงินเพื่อนำมาลงทุนและขยายกิจการพร้อมทั้งขาดความรู้ในการบริหารการเงิน การจัดการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธุรกิจนั้น ๆ ดังนั้น การจัดซื้อสินค้าจึงมีทั้งการซื้อเงินสด ซื้อเงินเชื่อและใช้เครดิตเพื่อให้ได้สินค้านำมาบริการตามที่ลูกค้าต้องการฉะนั้น จึงควรมีการควบคุมการบริหารด้านการเงิน สินค้า วัตถุดิบอย่างรอบคอบเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านการเงิน

ข. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการ ด้านดอกไม้ ทั่วประเทศ เพื่อจำแนกตาม อายุ เงินทุน วุฒิการศึกษาและสถานภาพ
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงกรณีศึกษาในแต่ละภาคของประเทศ เพื่อตรวจสอบและวัดความพึงพอใจและผู้ประกอบการธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ที่มีต่อองค์กรปฏิบัติงาน
3. ศึกษาวิจัยความงามต้นดอกไม้จากต่างประเทศ และดอกไม้ในประเทศของผู้บริโภคในประเทศไทย
4. ศึกษาวิจัยการตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์การจัดดอกไม้และดอกไม้ประดิษฐ์ของประเทศไทยไปสู่ต่างประเทศ

เชิงอรรถ

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานภาคสมบูรณ์การสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร, (รอบที่ 1) มกราคม-มีนาคม 2517 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี 2517, หน้า 5.

²ทบวงมหาวิทยาลัย, เอกสารการประกอบการประชุมพิเศษ โครงการฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพการทำธุรกิจปลาสวยงาม, (โครงการฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพอิสระ, 2533), หน้า 2.

³ประดล ตันติวงษ์, "การวิเคราะห์อาชีพ," ในการประชุมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ หน้า 119-120, กรุงเทพฯ : กองเผยแพร่การศึกษาระทรวงศึกษาธิการ, 2505.

⁴เจลีเยว สุวรรณเกิดติ, "แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน : การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว," บทความประกอบการสัมมนาเรื่อง ก้าวต่อไปของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ณ โรงแรมรีเจ็นท์ชะอำ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 19-20 มิถุนายน 2530, หน้า 15.

⁵J.L Gibson and S.M Klein, "Employee attitudes as a function of age and length of service, A reconceptualization," *Academy of Management Journal* 13 (1970) : 411-425.

⁶เจลีเยว สุวรรณเกิดติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

⁷จรุง ผาสุวรรณ, "อาชีพครูอาชีพศึกษา," งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 36 พ.ศ. 2516, หน้า 61-70.

⁸วีระชาติ แก้วไสย, "องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและไม่พอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2518), หน้า 62.

⁹S.M. Klein and J.R. Masher, "Educational Level and Satisfaction with Pay," *Personal Psychology* 19 (1966) : 196-208.

¹⁰B.Cingberg *Career Guidance* (New York : McGraw Hill, 1971) p. 222-223.

¹¹D.E. Super and J.M. Wright, *Scale for Measurement of Attitude* (New York : McGraw - Hell, 1976), p. 185-190.

¹²พล แสงสว่าง, อาชีพและแนวอาชีพ, (ปัตตานี : โครงการผลิตต่าง ๆ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2529), หน้า 12-19.

¹³ประดิษฐ์ ขาสมบัติ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

¹⁴เสวีรมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ, รายงานการวิจัย : การศึกษาการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา, 2534, หน้า 22.

¹⁵Gruneberg อังโนโยธิน ตันธนุทธ, มุขยสัมพันธ์จิตวิทยาการทำงานในองค์การ, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 62.

¹⁶สมพงษ์ เกษมสิน, เรื่องเดียวกัน, หน้า 243.

¹⁷ยุพิน ประจวบเหมาะ, "การประกอบอาชีพอิสระทางแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์," คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531, หน้า 78.

¹⁸สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 75.

¹⁹Wendell French, *The Personnel Management Process* (Boston: Houghton Mifflin Co., 1964), p. 28-29.

²⁰ประติษฐ์ ขาสัมบัติ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, ในเอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องการส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง, (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530), หน้า 44.

²¹มานี ไชยธีรานวัลดศิริ, โครงการวิจัยการวัดตามผลผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษารายกรณีผู้ประกอบการอาชีพในภาคอุตสาหกรรม, "วิจัยการศึกษา," (12 (5) 3-9 มิถุนายน-กรกฎาคม 2532), หน้า 8.

²²Keith Davis, *Human Behavior at work : Organizational Behavior* (New York : Mc Graw Hill Co., 1967), pp. 64-69.

²³เฉลียว สุวรรณกิตติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

²⁴สัญญา จิตตานนท์, "การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ," ปรินญาณิพนธ์การศึกษาศูนย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521), หน้า 97.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁵ จุฑามรณั วรสุพันธ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดา เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียน," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 2515), หน้า 12.

²⁶ สัญญา จิตตานนท์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 98.

²⁷ สุรพงษ์ ไชยวงศ์, "เงื่อนไขที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ที่จบวิชาชีพระยะสั้น ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดภาคเหนือ," วิจัยสังคม (11) 122 : 11-16 พฤศจิกายน 2533), หน้า 14.

²⁸ จุฑามรณั วรสุพันธ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดา เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียน," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 2515), หน้า 15.

²⁹ นิภา วัธนะเวทิน, "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527, ในภาคใต้," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 2-3.

³⁰ พล แสงสว่าง, เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

³¹ L.H. Dobbin "Educational and Occupational Aspiration and Expectation of High School Senior in Five Louisiana Parishes, Dissertation Abstracts International 1969, p. 299.

³² นิพนธ์ พัวพงศกร, "การจัดศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน," ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง กลวิธีในการแนะแนวทางประกอบอาชีพอิสระ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 6.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³³David C. McClelland, "Business Drive and National Achievement," *Harvard Business Review* (July-August 1962), อ้างใน สมยศ นาวิการ, *สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว*, หน้า 157-158.

³⁴นิคม จันทรวิฑูรย์, *แรงงานไทย* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์การเวก, 2521), หน้า 9.

³⁵เจลีเยว สุวรรณกิตติ, *อ้างมาแล้ว*, หน้า 15.

³⁶ปราโมทย์ เจนการ. "การศึกษาอบรมกับความเป็นผู้ประกอบการ," (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523), หน้า 85.

³⁷Dovid C. McCelland, *Loc. Cit.*

³⁸คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. *รายงานการวิจัย : การสังเคราะห์กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพภาคพาณิชย์กรรมและบริการ*, กองวิจัยการศึกษา 2532, หน้า 112-114.

³⁹Rodney Arlyn Wickstrom, *An Investigation in Job Satisfaction on Among Teachess*, *Disseretation Abstracts International* (26 Junne 1971), p. 1249-A.

⁴⁰Benjamin B. Wolman, *Dictionary of Behavioral Science* (New York : Van Nostrand, 1973), p. 384.

⁴¹James Drever, *A Dictionary of Psychology* (Maryland : Penguin Book Co., 1972), p. 256.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴² สัญญา จิตตานนท์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 8.

⁴³ กองวิจัยการศึกษา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 93.

⁴⁴ Charles H. Wibben, "The Perceptions of Selected Female Entrepreneurs Regarding Entrepreneurial Competencies," *Doctoral Dissertation*, (East Texas State University 1988), p. 28.

⁴⁵ Gillian Clegg and Collin Barrow, *How to start and Run Your Own Business* (New York : Macmillian Co., 1984), p. 3.

⁴⁶ George J. Hache, "The Identification of Entrepreneurial Competencies Associated with Successful Self-Employment in Trade-Related Occupation in the Province of New Brunswick", *Doctoral Dissertation* (Texas A & M University, 1985), p. 105.

⁴⁷ กองวิจัยการศึกษา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 109.

⁴⁸ ประดล ตันติวงษ์, "การวิเคราะห์อาชีพ," ในการประชุมแนะนำแนวการศึกษาและอาชีพ, (กรุงเทพฯ : กองเผยแพร่การศึกษาระทรวงศึกษาธิการ, 2505), หน้า 119-120.

⁴⁹ จิตตรี เนตรหิน, "การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา 11 ปีการศึกษา 2513," (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยประสานมิตร, 2513), หน้า 26.

⁵⁰สัญญา จิตตานนท์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 98.

⁵¹J.A. Hordanay and J. Aboud *Enterpreneurship and Venture Management*. (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall 1975), p.12.

⁵²ไพฑูริย์ พัววงศ์กร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

⁵³มนัส วิเศษชานนท์, "การประกอบอาชีพอิสระนอกกรอบในเมือง," *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*, (28 (3) : 34-45 พฤษภาคม-มิถุนายน 2534), หน้า 37.

⁵⁴องค์การแรงงานระหว่างประเทศ กรมแรงงาน. *การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)*, (กรุงเทพ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2512), หน้า 136.

⁵⁵กรมวิชาการ, *รายงานการวิจัย เรื่องการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน*, (2531), หน้า 115.

⁵⁶อดิศักดิ์ นนทวงษ์, *บัณฑิตไทยยุคอาชีพ (ใหม่) อิสระ, "มติชน"* (3 มิถุนายน 2534), หน้า 19.

⁵⁷ชนะ กลสิการ์, *Cooperative Training in Thailand บทความเสนอในที่ประชุม International Symposium and Cooperative Training in Asian Countries ที่กรุงโซล ประเทศเกาหลี (5-6 มีนาคม 2534)*, หน้า 3.

⁵⁸Patride N.Ngwu, "A Continuing Education Plan for Self Employed Primary School Leavers in Benue State, Nigeria," *Doctoral Dissertation*, (Chio University, 1985), p. 25.

⁵⁹Gillian Clegg and Colin Barrow. *How to start and Run Your Own Business* (London : Macmillian, 1984), p. 4-5.

⁶⁰Clifford Baumbach, *How to Organize and Operate a Small Business* (Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, 1968), p. 97.

⁶¹พัฒนา บุญอ่ำ, "การปรับตัวของสตรีชนบทต่อวิถีชีวิตในกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีแม่ค้าดอกไม้ผ่านปากคลองตลาด," (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 49.

⁶²กองวิจัยการศึกษา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 93.

⁶³Gillian Clegg and Colin Barrow, *op.cit.*

⁶⁴เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

⁶⁵บัญชา เกิดมณี, "ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายใน ในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร," (คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534), หน้า 31.

⁶⁶เฉลียว สุวรรณกิตติ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

⁶⁷โชติวิธ ชวนิชย์, *ธุรกิจขนาดย่อม*, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักคี่สาร ดอกหญ้า, 2538), หน้า 50.

⁶⁸มวลมาลี, *ศิลปการจัดดอกไม้* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญวิทยากร, 2517), หน้า 163.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา. ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา ปีที่ 4 ฉบับที่ 32 มกราคม 2532.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาการศึกษา
วิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน, 2531.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัย : การสังเคราะห์
กรณีศึกษา ผู้ประกอบอาชีพภาคพาณิชย์และบริการ กองวิจัยการศึกษา, 2532.

เจลีเยว สุวรรณกิตติ. "แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน :
การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว." บทความประกอบการสัมมนาเรื่อง
ก้าวต่อไปของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ณ โรงแรมริเจนท์ชะอำ โดยสำนักงาน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 19-20 มิถุนายน 2530.

ชนะ กสิการ. Cooperative Training in Thailand บทความเสนอในที่ประชุม
International Symposium on Cooperative Training in Asian
Countries ที่กรุงโซล ประเทศเกาหลี, 5-6 มีนาคม 2534.

ทบวงมหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการประชุมพิเศษ โครงการฝึกอบรมนักเทคนิคเข้าสู่อาชีพ
การทำธุรกิจปลาสวยงาม โครงการฝึกอบรมนักเทคนิคเข้าสู่อาชีพอิสระ, 2533.

ปราโมทย์ เจนการ. การศึกษาอบรมกับการเป็นผู้ประกอบการ ปรินธิยานิพนธ์การศึกษา
ชุมชนนักคิด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

พจน์ สะเพียรชัย. "รัฐจ้างงานน้อยลงกระตุ้นนักคิดทำอาชีพอิสระ - ทันทงานเอกชน."
เดลินิวส์ 4 มิถุนายน 2534.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มวลมมาลี. ศิลปการจัดดอกไม้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจริญวิทยาการ, 217.

มานี้ ไชยธีรานุกุลศิริ. "โครงการวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา : การศึกษารายกรณีผู้ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม." *วิจัยการศึกษา*. 12 (5) : 3-9 มิถุนายน - กรกฎาคม 2532.

สมชอบ ไชยเวช. "การประกอบธุรกิจขนาดเล็ก" *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*. ปีที่ 22 ฉบับที่ 2. มีนาคม - เมษายน 2528.

สัญญา จิตตานนท์, "การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ." *ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษา* ศูนย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

สุรพงษ์ ไชยวงศ์. "เงื่อนไขที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ที่จบวิชาชีพพระยะสัน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภาคเหนือ." *วิจัยสังคม*. 11 (122) : 11-16 พฤศจิกายน 2533.

สมภพ เจริญกุล. *ถนนสายผู้ประกอบการตลาด*. กรุงเทพฯ : บริษัทสามัคคีสาส์น จำกัด, 2533.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ : S.M. Circuit Press, 2535.

อดิศักดิ์ นนทวงษ์, "บัณฑิตไทยยุคอาชีพ (ไม่) อิสระ." *มติชน*. 3 มิถุนายน 2534.

Baumbach, Clifford M. *How to Organize and Operate a Small Business*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1988.

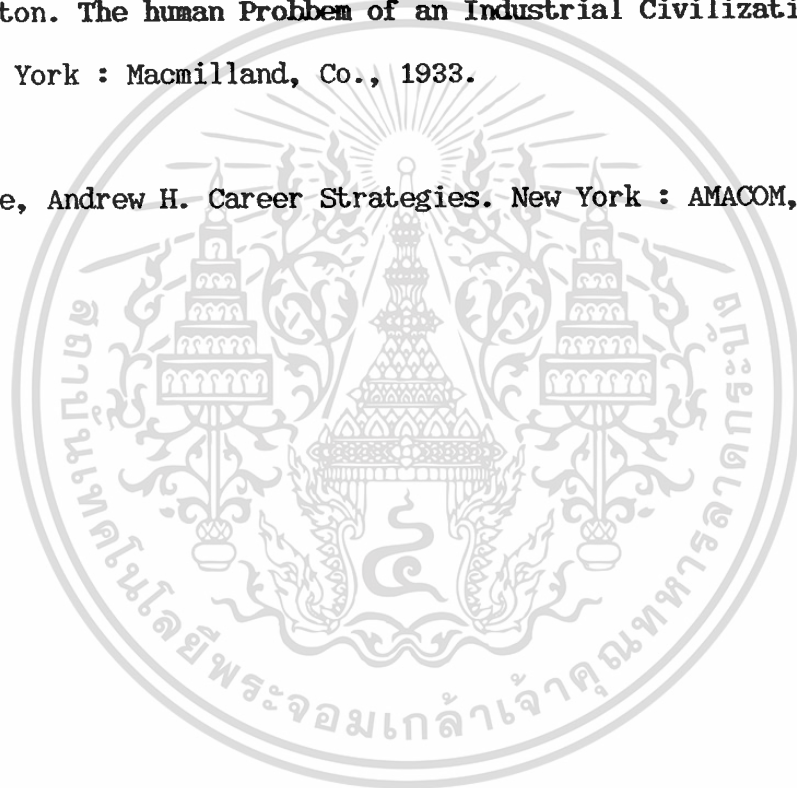
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Clegg, Gillan and Colin Barrow. **How to Start and Run Your Own Business.** London : Macmillan, 1984.

Maslow, Abraham H. **Motivation and Personality.** New York : Harper and Brathers, 1954.

Mayo, Elton. **The human Problem of an Industrial Civilization.** New York : Macmilland, Co., 1933.

Souerwine, Andrew H. **Career Strategies.** New York : AMACOM, 1978.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 53/2537

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และ โครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย เป็นไปด้วย
ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ
โครงการวิทยานิพนธ์ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ศิริพรรณ ชุ่มนม ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ประธานกรรมการ
ดร.ศิริพรรณ ชุ่มนม กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ม.ร.ดร.ปรีชาพร

(รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2537

1. นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดละโว้" โดยมี รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุ่มชุม เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์เนาวรัตน์ บุนผากอง

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวรัตนามรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดฉะเชิงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.คณิง จันทร์ศิริ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดฉะเชิงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน รศ.สุนทร ปุณโณทก

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่
จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว
รัตนาภรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบ
อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดฉะเชิงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.อนุศรี บุรุษันนท์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวรัตนาภรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดฉะเชิงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.วิรัตน์ ภูวิวัฒน์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่
จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว
รัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบ
อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดฉะเชิงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิлянธานนท์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.เฉลิมวงศ์ วัจนสุนทร

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่
จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัย ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว
รัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบ
อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดละเซียงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิฉินนันทน์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.24

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ณัฐสุดา พิษุณีไกร

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่
จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว
รัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สาเหตุและความพึงพอใจในการประกอบ
อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ จังหวัดละเชิงเทรา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม. 1504.7/ว.69

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 กรกฎาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เจ้าของกิจการร้านดอกไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย เป็นนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "เหตุผลและความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา" ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2537

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสถานศึกษาของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา .

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวด ข -

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
เหตุผลและความพึงพอใจ
ในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจงทั่วไป

ผู้วิจัยประสงค์ใช้ข้อมูลนี้ เพื่อนำไปทำการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ และเพื่อให้สถานประกอบการและองค์การเอกชนอื่น ๆ ที่มีความสนใจใช้เป็นข้อมูลอาชีพประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์เท่านั้น ที่จะช่วยทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้องและการตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการหรือหน่วยงานของท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตอบตามความคิดเห็นของท่าน ให้ครบทุกข้อ จักขอบพระคุณอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ของท่าน

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตอนที่ 2 เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ขอขอบคุณ

นางสาววิทันนาภรณ์ ตระกูลศุภชัย

ตอนที่ 1

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

1. ชื่อเจ้าของสถานประกอบการ.....
2. จำนวนสมาชิก.....คน
3. ท่านมีอายุ
 - () ไม่เกิน 20 ปี
 - () ระหว่าง 21-30 ปี
 - () ระหว่าง 31-40 ปี
 - () มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป
4. ท่านมีวุฒิการศึกษาแบ่งเป็น
 - () ป.4
 - () ป.6 - ม.3 หรือเทียบเท่า
 - () ม.4 - ม.6 หรือเทียบเท่า
 - () ปวช., ปวส., ปวท.
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโท
 - () ปริญญาเอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้โดย
- () มีประสบการณ์มาก่อน
 - () ไม่มีประสบการณ์
6. จำนวนปีที่ท่านประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
- () น้อยกว่า 5 ปี
 - () ระหว่าง 6 - 10 ปี
 - () ระหว่าง 11 - 20 ปี
 - () สูงกว่า 20 ปี
7. ท่านมีกำไร (บาท / เดือน)
- () ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - () 5,001 - 10,000 บาท
 - () 10,001-20,000 บาท
 - () สูงกว่า 20,000 บาท

ตอนที่ 2

เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้า
ข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

ศึกษาเหตุผลการเข้าสู่อาชีพ

1. เพราะเหตุใดท่านถึงเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้มาเป็นอาชีพ

.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีวิธีการเข้าสู่อาชีพนี้ได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. ท่านมีเงินลงทุนเดิมมาประมาณเท่าไร

.....
.....
.....
.....

4. ท่านเข้าสู่อาชีพนี้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. อื่นๆ โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง (ถ้ามี) และเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ()
หน้าข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

1. โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

1.1 ท่านพอใจกับการขยายร้านเล็กเป็นร้านใหญ่แค่ไหน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

1.2 ท่านพอใจจากกิจการเข้ามาเป็นเจ้าของร้านเองหรือไม่

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

1.3 ท่านเพิ่มยอดขายได้ด้วยความสามารถตนเอง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

1.4 มีความพอใจในความก้าวหน้าของอาชีพแค่ไหน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

1.5 มีโอกาสที่สามารถขยายเป็นสาขาได้เพิ่มมากขึ้นแค่ไหน

() มีโอกาสมาก () ไม่มีโอกาส

1.6 เป็นอาชีพที่มีอนาคตดีต่อท่านมากแค่ไหน

() มีมาก () มีน้อย () ไม่มีเลย

1.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

2. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า

2.1 มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการไปใช้ไหม

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.2 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในอาชีพหรือไม่

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.3 ท่านพอใจกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพกัน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.4 ท่านพอใจกับการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลตามกำลังที่มีอยู่

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.5 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

3. รายได้ในการขาย

3.1 รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขายแค่ไหน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.2 ท่านพอใจกับกำไรที่ได้รับ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.3 ท่านพอใจกับรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพของตัวเองและครอบครัว
ได้แค่ไหน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.4 ท่านพอใจกับต้นทุนเปรียบเทียบกับกิจการของตัวเอง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.5 ท่านพอใจกับรายได้ดีกว่าไปทำงานที่มีเงินเดือนประจำ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.6 ลงทุนแล้วได้กำไรดีเป็นรายได้เลี้ยงชีพตลอดไป

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.7 รายได้ในการขายโดยเฉลี่ยต่อเดือน

() ต่ำกว่า 5,000 () ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท

() 10,001-20,000 บาท () สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป

3.8 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

4. ชั่วโมงในการทำงาน

4.1 สามารถกำหนดรับส่งดอกไม้ได้ทันลูกค้า

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.2 สามารถจัดเตรียมดอกไม้ไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อลูกค้าสั่งอะไรได้มีให้

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.3 มีเวลาเหลือก็จัดเตรียมดอกไม้ชนิดต่างๆ ไว้โชว์ให้ลูกค้าดูได้และจัดส่งทันเวลา

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.4 สามารถรับงานภายนอกทำเพิ่มอีกมีรายได้เพิ่มขึ้น

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.5 สภาพแวดล้อมของดอกไม้มีการยืดหยุ่นได้ตามฤดูกาลของเทศกาล

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.6 ระยะเวลาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามลูกค้าสั่ง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

5. ความเป็นอิสระในการทำงาน

5.1 ีความเป็นตัวของตัวเองในการประกอบอาชีพอิสระ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.2 ยึดเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้มีความสุขในชีวิต

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.3 ีความเป็นอิสระในการทำงานให้กับลูกค้า

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.4 มีการออกแบบใช้ความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มแบบใหม่ๆอยู่เสมอ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.5 เป็นงานที่เหมาะสมสำหรับผู้รักอาชีพนี้โดยตรง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.6 ตัดแปลงได้ตามที่ต้องการตามที่ลูกค้าสั่ง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4

ปัญหา อุปสรรคในการประกอบอาชีพ

1. ปัญหาเงินทุน

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

2. ปัญหาด้านทำเลที่ตั้งของร้านค้า

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

3. ปัญหาด้านความรู้ในการเลือกและจัดดอกไม้

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

4. ปัญหาในการให้บริการลูกค้า

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

5. ปัญหาด้านลูกจ้าง ในร้าน

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

6. ปัญหาด้านระยะเวลาของการจัดเก็บสินค้าดอกไม้

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย เกิดวันที่ 5 เมษายน 2504 ที่อำเภอเมือง
จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2516 สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนวัดสายชล ณ รังษี
(เฉลิมอริยะราชกูร์)
- พ.ศ. 2520 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนดัดดรุณี
- พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนเบญจม
ราชรังสฤษฎ์
- พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้น (ปวช.) จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นสูง (ปวส.) จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ. 2532 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการ
การจัดการ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัยได้ดำเนินธุรกิจบริการด้านดอกไม้ สืบเนื่องจากบรรพบุรุษ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
ตั้งแต่ พ.ศ. 2514 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นเวลา 25 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
เหตุผลและความพึงพอใจ
ในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจงทั่วไป

ผู้วิจัยประสงค์ใช้ข้อมูลนี้ เพื่อนำไปทำการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ และเพื่อให้สถานประกอบการและองค์กรเอกชนอื่น ๆ ที่มีความสนใจใช้เป็นข้อมูลอาชีพประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์เท่านั้น ที่จะช่วยทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้องและการตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการหรือหน่วยงานของท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตอบตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ จักขอบพระคุณอย่างยิ่ง ในความอนุเคราะห์ของท่าน

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ตอน

- ตอนที่ 1** สถานภาพส่วนตัวของเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจบริการด้านดอกไม้
- ตอนที่ 2** เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
- ตอนที่ 3** ศึกษาความพึงพอใจในการประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้
- ตอนที่ 4** ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจบริการด้านดอกไม้

ขอขอบคุณ

นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย

ตอนที่ 1

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้า
ข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

1. ชื่อเจ้าของสถานประกอบการ.....
2. จำนวนสมาชิก.....คน
3. ท่านมีอายุ
 - () ไม่เกิน 20 ปี
 - () ระหว่าง 21-30 ปี
 - () ระหว่าง 31-40 ปี
 - () มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป
4. ท่านมีวุฒิการศึกษาแบ่งเป็น
 - () ป.4
 - () ป.6 - ม.3 หรือเทียบเท่า
 - () ม.4 - ม.6 หรือเทียบเท่า
 - () ปวช., ปวส., ปวท.
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโท
 - () ปริญญาเอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้โดย

- () มีประสบการณ์มาก่อน
- () ไม่มีประสบการณ์

6. จำนวนปีที่ท่านประกอบอาชีพธุรกิจบริการด้านดอกไม้

- () น้อยกว่า 5 ปี
- () ระหว่าง 6 - 10 ปี
- () ระหว่าง 11 - 20 ปี
- () สูงกว่า 20 ปี

7. ท่านมีกำไร (บาท / เดือน)

- () ต่ำกว่า 5,000 บาท
- () 5,001 - 10,000 บาท
- () 10,001-20,000 บาท
- () สูงกว่า 20,000 บาท

ตอนที่ 2

เหตุผลในการเข้าสู่อาชีพ

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้า
ข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง เกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

ศึกษาเหตุผลการเข้าสู่อาชีพ

1. เพราะเหตุใดท่านถึงเลือกธุรกิจบริการด้านดอกไม้มาเป็นอาชีพ

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีการเข้าสู่อาชีพนี้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีเงินลงทุนเดิมมาประมาณเท่าไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านเข้าสู่อาชีพนี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. อื่นๆ โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3

ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง (ถ้ามี) และเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ()
หน้าข้อความที่ตรงกับความเห็นท่านมากที่สุด

1. โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ
1.1 ท่านพอใจกับการขยายร้านเล็กเป็นร้านใหญ่แค่ไหน
() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ
1.2 ท่านพอใจจากกิจการเข้ามาเป็นเจ้าของร้านเองหรือไม่
() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ
1.3 ท่านเพิ่มยอดขายได้ด้วยความสามารถตนเอง
() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ
1.4 มีความพอใจในความก้าวหน้าของอาชีพแค่ไหน
() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ
1.5 มีโอกาสที่สามารถขยายเป็นสาขาได้เพิ่มมากขึ้นแค่ไหน
() มีโอกาสมาก () ไม่มีโอกาส
1.6 เป็นอาชีพที่มีอนาคตดีต่อท่านมากแค่ไหน
() มีมาก () มีน้อย () ไม่มีเลย
1.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....
.....
.....
.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

2. ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า

2.1 มีความสุขที่ลูกค้าได้ดอกไม้ที่ต้องการไปใช้ไหม

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.2 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในอาชีพหรือไม่

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.3 ท่านพอใจกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพกัน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.4 ท่านพอใจกับการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลตามกำลังที่มีอยู่

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

2.5 อื่นๆ โปรดระบุ.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

3. รายได้ในการขาย

3.1 รายได้เป็นที่น่าพอใจในการขายแค่ไหน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.2 ท่านพอใจกับกำไรที่ได้รับ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.3 ท่านพอใจกับรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพของตนเองและครอบครัว
ได้แค่ไหน

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.4 ท่านพอใจกับทุนหมุนเวียนกับกิจการของตัวเอง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.5 ท่านพอใจกับรายได้ดีกว่าไปทำงานที่มีเงินเดือนประจำ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.6 ลงทุนแล้วได้กำไรดีเป็นรายได้เลี้ยงชีพตลอดไป

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

3.7 รายได้ในการขายโดยเฉลี่ยต่อเดือน

() ต่ำกว่า 5,000 () ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท

() 10,001-20,000 บาท () สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป

3.8 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

4. ชั่วโมงในการทำงาน

4.1 สามารถกำหนดรับส่งดอกไม้ได้ทันลูกค้า

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.2 สามารถจัดเตรียมดอกไม้ไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อลูกค้าสั่งอะไรได้มีให้

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.3 มีเวลาเหลือก็จัดเตรียมดอกไม้ชนิดต่างๆ ไว้โชว์ให้ลูกค้าดูได้และจัดส่งทันเวลา

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.4 สามารถรับงานภายนอกทำเพิ่มอีกมีรายได้เพิ่มขึ้น

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.5 สภาพแวดล้อมของดอกไม้มีการยืดหยุ่นได้ตามฤดูกาลของเทศกาล

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.6 ระยะเวลาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามลูกค้าสั่ง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

4.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเห็นของท่านมากที่สุด

5. ความเป็นอิสระในการทำงาน

5.1 มีความเป็นตัวของตัวเอง ในการประกอบอาชีพอิสระ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.2 ยึดเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้มีความสุขในชีวิต

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.3 มีความเป็นอิสระในการทำงานให้กับลูกค้า

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.4 มีการออกแบบใช้ความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มแบบใหม่ๆอยู่เสมอ

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.5 เป็นงานที่เหมาะสมสำหรับผู้รักอาชีพนี้โดยตรง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.6 ดัดแปลงได้ตามที่ต้องการตามที่ลูกค้าสั่ง

() มีความพอใจมาก () ไม่พอใจ

5.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4

ปัญหา อุปสรรคในการประกอบอาชีพ

1. ปัญหาเงินทุน

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

2. ปัญหาด้านทำเลที่ตั้งของร้านค้า

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

3. ปัญหาด้านความรู้ในการเลือกและจัดดอกไม้

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

4. ปัญหาในการให้บริการลูกค้า

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

5. ปัญหาด้านลูกจ้างในร้าน

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

6. ปัญหาด้านระยะเวลาของการจัดเก็บสินค้าดอกไม้

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรัตนภรณ์ ตระกูลศุภชัย เกิดวันที่ 5 เมษายน 2504 ที่อำเภอเมือง
จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2516 สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนวัดสายชล ณ รังษี
(เฉลิมอริยราชานุสรณ์)
- พ.ศ. 2520 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนดัดดรุณี
- พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนเบญจม
ราชรังสฤษฎ์
- พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาประโยควิชาชั้น(ปวช.) จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษาประโยควิชาชั้นสูง(ปวส.) จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ. 2532 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาการ
การจัดการ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัยได้ดำเนินธุรกิจบริการด้านดอกไม้ สืบเนื่องจากบรรพบุรุษ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
ตั้งแต่ พ.ศ. 2514 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นเวลา 25 ปี